UTAD 2024

VAROLUŞ GELENEK GELECEK

5-7 Eylül, 2024
İstanbul

EXISTENCE TRADITION FUTURE

September 5-7, 2024
Istanbul

utadconference.com

BAU KONSERVATUVAR

TURKISH SOCIETY FOR THEATRE RESEARCH
ULUSLARARASI TİYATRO ARAŞTIRMALARI DERNEĞİ

TÜBİTAK

BAU Bahçeşehir University

Kurul Başkanları| Chairpersons

Assoc. Prof. Dr. **Önder Çakırtaş**
Assoc. Prof. Dr. **Bülent Sezgin**

Organizasyon Heyeti | Organizing Committee

Assoc. Prof. Dr. **Bülent Sezgin**, *Bahçeşehir University*
Assoc. Prof. Dr. **Önder Çakırtaş**, *Bingöl University*
Assoc. Prof. Dr. **Murat Öğütcü**, *Adıyaman University*
Assoc. Prof. Dr. **Belgin Bağırlar**, *Aydın Adnan Menderes University*
Assoc. Prof. Dr. **Zümre Gizem Yılmaz**, *Social Sciences University of Ankara*
Assoc. Prof. Dr. **Başak Ağın**, *TED University*
Assist. Prof. Dr. **Sercan Özinan**, *Bahçeşehir University*
Res. Assist. **M. Furkan Tekbıyık**, *Bahçeşehir University*
Assist. Prof. Dr. **Gamze Şentürk Tatar**, *Munzur University*
Assist. Prof. Dr. **İlker Özçelik**, *Süleyman Demirel University*
Şaziye Dağyapan, *The Turkish State Theatres, Dramaturgy Office*

Uluslararası Bilim Heyeti | The International Scientific Committee

Prof. Dr. **Bernadette Andrea**, *University of California, Santa Barbara*
Prof. Dr. **Farah Karim-Cooper**, *King's College London*
Prof. Dr. **Gary Taylor**, *Forida State University*
Prof. Dr. **Iulia Waniek, Dimitrie**, *Cantemir Christian University*
Prof. Dr. **Joe Kelleher**, *Roehampton University*
Prof. Dr. **Jonathan Gil Harris**, *Ashoka University*
Prof. Dr. **Jyotsna Singh**, *Michigan State University*
Prof. Dr. **Martin Middeke**, *Augsburg University*
Prof. Dr. **Sarah Knight**, *University of Leicester*
Prof. Dr. **Simon C. Estok**, *Sungkyunkwan University*
Professor Sir **Stanley Wells**, *Shakespeare Birthplace Trust*
Prof. Dr. **Stephen Greenblatt**, *Harvard University*
Dr. **Deirdre Osborne**, *University of London*
Dr. **Sian Adiseshiah**, *University of Loughborough*
Dr. **Riyadh Abbas Ubeid Al-Jashami**, *Dijlah University*
Dr. **Xenia Georgopoulou**, *National and Kapodistrian University of Athens*

Ulusal Bilim Heyeti | The National Scientific Committee

Prof. Dr. **Dilek Zerenler**, *Selçuk University*
Prof. **Erol İpekli**, *Anadolu University*
Prof. **Süreyya Temel**, *Kocaeli University*
Prof. Dr. **Kemalettin Yiğiter**, *Avrasya University*
Prof. Dr. **Meryem Ayan**, *Manisa Celal Bayar University*
Prof. Dr. **Münip Melih Korukçu**, *İstanbul Aydın University*
Assoc. Prof. Dr. **Elif Baş**, *Bahçeşehir University*
Prof. Dr. **Faruk Kalay**, *Aydın Adnan Menderes University*
Assoc. Prof. Dr. **Senem Cevher**, *Bahçeşehir University*
Assoc. Prof. **Yeliz Biber Vangölü**, *Atatürk University*
Assoc. Prof. **Uluç Esen**, *Bahçeşehir University*
Assoc. Prof. Dr. **Zeynep Günsür Yüceil**, *Kadir Has University*
Assoc. Prof. Dr. **Züleyha Eşigül**, *Ordu University*
Assist. Prof. **Erman Türkili**, *Bahçeşehir University*
Assist. Prof. Dr. **İhsan Metinnam**, *Ankara University*
Assoc. Prof. Dr. **Burçak Çağla Garipağaoğlu**, *Bahçeşehir University*

EXISTENCE TRADITION FUTURE

VAROLUŞ GELENEK GELECEK

2nd INTERNATIONAL UTAD CONFERENCE
2nci ULUSLARARASI UTAD KONFERANSI

Book of Abstracts | *Özet Kitapçığı*

utadconference.com

BAU KONSERVATUVAR

TURKISH SOCIETY FOR THEATRE RESEARCH — ULUSLARARASI TİYATRO ARAŞTIRMALARI DERNEĞİ

TÜBİTAK

BAU Bahçeşehir University

EXISTENCE TRADITION FUTURE | VAROLUŞ GELENEK GELECEK

2nd INTERNATIONAL UTAD CONFERENCE
2nci ULUSLARARASI UTAD KONFERANSI

Keynote Speeches — *Davetli Konuşmacılar*

utadconference.com

BAU KONSERVATUVAR

TURKISH SOCIETY FOR THEATRE RESEARCH — ULUSLARARASI TİYATRO ARAŞTIRMALARI DERNEĞİ

TÜBİTAK

BAU Bahçeşehir University

The Contingency of Brevity: Microdrama, Climate Activism and Epic Dramaturgy

Prof. Dr. Helen Gilbert

Royal Holloway University of London

My paper analyses globally networked experiments in the production of climate-themed microdrama in the light of Rob Nixon's argument (2011) that environmental storytelling must strive to communicate the 'slow violence' of anthropogenic changes to the earth's ecosystems – violence that is both vast and accumulative, although its incremental effects seldom register amid news media emphasising spectacular instances of environmental calamity. This marginalisation, as Nixon conceives it, stems from the unequal power of 'spectacular' and 'unspectacular time' in shaping the ways audiences attend to ecological concerns. Woven into this conundrum is a second temporal disjunct: the gap between seemingly distant acts of violence wreaked upon the earth by human industry, and the immediacy of the action required to address their effects, some of which are yet to unfold.

UTAD2024
VAROLUS EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

The conundrum of time has particular contingency for storytelling charged with the task of compressing the vast, seemingly unfathomable phenomenon of climate -change into widely accessible activist performances. Here, I will consider experiments in/with microdrama as a mode of ecologically-centred dramaturgy in two recent climate change projects for the stage. The first is a series of one-to-five minute plays emerging from the Climate Change Theatre Action (CCTA) project, coordinated by Chantal Bilodeau (New York/Montreal) since 2015 as a deterritorialised and overtly activist network. The second is a full-length vignette drama, Scenes from the Climate Era (2023), by Australian playwright David Finnegan, who has contributed extensively to CCTA's initiatives. Broadly, the presentation will revisit Brecht's notion of epic dramaturgy as harnessed in recent climate-centred theatre. I also aim to give a nuanced account of temporality, futurity, duration and scale as theatre-specific expressions of the Anthropocene concept.

The End Of Theatre

Jarosław Fret

Director of Grotowski Institute

In my presentation I will try to trace the "gene of change" using the example of the Jerzy Grotowski Institute, which I have managed for over twenty years. This subcutaneous imperative, implanted by the patron himself, who has repeatedly made radical changes in the directions of the Laboratory Theatre's activity, proves how the instrument that the cultural institution always and only remains, should change, or rather mutate organically according to substantive needs, or more precisely - in the face of NECESSITIES, which at an almost behavioral level precede any consideration of change, instituting CHANGE itself.

The changes in the creative trajectory made by Jerzy Grotowski can be understood as marking the field of culture in which the performing arts are located in their diversity and complexity. On the other hand, each transformation of Grotowski's creative paradigm was built on the default hypothesis of the "end of theater", heralding its rebirth. Beginning with the "theatre of performances", through para-theater, Theatre of Sources, Objective Drama, up to Art as a vehicle, Grotowski never lost the core of his search, which was and remains a human being (actor, performer, doer) expressing himself/ herself and finding fulfilment in action.

Türkiye'de Dünden Bugüne Tiyatronun Yolculuğu…

Prof. Dr. Dikmen Gürün

Kadir Has Üniversitesi

Cumhuriyet idealleri doğrultusunda yol almayı amaçlayan tiyatromuz artıları ve eksileriyle, doğruları ve yanlışlarıyla kuşkusuz ki bu yönde olumlu aşamalar kaydetmiştir. Etmektedir. Bu bağlamda, tiyatromuzun yönelimlerine dair hususlara, Tanzimat döneminden başlayarak, belli satırbaşlarıyla değinmek işlevsel bir izlek oluşturacaktır.

Modernizmin izleri batıda yüzyıllara yayılan bilimsel, felsefi, sanatsal gelişmeler ışığında sürülürken, gücünü yitirmekte olan Osmanlı İmparatorluğu'nun bu gelişmelere uzak kalması olanaksızdır. Ne var ki; Batı ile girift ilişkiler içine girme aşamasında gerçek bir modernleşme sürecinden bahsetmek zordur. Yine de, Batının gücünü her alanda hissettirdiği bir ortamda İmparatorluğun başkenti İstanbul'da aynı çizgide bir tiyatro anlayışının gelişmesi kaçınılmazdır.

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Kısaca değineceğimiz tiyatromuza dair gelişmeler ışığında II Meşrutiyetin ilanıyla dönemin siyasal coşkusunun tiyatroya yansıması kayda değer bir olaydır. Ve Cumhuriyetin kurulmasıyla birlikte kültür politikaları alanında yapılan yoğun çalışmalar tiyatromuzun bugünlere uzanan işlev ve yönelimlerine dair önemli satırbaşları oluşturacaktır…

Anahtar Kelimeler: Rue du Pera/Beyoğlu, Darülbedayi, Muhsin Ertuğrul, Devlet Tiyatrosu, Özel Tiyatrolar, Darbeler

Performing Shakespeare in the UAE

Prof. Dr. Paul Innes

United Arab Emirates University

This lecture compares two Shakespeare performances that took place in the United Arab Emirates some years apart: *Richard III* (Al Jahili Fort in Al Ain, 2009) and *Macbeth* Dubai Opera House, November 2023). It does so in terms primarily of the visuals of both productions, seeking to raise issues of adaptation that go beyond the merely textual. *Richard III* was presented as an Arab tragedy and was localised by means of venue and costume, while *Macbeth* was a fully realised modern presentation that utilised sophisticated staging, costuming and sound effects. This does not necessarily, however, suggest that the production of *Macbeth* was somehow superior to that of *Richard III*. The comparison of these two performances permits questions to be asked regarding not only the relative effectiveness of the two plays as they were performed in the UAE, but also which kinds of Shakespeare were being adapted.

Keywords: Shakespeare; performance; UAE productions; translation; adaptation; cultural transformation

EXISTENCE TRADITION FUTURE

VAROLUŞ GELENEK GELECEK

2nd INTERNATIONAL UTAD CONFERENCE
2nci ULUSLARARASI UTAD KONFERANSI

Book of Abstracts | *Özet Kitapçığı*

utadconference.com

BAU KONSERVATUVAR

TURKISH SOCIETY FOR THEATRE RESEARCH — ULUSLARARASI TİYATRO ARAŞTIRMALARI DERNEĞİ

TÜBİTAK

BAU Bahçeşehir University

Untying Minnie's Quilt: Revisiting Susan Glaspell's *Trifles*

Başak Ağın

TED University

This paper employs Susan Glaspell's 1916 play *Trifles* as a springboard to discuss the relations between law and theater. Emphasizing the isolation and confinement of women who are denied a voice within marriage and later before the law, Glaspell's play presents a complex legal case, making it hard to determine whether the abused wife should be considered guilty or deserves acquittal for having committed the murder out of self-defense. Minnie Wright's abusive husband John is found dead in his home, apparently strangled in his sleep. While the detectives interrogate Minnie (along with her fellow neighbors), the women notice Minnie's quilt and her way of tying the knots in weaving the cloth, which resembles the knot that has strangled her husband. Immediately realizing that Minnie has indeed committed the murder, women silently form a team to protect Minnie, while the team of detectives remain unaware of the little details that women pay attention to, which they call "trifles." Aside from being the topic of various academic studies on literary criticism, violence, and gender, the play has also been a subject of discussion for legal education, where future practitioners and scholars of law are trained to see how women and men from different backgrounds may read and analyze different facts and reach different moral and legal conclusions. By focusing on this legal aspect, the paper draws attention to how theater (and literature in general) may shed light on criminal issues.

Keywords: self-defense, murder, law, Susan Glaspell, *Trifles*

Biography: Başak Ağın, PhD, is Associate Professor of English literature at TED University, Ankara, Türkiye. She is the founder of PENTACLE, the first Turkish website on environmental and post-humanities, the author of *Posthümanizm: Kavram, Kuram, Bilim-Kurgu* (2020), and the translator of Jane Bennett's *Vibrant Matter: A Political Ecology of Things*, which has recently come out as *Canlı Madde: Şeylerin Politik Ekolojisi* (2024). She co-edited *Posthuman Pathogenesis: Contagion in Literature, Arts, and Media* (2022) and *Beşerî Bilimlerin 50 Rengi: Çevreci, Dijital, Tıbbi ve Posthüman Sesler* (2023), the second volume of which is forthcoming in 2024. Her scholarly articles appeared in such journals as *Ecozon@*, *CLCWeb*, *Neohelicon*, *Translation Review*, *Configurations*, and *EJES*.

Power and Resistance in Martin Mcdonagh's *A Skull in Connemara:* A Foucauldian Approach

Zehra Ahmetoğlu

KOÇ University

This paper aims to offer a Foucauldian analysis of power dynamics and ideological resistance in Martin McDonagh's play *A Skull in Connemara* (1997). Drawing on Michel Foucault's theories of power and discourse, this study purports to discuss how power structures and rooted ideologies of the socius hold the potentiality of influencing the characters' interactions and shape the community's norms. Through focusing on the character of Mick Dowd, the gravedigger of the play as a focal point for exploring the mechanisms of power and resistance, this paper intends to discuss the inherent dynamics and interplay between power of the institutional authority and socius and the potential to subvert and resist it. By applying a Foucauldian lens, this paper seeks to serve as a critique of the power structures, the imposition of the socius and the possibility of subverting them by the individual.

Keywords: Irish drama, Foucault, power, resistance

Biography: Zehra Ahmetoğlu received her BA degree from Middle East Technical University, English Language Teaching in 2014. She completed her MA degree in 2019. She is currently a PhD candidate in English literature, with her dissertation that focuses on postmodern literature and theory. She has worked at various institutions in Türkiye as a language instructor and as an aid to the curriculum development. Presently, she holds a position in Koç University where she continues to contribute to the academic community through pedagogical practices such as teaching academic writing and pursuing her research endeavors in English literature.

Weaving Narratives: Existence, Tradition, and Gender in Margaret Atwood's *Penelopiad*

Esin Akalın

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Margaret Atwood's novella *The Penelopiad*, later adapted by the renowned Canadian author into a play, offers a modern retelling of Homer's *The Odyssey*, set in antiquity. Atwood begins her postmodern play in Hades, the ancient Greek underworld, with Penelope reflecting on her life and her time in Ancient Greece some 3,000 years ago. Though long dead, Penelope, known as the Queen of Ithaca, wife of Odysseus, and mother of Telemachus in the classical epic, addresses a 21st-century audience. She contends that amidst the many lies perpetuated by poets and singers through the ages, there lies some truth in myths. Although she is a mythical figure herself, Penelope discusses myths as if they were real historical events and reflects on the traditional patriarchal values prevalent in her Bronze Age society. In the play, Atwood re-envisions classical mythology by discrediting the traditional version, mainly, to draw attention to women's status in the patriarchal world of antiquity. Her subjective narrative and engagement with gender issues informs Atwood's reflections on the legacy of the past and points to possible reconfigurations in issues of identity and social norms. In this paper, I will focus on the themes of existence, tradition and future by exploring how:

(a) a) Atwood's postmodern version of the classical myth of Penelope and Odysseus, questions traditional narratives and offers new perspectives on existence by blurring the boundaries between the living and the dead.

a) Atwood engages with ancient myths, myth construction and storytelling techniques by complicating the authority of the classical tradition through subversion.

b) *The Penelopiad* reflects on gender issues through topics such as paternity and conjugality, and challenges the hegemonic version of the Odyssean myth

Keywords: Homer and Atwood, Classical mythology, traditional narratives, patriarchal values, postmodern retelling

Biography: Esin Akalın holds a B.A. (English/Drama) from Glendon College, York University (Toronto), and an M.A. in English (Shakespeare and Shakespeare's Contemporaries) from University of Toronto, where she received her Ph.D. in the Graduate Centre for Drama, Theatre, and Performance Studies in 2001. She has written and directed several plays which were staged in Canada and at Istanbul Kültür University where she taught a variety of English literature and drama courses between 2001 and 2023. Her research interests include early modern drama, modern drama and performance studies. Her main publications include *Staging the Ottoman Turk: British Drama, 1656-1792* (2016) and *Valizimde İstanbul Kısmetimde Toronto* (2023).

Reflecting the Political Theatre Tradition in Sam Shepard's *States of Shock*: A Survey of the Noxious Experiences between the Audience and the Characters

Adesanya M. Alabi

Ostim Technical University

Many critics have particularly written about *States of Shock* and reflected on the situation the characters and the audience have to undergo. This disorientation experienced by the characters and the audience reflects the complex reality of war. This paper presents the analysis of *The States of Shock* and provides insights into the critical issues that scaffold the spectrum of American involvement in the First Gulf War. Since political theatre usually emphasises critical issues in the political landscape, the play foreshadows the devastating impact of war and reveals the military hubris in this transition period. In the process of the analysis, the paper examines how *States of Shock* clearly reflects the states of daunt in the human race. The paper further evaluates how Shepard questions American identity and cultural value. Sam Shepard was one of the most prolific American playwrights, whose works have critically dealt with serious issues that concern society and the world at large. Hence, although *States of Shock* has received a lot of harsh criticism, many critics of Shepard feel they have no idea where to place his play. Some scholars feel that it has no meaning, comparing it with the theatre of the absurd. Being the play first performed at the beginning of the USA's first involvement in the Gulf War, the paper attempts to explain how it presents a theatrically complex reality that reflects the absurdity of war. Although the play receives many negative reviews, Shepard, in his own intention, does not expect an intellectual response from the play; rather, he wants the audience to participate in the experiences of the characters and then give an emotional response. The audience can therefore find themselves in a fantastic environment of their own as they are involved in the performance to experience the feelings—that war indeed is needless.

Keywords: political theatre, audience-actor participation, emotional response, States of Shock, Gulf War

Biography: Adesanya M. Alabi received his a Ph.D. in English Language and Literature from Karabük University, Türkiye, his Master's in English Language and Literature from Cyprus International University, and his Bachelor's and Associate's degree in Theatre Arts from the University of Ibadan, Nigeria. He specialises in literary criticism, postcolonial literature, African literature, theatre studies, and classical literary studies. His Ph.D. dissertation explores the role of literature in global politics, using politically oriented texts like George Packer's Betrayed, Sam Shepard's States of Shock, George Bernard Shaw's Geneva, and Wole Soyinka's Alapata Apata. He has a solid history of achievement in writing, including six English coursebooks, three unpublished novels, a number of academic articles in his field, and a collection of short stories. He is currently a lecturer at Ostim Technical University, in the Department of Foreign Languages.

Shelley's Reimagination of Aeschylus's *Prometheus Unbound*: Abjection and Jouissance in the Semiotic Realm of Boundlessness

Gökhan Albayrak

Ankara University

The British Romantic poet P. B. Shelley traverses space and time, revisits Aeschylus's Prometheus Lyomenos, or Unbound, subverts the ancient Greek play and constructs his own play *Prometheus Unbound* (1820). In Aeschylus's tragic play, Prometheus is reconciled with Jupiter. However, Shelley is averse to this reconciliation between the champion and the oppressor of the human race. Therefore, the Romantic poet undermines the symbolic and paternal authority of Jupiter, and explores the relationship between Prometheus and Earth, mother and son bound together. Thus, Shelley turns Aeschylus's play upside down by overthrowing the patriarchal rule of Jupiter and realigning the son with the mother. The son does not identify with the paternal, does not submit to the paternal law, but relapses into the maternal realm of mother Earth. Hence, the Romantic playwright allows the archaic maternal *chora* to be unbound, unleashed in his lyrical drama. In this transgressive re-imagination of the myth, the maternal semiotic re-emerges and ruptures the paternal symbolic. The irruption of the semiotic in the symbolic leads to the manifestation of the instinctual maternal *chora* through poetic language that unsettles the symbolic, dismantles signifiers, transgresses representation, and destabilises meaning and identity. Prometheus is unbound, the symbolic language is undone; boundaries are annihilated in this realm of boundlessness, symbolic identities based on the perpetuation of boundaries unravel. *Jouissance* and abjection simultaneously marks the mother-son dyad in this asymbolic realm characterised by the dissolution of boundaries and indistinct profusion. This paper intends to explore the relationship between Earth and Prometheus and to analyse the obliteration of boundaries in the semiotic realm by means of deploying Kristevan concepts such as semiotic *chora* and abjection.

Keywords: *Prometheus Unbound*, Rewriting, Semiotic *Chora*, Abjection and *Jouissance*

Biography: Gökhan Albayrak graduated from the Department of English Language and Literature at Hacettepe University in 2006. In 2009, he earned his MA degree in English Literature from Middle East Technical University. The title of his MA thesis is "Gender and Sexuality in Three British Plays." In 2019, he received his PhD degree from Middle East Technical University. The title of his PhD thesis is "Dialectical Oscillations in Keats: A Kristevan Reading of *Endymion, Hyperion and the Fall of Hyperion*." He taught Turkish Language and Literature at the State University of New York, Binghamton, as a Fulbright scholar during the academic year of 2011–2012. As a visiting research fellow and a PhD candidate, he studied English literature at the University of Brighton in the UK in 2017. He has written and published on Romantic poetry, literary theory, psychoanalysis, feminism, queer theory, and affect studies. He teaches English language and literature at Ankara University in Türkiye.

It's a Wrap: The Trickster, the Wise Fool, and Comedy Performance

Güvenç Arman Arı

TED University

UTAD2024
VAROLUS EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

The fool is one of the most common and one of the most multidimensional stock characters in Shakespeare's plays, and with its roots tracing back to the trickster archetype as well as the variety of themes it addresses, it can serve as the basis for an in-depth comparative study. While the general character type expresses festivity and mockery to the audience's common perspective, it is the fool's use of wit that makes this otherwise stock character into a type unique to Shakespeare's plays. Wit is used by a wide array of stock characters in Shakespeare's plays, whereas the joint concepts of mockery and festivity are famously ascribed to the fool type. In my paper, I will first discuss the wise fool as a hybrid type expressing a combination of wit with festivity and mockery for particular dramatic reasons and with particular functions. Examining fool characters in *Twelfth Night*, *As You Like It*, and *A Midsummer Night's Dream*, I will address how the wise fool is constructed as an agentic identity that takes the lead and navigates the narratives. Having thus examined the wise fool's identity and functions, I will argue that the wise fool, as a reflexive and paradoxical hybrid agent in narratives, can serve as a source of inspiration for the subjects of comedy performances in traditional and contemporary literature and media. The primary reason for this argument is that the wise fool is often the voice of experiential knowledge, playing the part of the ultimate "dummy" who has nonetheless acquired wisdom learned from the difficulties of the social order. With this in mind, I claim that the wise fool's identity and voice evoke those of "otherized" minorities engaging in comedic performances. I will introduce specific cases of stand-up comedy and drag performance by artists like Leslie Jones, Aziz Ansari, and Bob the Drag Queen

Keywords: Shakespeare, wise fool, minority identity, comedy performance, social inclusion

Biography: Güvenç Arman Arı is a graduate student at TED University, Department of English Language and Literature. He graduated from Bilkent University, Department of English-French Translation and Interpretation with a concentration in conference interpreting and a minor in English Language and Literature. He works as an English Instructor. His main interests in the field include eco-art, postcolonial and decolonial studies, transnationalism, and cultural studies.

Inclusive Practices In Theatre Stage, A Case Study Of Relaxed Venue: Battersea Art Centre

Banu Atca Kurc

İstanbul Bilgi University

In this research, the possibilities of inclusive theatre practices are discussed, drawing upon the ontology of theatre, the communal structure itself, and aspects of community building. In general, the barriers that may arise for all participants or potential participants in theatre, depending on physical, mental, and/or socio-political conditions, are considered. In the context of this research, it is argued that the concept of "access" to theatre cannot be limited solely to the accessibility needs of physically disabled individuals but also includes the invisible barriers encountered by neurodiverse audiences and audiences facing intersectional identity politics such as sex, gender, race, or social-class barriers. Accordingly, the scope of the concept and practices of 'Relaxed Performance', which emerged in the United Kingdom in the 1990s, is discussed. In this context, attention is paid to the etiquette and audience behaviours that were influenced by modernism after World War II, along with the effects of ableism. Subsequently, the methodology of current 'Relaxed Performance' practices is examined. Finally, the sustainability possibilities of accessibility and inclusivity in theatre through permanent practices of Relaxed Performance methods in cultural and art centres are explored through the case of Battersea Art Centre, announced as the world's first Relax Venue in 2020. In the study, qualitative and quantitative research methods are used together, evaluating relevant literature and research papers, academic theses, results obtained from audience surveys, and interview techniques.

Keywords: Relaxed Performance, Accessibility in Theater, Inclusivity in Theater, Intersectionality, Ableism

Biography: With extensive cultural agency experience, I currently serve as a Production Manager at Battersea Arts Centre, London, after 8 years as a faculty member at Istanbul Bilgi University, Management of Performing Arts. I graduated with honours on a full scholarship from the same department, currently, I'm pursuing an MA thesis in Cultural Studies at Bilgi University. I've worked on various theatre projects and international festivals, collaborating with renowned theatre companies and directors such as Robert Wilson, Thomas Ostermeier, and Seijun Suzuki. Additionally, I contributed to the Hrant Dink Foundation's exhibition of *Coulisse: Hagop Ayvaz, A Chronicler of Theater* as co-curator and a researcher at Ayvaz's theatre archive.

Eastern Theater

Aynura Ibadullah

Azerbaijan National Academy of Sciences

The article talks about the birth of Eastern theater and issues of artistic direction. The question of whether theater-drama art is an Eastern or Western phenomenon is resolved by comparing Greek and Indian theaters. Based on the fact that the Greek theater is dramatic, and the Indian theater is ritualistic, it is concluded that although they are united by the concepts of theater and stage. in fact, they are different art phenomena. Starting from a common event: games and ceremonies, these theaters have formed a different scene on the national mentality of the people. Therefore, it is not correct to combine them under a common name. Although the word theater refers to a dramatic scene (Greek theater), in scientific research it is necessary to clarify which scene is being discussed. The arrival of the Greek theater to the East was connected with socio-political conditions, and such conditions developed in the 19th century. In this period, when movement and democratization came to the Eastern society, one drama genre appeared one after the other in the life of the Eastern peoples. The emergence of the drama genre brought a new stage type to the East. However, this stage type could not gain promotion in the East over the Eastern mentality.

UTAD2024
VAROLUS EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Keywords: East, theater, scene, Greek

Biography: Aynura Ibadullah. Born in 1978. Graduated from the Faculty of Philology of Azerbaijan State Pedagogical University in 2000, and from Baku State University in 2008 with a master's degree in Azerbaijani literature. In 2013, she defended her doctoral thesis on "Historicism and Modernity in the Drama of Samad Vurgun". Currently, she works at the Department of Literary Criticism of the Institute of Literature of the Azerbaijan National Academy of Sciences. Her research is mainly based on the relations between drama and theater.

Marginalized Bodies *in Tituba* **and** *What is the Custom of Your Grief?*

Belgin Bağırlar

Aydın Adnan Menderes University

It is well known that feminist policies have historically engaged in multifaceted struggles against the capitalist system as well as against historical and cultural norms and dogmas, which support patriarchal structures. The aim of this study is to explore, within the framework of intersectional feminist theory, how Winsome Pinnock's *Tituba* and Timberlake Wertenbaker's *What is the Custom of Your Grief?* examine the multi-layered patriarchal oppression on women and how the female characters succeed in resisting these varying pressures. Pinnock and Wertenbaker, contemporary feminist playwrights, revisit historical facts and expose the racial, class-based, and cultural oppression faced by women, along with the shifting power dynamics, in their plays. In *Tituba*, Pinnock reflects the 1692 witch hunt massacre in Massachusetts from the perspective of Tituba, a female slave. Pinnock highlights the power of women by combining Tituba's rebellion against the patriarchal system with a contemporary interpretation of sisterhood. In *What is the Custom of Your Grief?*, Wertenbaker illustrates how two women from different cultural backgrounds—one Afghan and the other English—experience grief according to different social norms and expectations. Wertenbaker examines the vulnerability of patriarchal oppression on women, manifested in various forms under the roof of cultural and social differences, against the power of sisterhood. Both writers, who create strong female characters that resist oppression, depict the complexity of women's experiences and their struggle to exist in society in a dramatic way.

Keywords: Contemporary English theatre, intersectional feminism, patriarchal oppression, Wertenbaker, Pinnock

Biography: Belgin Bağırlar, an associate professor, works at Aydın Adnan Menderes University, Department of English Language Teaching. She got her Ph.D. on English Literature from İstanbul Aydın University in 2015. Her main areas of interest are Contemporary British, Canadian, and Turkish theatre and gender studies. She is the author of *Socio-Political and Ethical Issues in Martin Crimp's Major Staged Plays* and the co-author of *Anthony Neilson ve Perde*.

Cultural Identities and Environmental Activism in Ebru Nihan Celkan's Plays

Gizem Barreto Martins

29 Mayıs University

This paper examines the interplay of cultural identity, environmental activism, and theatrical representation in the works of Ebru Nihan Celkan, a prominent playwright from Turkey. Focusing primarily on *Benimle Gelir Misin?* (Will You Come with Me? /Last Park Standing), Celkan's plays delve into themes of societal fragmentation, environmental degradation, and the struggle for cultural preservation. Through an analysis of Celkan's portrayal of characters navigating complex cultural identities amidst environmental crises, this study sheds light on theatre's role in fostering environmental awareness and social change. Drawing on Prof. Helen Gilbert's expertise in postcolonial analytical models and her interest in arts-based activism in the Anthropocene, this research examines how Celkan's plays contribute to broader discussions on environmental justice, cultural heritage, and representation in contemporary theatre. It analyzes how Celkan's characters negotiate their identities in the face of environmental challenges, migration, and globalization. It explores how Celkan's plays engage with environmental issues through themes, imagery, and narrative structure and applies postcolonial frameworks to examine power dynamics in Celkan's representations of marginalized cultures and their relationship to the environment. It also examines theatre's potential for promoting environmental consciousness and mobilizing action in the Anthropocene. This paper aims to contribute to theatre studies, environmental humanities, and postcolonial discourse, aligning with Prof. Gilbert's interdisciplinary approach to performative praxis and arts-based activism.

Keywords: Cultural identity, environmental activism, theatrical representation, Ebru Nihan Celkan, postcolonial perspectives, social change

Biography: Gizem Barreto Martins has been working as an academic and educator for over twenty years. Since April 2021, she has been serving as an Assistant Professor of English Language and Literature at 29 Mayıs University. Her previous roles include working as a Drama Teacher at Windhill Primary School in the UK and teaching English at various institutions in Turkey. Additionally, she has experience as a lecturer in the English Translation and Interpretation department. She also has published translations in various fields. Holding a Ph.D. in American Culture and Literature, Gizem Barreto Martins focuses her research interests on gender, politics, literature, theatre and drama.

Samuel Beckett: The Absurdity of Existence

Fatma Aylin Bayrakçeken Akın

İstanbul Health and Technology University

The aim of this paper is to present Samuel Beckett's view on the absurdity of existence, discussing how the playwright reflects this on stage during performance. The scope of the paper will be an exploration of scenes from his one-act plays with an emphasis on lighting, decor, costumes, tone of voice, movements, gestures, and facial expressions, which are described by Beckett in detail in the stage directions. While presenting the human condition in a fragmented, diminishing, purposeless, unfamiliar, senseless, absurd, disillusioned, and meaningless universe, man is lost and feels like a stranger in a totally hostile world. The world becomes a wasteland and Beckettian characters are the last survivors of a great catastrophe, a nuclear war, or World War II, making references to an apocalyptic worldview. As all living beings are decaying and deteriorating, while human beings are degraded creatures dwelling in a chaotic, exaggerated, distorted, and tortured universe, existence can only be hellish. Then, being born becomes a sin. Man feels lost and trapped, confined to living in a vicious circle, going through the same monotonous and repetitive ordeals, feeling alienated. Thus, he becomes a mechanical puppet. Existence in such an absurd universe becomes a phase of waiting for death.

Keywords: existence, disillusionment, alienation, chaos, vicious circle, apocalypse, death

Biography: Assoc. Prof. Dr. Fatma Aylin Bayrakçeken Akın received her BA, MA, and Ph.D. from Hacettepe University, Department of English Language and Literature. She worked at Bilkent, Atılım, and Başkent Universities at the Department of Translation and Interpreting. Her post-doctorate studies is on Tertiary Education at Reading University, England. She taught as Erasmus Exchange Faculty at Strasbourg University, France and Hogeschool Universiteit, Brussels. She is currently employed at İstanbul Health and Technology University (İSTÜN) as the Director of the School of Foreign Languages and the Chair of the Department of English Translation and Interpreting. Her interest areas are Comparative Literature, English and American Literature, Cultural Studies and Translation and Interpreting.

Life under Occupation: Forced Migration, Diaspora and Trauma in *Scenes from 76* Years*

Alina Boydak Aşan

Bingöl University

This research provides a comprehensive analysis of *"Scenes from 68* Years,"* a play authored by Hannah Khalil, which made its debut in 2016. The play examines the Palestinian experience over six decades, starting from the Nakba in 1948 and extending to contemporary times. From a psychoanalytic perspective, the research aims to focus on the diasporic trauma of Palestinians who have been exposed to transgenerational trauma for decades. Khalil deals with traumatic experiences which can be so overwhelming that they are often repressed or dissociated from conscious awareness as a defence mechanism. The play's structure comprises a series of vignettes, each portraying a unique moment in Palestinian history or an aspect of Palestinian life. The themes interwoven throughout the play include displacement, occupation, resistance, and the pursuit of identity and belonging. By emphasizing the play's ability to provoke strong emotional responses and encouraging critical reflection, the play invites readers to engage with historical events and current realities from a nuanced perspective. The diverse portrayals of Palestinian life and history illuminate the ongoing challenges faced by the Palestinian people while also highlighting their resilience and determination.

Keywords: Hannah Khalil, Israel-Palestine conflict, refugees, psychoanalysis

Biography: Alina Boydak Asan obtained a Bachelor's degree in English Language and Literature from Bingol University in 2023. Concurrently, she embarked on her master's studies in the same field. She worked as an English teacher in various schools. Throughout her academic pursuits, she engaged in numerous drama courses focusing on British drama across diverse historical epochs. Her areas of interest include postcolonial studies, contemporary literature, comparative literature, and posthumanism.

Immigrant Muslim Men in *Disgraced* by Ayad Akhtar

Mustafa Büyükgebiz

Alanya Alaaddin Keykubat University

Disgraced by Ayad Akhtar portrays the complex experience of Muslim men in America, particularly those striving for professional success. The play unfolds through the story of Amir Kapoor, a Pakistani-American lawyer grappling with a constant sense of inauthenticity. He navigates a tightrope walk between his cultural expectations and the pressures to assimilate within a predominantly white corporate world. This paper analyses Amir's internal conflict as he attempts to reconcile his Pakistani heritage with his professional ambitions and his understanding of masculinity. It explores how the play portrays the limitations of assimilation, highlighting the human cost of sacrificing core aspects of one's identity for perceived acceptance. Furthermore, the analysis delves into the complexities of navigating cultural expectations for Muslim men. Disgraced also sparks broader conversations about race, religion, and masculinity in America. The play challenges audiences to examine the challenges faced by minorities and the need for a society that embraces diverse expressions of identity. The paper concludes by posing a lingering question: Can true belonging be achieved in a society that prioritizes assimilation, or does it require creating spaces that celebrate diversity and allow individuals to navigate their heritage and beliefs without pressure to conform?

Keywords: Masculinity, Muslim Identity, Assimilation, Limitations of Belonging, Diversity

Biography: Mustafa Büyükgebiz is an Instructor of English at Alanya Alaaddin Keykubat University, School of Foreign Languages where he has been a member since 2019. He completed his undergraduate studies at Pamukkale University, Department of English Language and Literature in 2008, his Master's Degree in the same department in 2014 and his PhD in 2019 with a PhD thesis entitled *Postcolonial Discontent in Tabish Khair's Selected Works*. His research interests are Postcolonial Studies, Immigration and Refugee Literature, Gender Studies and Masculinities.

Critical Race Perspectives: The Emergence and Evolution of 'Racial' Theatre in Britain

Önder Çakırtaş

Bingöl University

This study explores the intersection of race and theatre within British literature through a textual analysis of selected plays by Black British playwrights. By employing critical race theory, the analysis examines the nuanced representation of racial dynamics, discrimination, and social justice within the play's context. The focus is on how these plays challenge prevailing narratives, amplify marginalized voices, and address systemic inequalities. Through this examination, the study aims to reveal the thematic intricacies surrounding race and identity, contributing to a richer understanding of the influence of critical race discourse on contemporary British theatre. The research will focus on the emergence and development of Black British theatre.

Keywords: Critical Race Theory (CRT), Black British Playwrights, Racial Dynamics, Social Justice in Literature

Biography: Önder Çakırtaş, an Associate Professor at Bingöl University, specializes in Modern and Contemporary British Drama and Literature, with a focus on Political, Minority, Ethnic, Race-Oriented, and Disability Theatre. He completed his PhD on Victorian Bernard Shaw and was a Post-Doctoral Research Fellow at the University of Roehampton in London. Currently authoring *Staging Muslims in Britain* (Routledge), he has published extensively, including *Ten ve Kimlik: Çağdaş Siyahi İngiliz Tiyatrosu* (2020) and *Language, Power and Ideology in Political Writing* (2019). He serves as founding editor of *Essence & Critique: Journal of Literature and Drama Studies*, and is involved with *Performing Ethos: International Journal of Ethics in Theatre & Performance*. Additionally, he founded the Turkish Society for Theatre Research in 2021. Çakırtaş teaches Renaissance Literature, Shakespeare, English Theatre, and Contemporary British Theatre, including an MA course on 20th Century British Literature.

Grotesque Revelries: A Carnivalesque Analysis of Ionesco's *The Bald Soprano* and Albee's *Who's Afraid of Virginia Woolf?*

Muhammed Metin Çameli & Sanaz Alizadeh Tabrizi

İstanbul Aydın University

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Consulting Mikhail Bakhtin's concept of the carnivalesque in absurdist theatre, this study aims to analyse Eugène Ionesco's *The Bald Soprano* (1950) and Edward Albee's *Who's Afraid of Virginia Woolf?* (1962) to examine how these plays utilise the elements of absurdism to subvert societal norms and expectations. Harnessing absurdity, *The Bald Soprano* as a parody of bourgeois manners and language, challenges and inverts traditional structures and dialogues, through radical subversion of communication norms. *Who's Afraid of Virginia Woolf?* breaks down the social facades of conventional notions of marriage and societal expectations by exposing chaotic undercurrents in personal relationships in a more realistic setting. Yet, what bridges the two plays is the party setting that provides a critical backdrop as a microcosm of society momentarily turned upside down, where characters reveal uninhibited behaviours and hidden truths. This festive atmosphere facilitates the sense of chaos and liberation through blurred hierarchical boundaries, subverted language, and laid bare absurd social conventions that allow characters to express their frustrations and desires more openly. This comparative analysis highlights how diverse modalities provide the space for temporary liberation from social norms and hierarchies allowing for expressing alternative perspectives and truths. By exhibiting carnivalesque elements, both plays offer a fresh portrayal of the absurdity of everyday life and distorted reflection of reality, inviting the audience to probe the stability and legitimacy of constructed norms and values. Hence, the study endeavours to explore how the absurd plays under study manifest the broader implications of theatre in critiquing and deconstructing societal conventions, albeit shortly only to return to the status quo, reminding the fleeting nature of liberation and the inevitable return to the norm.

Keywords: Carnivalesque, Ionesco, Edward Albee, *The Bald Soprano*, *Who's Afraid of Virginia Woolf?,* theatre of absurd, distorted reality

Biography: Muhammed Metin Çameli got his BA in English Language and Literature Department with a full scholarship at Beykent University in 2010. He got his MA degree in English Language and Literature Department at İstanbul Aydın University in 2014. He completed his PhD studies at Istanbul University in 2022. Since then, he has been an Assistant Professor at İstanbul Aydın University. He is also the Vice Dean of the faculty for more than a year. His published book is entitled *The Theatrical Representations of Traumatized Psyche: Beside Herself, The Skriker and Crave* (2023); he has published original articles and a book chapter.

Sanaz Alizadeh Tabrizi earned her second BA and MA in English Language and Literature. She completed her PhD with a dissertation entitled, "Reading Music in Henry James' Fiction." She is an assistant professor in the Department of English Language and Literature at İstanbul Aydın University. Her research focuses on late Romanticism, Victorian, and early 20th-century literature, with particular interests in genre, narratology, and intermediality. She specialises in interdisciplinary studies in literature, music, and other fine arts. Her recent book chapter is featured in Nick Ceramella's (ed.) *The Marriage between Literature and Music* (Cambridge Scholars, 2022). Her monograph will also be published by the same publisher soon.

Theatre as a Tool: An Ecocritical Approach to F. Çisem Erdoğan's *Eski Dünya Efsanesi*

Tuğba Çanakçı

Social Sciences University of Ankara

Due to the infernal influence of the Anthropocene, the Earth has hampered as a subject that harmonises the structural spheres of four—atmosphere, biosphere, hydrosphere, and lithosphere—in itself. Yet, the Anthropos' objectification of the Earth has deepened the spheres' deterioration and caused the climate crisis that transforms the continuation. Since comprehending the climate crisis compels anxiety about the future, the Earth's reinstatement through de-construction and re-construction of existence is essential. This notion, nevertheless, needs to be triggered through a tool—a tool that can create connections worldwide. As an artistic medium of activism (Balcare), theatre tries to mirror the moments in existence within its existence; thus, it is a tool thanks to the pathos that it plies to the spectators; the harmonious seam of the theatrical elements enchants them to expose the truth and to evoke emotions to fight for the future. Nonetheless, the addressed spectators are also significant since the aim is the future; the aim can attain the ones that are the future themselves through youth theatre. In Turkish theatre, as an approach, F. Çisem Erdoğan's *Eski Dünya Efsanesi* (2023) tries to trigger the addressed spectators and attract attention to the concerns about the Anthropos' control through the teen hero/heroine Umut (Hope) that fights for his/her future. Therefore, the aim of the paper is to analyse Erdoğan's *Eski Dünya Efsanesi* to elucidate theatre as an ecocritical tool that triggers.

UTAD2024
VAROLUS EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Keywords: anthropocentrism, ecocriticism, ecotheatre, Turkish theatre

Biography: Tuğba Çanakçı is an MA student in the Department of English Language and Literature at the Social Sciences University of Ankara; she completed her BA in the same department of the same school as a high honours student. Her academic interests include comparative literature, contemporary literature, ecocriticism, and ecotheatre. She works as an English instructor and a redactor.

The African Hamlet: Tradition and Experimentation in Osofisan's *Wèsóo, Hamlet!*

Leman Demirbaş

Gazi Üniversity

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

According to Helen Gilbert and Joanne Tompkins, "when Europeans settled a colony, one of the earliest signs of established culture/'civilization' was the performance of European drama" (7–8). For example, a theater was established in Jamaica in 1682 and it became a center of culture until the emancipation of slaves in 1838. Given the lingering influence of colonialism and colonial education, which disseminated Eurocentric social and cultural values under the guise of universal truths, it is not unexpected that writers and artists from colonized regions have made great efforts to reinterpret European 'classics'. This project which is referred to by Helen Tiffin as "canonical counter-discourse" (22), is a process whereby a postcolonial writer exposes and challenges the fundamental tenets of a particular canonical text by creating a "counter" text that retains many of the identifying signifiers of the original while transforming its power structures. In this context, *Wèsóo, Hamlet!* is a bold and innovative adaptation of Shakespeare's *Hamlet* by Femi Osofisan. Set in contemporary Nigeria, the play reinterprets the classic tragedy through a distinctly African lens, exploring themes of power, corruption and moral ambiguity in the context of post-colonial African society. In the play, Osofisan seamlessly incorporates aspects of Nigerian culture, language and folklore into the narrative structure of Hamlet, presenting a nuanced portrayal of the intricacies of Nigerian society. By transposing Shakespeare's characters and themes into an African context, Osofisan establishes a dynamic dialog between Western literary tradition and African cultural heritage. The aim of this paper is therefore to discuss the role of theatrical tradition and experience in Osofisan's adaptation and to examine how the adaptation illuminates the social and political realities of post-colonial Africa through the imagery of Hamlet.

Keywords: Femi Osofisan, Wesoo, adaptation studies, Shakespeare studies, postcolonial theatre, canonical counter-discourse.

Biography: Leman Demirbaş is a PhD candidate from Atılım University. She has been working as a research assistant at Gazi University for ten years. Her research interests are spatial literary criticism, contemporary English fiction, Irish studies, postcolonial studies, and comparative literature.

Looking at "Hold These Truths" through Bhabha's Hybridity

Ecem Başak Emiroğlu

Yeditepe Üniversity

The bombing of Pearl Harbor in 1941 put the American Japanese in a difficult position as they were compelled to experience first curfew and then internment. As a *Nisei* (a second-generation Japanese-American) and a university student, Gordon Hirabayashi has to face the questioning of his loyalty to America. He remembers the American Declaration, which enables the individuals to pursue equal rights and opportunities in life. Basing his ideas on this fundamental principle, Gordon sues the authorities, and years later, he wins the case. Jeanne Sakata's one-man play "Hold These Truths" is inspired by Gordon's epic journey. Although Gordon embodies both cultures, in the eyes of authorities, he is more Japanese than American. His story, and hence the play, invite the questioning of the overly-rigid limits of national identities and cultures. Therefore, I will discuss this idea by using Homi Bhabha's concept of 'hybridity' which primarily suggests that cultures as well as personal/national identities are constantly subject to ambiguity and multi-layered metamorphoses.

Keywords: Gordon Hirabayashi, Jeanne Sakata, "Hold These Truths," Bhabha, hybridity

Biography: Ecem Başak Emiroğlu is an English Literature PhD student at Yeditepe University, where she also completed her Bachelor's and Master's degrees. She took several drama courses during her BA and MA studies, which centered mostly around English and American drama set in various historical periods. During these courses, she enjoyed discussing the theatrical texts along with literary theories as well as how they are portrayed on stage. Currently, she is a part-time instructor at İSTUN University.

Lucy Kirkwood's *it felt empty when the heart went at first but it is alright now*: **Possibilities of the Drama of Melancholia**

Büşra Erdurucan

İstanbul University

The representation of female maladies on stage has been abundant especially in the works of female dramatists, who have created a "tradition" of their own by bringing female characters to the centre stage and exploring their psyche. Focusing on a certain type of female malady on stage, this paper aims to explore new perspectives on "the drama of melancholia" through an analysis of Lucy Kirkwood's *it felt empty when the heart went at first but it is alright now* (2009). "The drama of melancholia," a term I borrow from Christina Wald, in its most general sense refers to those plays in which – usually female – protagonists fail to come to terms with loss and introject the object of loss. In her analyses, Wald reads selected plays from the perspective of gender melancholia. *it felt empty*, which focuses on the experiences of an Eastern-European woman named Dijana, helps us uncover other tendencies in representing melancholia on stage. By utilizing the theories of Anne Anlin Cheng, and David L. Eng and Shinhee Han, I aim to read the play within the context of racial melancholia. Dijana's explicit desire to associate herself with Britishness enables us to see her as a protagonist who internalizes the ideals of whiteness to the point of negating her own identity. Her happiness, which derives from the delusion that she has obtained a British way of life, signifies the preservation of those lost ideals in her psyche. The harsh reality of her living conditions and her broken English, on the other hand, reveal the impossibility to assimilate. The form of the play, by breaking the conventions of reality and temporality, brings the audience close to Dijana's experience which is marked by the loss of her (imagined) identity, making them face the process of the constitution of the racialized subject.

Keywords: Lucy Kirkwood, the drama of melancholia, contemporary drama, racial melancholia

Biography: Büşra Erdurucan is a PhD candidate in English Literature at Boğaziçi University, and working as a research assistant at İstanbul Kültür University. Her main research interests are 20th and 21st century drama, adaptation studies, and dystopia and ethical speculations in drama. She has presented at various national and international conferences. She currently has a forthcoming book chapter which will appear in *The Methuen Drama Handbook of Women in Contemporary British Theatre* (2025).

A Translation Movement across Traditions: Translation Activities in and around *Mimesis Journal of Theatre, Translation and Research*

Başak Ergil

Üsküdar University

The cultural history of the Republican period in Türkiye is characterized by many translation movements that were utilized to transfer western arts, science, and aesthetics. Though most of them were supported and led by the government, some have been independent movements both functioning as complementary parties to form newly-constructed canons and/or working towards forming alternative or counter canons. This interplay between translation movements and the formation of canons and traditions has shaped the nation's cultural history. One set of translation activities that the present research considers an influential "translation movement" is that of *Mimesis Journal of Theatre, Translation and Research*. Published between 1989 and 2017, for almost three decades, *Mimesis* has collaboratively contributed to the making of the body of knowledge and critical thinking on the existence and development of the theatrical canon in Türkiye. Translating the fundamental theoretical works as well as plays from both western and non-western sources and languages, addressing or applying them in the performances and theatrical activities in collaboration with some theatre companies, and critically evaluating and archiving the outcomes of these practices, the contributors of *Mimesis* have been influential in opening up new horizons throughout the formation of the target culture's theatrical tradition. Their translational (and non-translational) efforts have initiated and improved possibilities of understanding and creating a wide range of theatrical practices, new dramaturgies, alternative collective-memories, and further discussions across traditions. The *Mimesis* translation movement has collaborated very actively with such theatre companies as bgst and BÜO, with theatre festivals such as İATG [İstanbul Amateur Theatre Days], with publishers such as Boğaziçi University Press and bgst Publications, with publications such as *BÜO Yıllık*. The participatory website *Mimesis Portal*, with an extensive part allocated to translation and translated research, provides access and a platform of dialogue and archive for any potential readers, writers, translators, critics, dramaturgs, and performers. This study illustrates how the translation, research, and archival activities in and around *Mimesis* have both complemented the making of the theatrical canon in Türkiye and at times served the making or possibility of alternative and counter canons.

Keywords: *Mimesis* Journal, theatre translation, translation movements in Türkiye, translation history, theatre history

Biography: Başak Ergil is a translator, editor, and Translation Studies scholar with an MA from Boğaziçi University and PhD from Istanbul University, both in the field of Translation Studies. She is the author of *The Image of Nâzım Hikmet and His Poetry in Anglo-American Literary Systems* published separately in Turkish and English. Her main fields of interest and specialization are translation ethics, translation criticism, translational recanonization, cultural/collective memory through translation, translation theory, and theatre translation.

Introducing a Storytelling Method for Arts-Based Leadership Development: Utilizing Shakespeare's *Hamlet* to Explore Transformative Learning

Burcu Ertürk-Kılıç

Boğaziçi University

This research introduces a novel arts-based methodology that integrates Joseph Campbell's Hero's Journey narrative framework with Jack Mezirow's Transformative Learning Theory to explain transformational learning experiences. The study hinges on the idea that storytelling, as a fundamental human function, can significantly reflect the learning and transformation processes. By synthesizing the narrative structure of the Hero's Journey—which comprises the stages of Departure, Initiation, and Return—with Mezirow's phases of transformative learning, the research constructs a cyclical model of personal and educational growth. The Hero's Journey serves as an allegorical framework that mirrors the three critical stages of transformation identified by theorists like Lewin and Toffler: Unfreeze, Change, and Refreeze, or Learn, Unlearn, and Relearn, respectively. These narrative and transformative processes are mapped out in a circular storytelling model that effectively illustrates how learners traverse through experiences of disorientation, reevaluation of assumptions, and finally, integration of new perspectives. This integrative model is designed to facilitate a deeper understanding and implementation of transformative learning through the engaging medium of storytelling, making it a compelling approach for educational strategies aimed at adult learners and leaders adapting to rapid societal changes. Utilizing the narrative of Shakespeare's *Hamlet*, the study demonstrates an arts-based leadership development practice, offering a compelling case study on transformative learning experiences. This approach not only highlights the relevance of classical literature in modern pedagogy but also enriches the theoretical discourse on leadership development through the arts.

Keywords: Art-based methods, storytelling, theatre, leadership development, transformative learning, *Hamlet*, Hero's Journey, Shakespeare

Biography: Instructor Burcu Ertürk-Kılıç is a professional actress and voice-over artist specializing in arts-based leadership development, creativity, digitalization, media, and communication at Bogazici University, Istanbul. She graduated from the Political Science and Public Administration Department at Middle East Technical University (METU) and earned a master's degree in the Media and Cultural Studies Program at the same university. She pursued her doctorate in Educational Sciences at Bogazici University and received the "2021 Bogazici University Doctoral Thesis Award" for her PhD thesis on designing a creative arts-based program to prepare leaders for the post-truth era of the 21st century. Currently, as a TUBITAK postdoctoral fellow at Toulouse Business School (TBS Education) in France, she researches innovative methods for integrating the arts into digital learning environments for leaders in the post-pandemic period. She provides hands-on training in communication, digitalization, drama, design, arts-based education, creativity, leadership, and teaching methods, while also participating in various international research projects. **www.burcuerturk.com**

Evaluating the Emotional Impact of Actors' Voices with AI Algorithms and MRI Equipment: A Case Study

Eduard Dan Franti & Andrei Costin Bratan

Romanian Academy Institute for Artificial Intelligence "Mihai Drăgănescu"

Actors' voices have a strong emotional impact on the audience. Such a quality conceals the extensive practice of many exercises in diction, breathing, and stage manifestation. The actors practice these exercises throughout their careers, preparing for each performance, relying on them in repeating their lines over and over with certain intonations, until each word is loaded with the emotions to be conveyed to the audience.

The role that acting exercises play in enhancing the influence of the voice has been analyzed in many scientific studies. Some psychological assessments have shown that these exercises help actors to enter a particular mental state during rehearsals and performances, characterized by a strong unification between what they feel, think and say. Psychologists have named this the flow state, which their studies have shown gives actors great efficiency in transmitting emotions through the voice.

Psychological studies mention that this state is accessible not only to actors but to all those who manage to achieve such a state in actions performed in unison between what the person feels, what they think and what they say. The flow state can thus be seen in lawyers passionately advocating before the courts, in teachers who educate with great dedication, in politicians who give wholehearted speeches and so on.

The role of acting in enhancing the influence of the voice has also been analyzed in some neurological studies. In our study we investigated with AI algorithms and MRI equipment how the exercises practiced by actors enhance the emotional impact of their voices. The actors who participated in this study interpreted the same text aloud every day for a month in order to charge the words with certain positive emotions. The audio from each recital was recorded and, during training on the first and last day, those involved were given an MRI while reading the text. The actors were also evaluated daily by a team of psychologists while the moments in which the actors were able to enter the flow state were identified. The audio recordings from the rehearsals were then analyzed using AI algorithms and special technical equipment to measure both the intensity of the emotions infused in their voices and their spectral compositions during the flow state. The results showed that when the actors entered the flow state, the intensity of emotions that were impregnated in their voices was very high, the oxygenation level in the areas of the brain responsible for emotions was high, while the

Keywords: AI algorithms, MRI equipment, flow state, emotions, brain oxygenation

Biography: Eduard Franti is Senior Researcher at ICIA, and has a PhD obtained in 2006. His professional experience is extensive in several areas, some of them interdisciplinary, as follows: artificial intelligence, companion robots for elderly persons, artificial societies, AI algorithms for voice analysis and emotions detection, human-machine interfaces, sensory interfaces for autonomous intelligent robots and self -organizing systems. He conducted seven research projects (won through competition) with many national and international partners and participated as a team member in other 23 research projects. The results of his research activity were published in two patents, 90 articles that have till now 250 citations in ISI quoted journals, and three books.

Andrei Costin Bratan is PhD student and research assistant at RACAI. Among his research interests are deep artificial neural networks, natural language processing, information extraction including named entity recognition, linguistic linked data, multimodal processing, speech recognition and processing. The results of his research activity were presented at five international conferences and in ten articles published in international journals.

The Evolution of British Drama in Terms of Technocriticism

Asım Kerem Hancı

Ankara University

The development of technology has affected literature as well as every aspect of life and provided the emergence of technocriticism. Technocriticism is a new type of criticism in literary theory that examines the effects of technology on literature and their reciprocal relationship. This theory investigates how technological developments are set in literary works, how they are represented in cultural, physical, social, and political contexts, and how they affect the narratives. It is also related to postmodernism in terms of questioning identity and shaping of the information, and posthumanism in terms of identifying human-computer interactions. It has also some relations with ecocriticism and ethics in terms of the ecological effects and sustainability of technology.

Technocriticism can be applied to any genre. Like other genres, drama is one of the areas suitable for the examination of technocriticism both on stage and on page. When we look at the evolution of theatre from Aristotle's teachings to the present day, we can see that there are very productive areas for technocriticism. For this reason, in this study, the evolution of British theatre from the past to the present will be examined in terms of technocriticism. First of all, the changes taking place on the stage in technological terms will be discussed, starting with miracle, morality, and mystery plays of the medieval period. Then, the changes in the text will be discussed under the influence of technology. Finally, some of the plays from English literature periods will be selected and briefly analyzed in terms of technocriticism.

Keywords: technocriticism, technocritical theory, technocriticism in drama

Biography: Asım Kerem Hancı, Yıldız Teknik Üniversitesi Matematik Mühendisliği bölümü lisans derecesini aldıktan sonra yüksek lisans ve doktorasını İstanbul Üniversitesi Enformatik bölümünde tamamladı. Yazılım sektöründe on yılı aşkın bir süredir yazılım kalite mühendisi olarak çalışmaktadır. Akademik çalışmalarında genellikle yazılım kalite kontrolü ve süreçleri üzerine yayınlar üreten Hancı, 2021 yılından beri Ankara Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümünde ikinci lisans eğitimini sürdürmektedir. Bu alanda ise İngiliz edebiyatında teknokritisizm üzerine çalışmaktadır.

From Star-Crossed Lovers to Social Media Stars: *Twitter Phenomenon Romeo, Instagirl Juliet*

İlker Özçelik

Süleyman Demirel University

The present paper examines the contemporary reinterpretation of Shakespeare's Romeo and Juliet through the prism of social media culture, as depicted in the play Twitter Fenomeni Romeo, Instagirl Juliet. Directed by Halil İbrahim Kaplan and written by Erdi Öget, the production casts Romeo as a Twitter (now X) celebrity and Juliet as a newcomer on Instagram. Since its premiere in İstanbul in 2017, the show has mesmerized audiences who have gradually discovered that there is much more than meets the eye. Initially, they are baffled by a social media-addicted Romeo continuously seeking to increase his followers on digital platforms. Centring on this addiction, the play is both timely and relevant since Türkiye has seen a significant increase in the number of social media users nationwide. In this light, the study explores how social media influences identity and how the relationship of Romeo and Juliet would be in modern-day society. Moreover, it explores how traditional Turkish storytelling techniques, narrative styles, symbols, songs, and other production elements are intertwined in the play. The adaptation highlights clashes embodied by other characters such as Lord Montague and Lord Capulet, who represent differing stances towards social media. It also features viral traditional and pop songs that have buzzed on social media then, which, in turn, help the audience to better contextualize the plot. Ultimately, this paper argues that by blending social media elements with hit songs in its narrative structure, the production not only breathes new life into the timeless tale for modern audiences but also prompts contemplation on how digital platforms shape contemporary relationships.

Keywords: Shakespeare, Romeo and Juliet, social media, addiction, Instagram

Biography: Dr. İlker Özçelik is currently working in the English Language and Literature Department at Süleyman Demirel University, Türkiye. At the Massachusetts Institute of Technology, he is the regional editor of the Global Shakespeares Archive. At the University of Leicester's School of English, he is a visiting fellow. His research splits into two distinct but nonetheless related strands: textual studies and contemporary Shakespearean performance. His research has been funded by the European Commission, the Scientific and Technological Research Council of Turkey, the Association for Logic, Language and Information (FoLLI), the International Shakespeare Association, and other agencies. He is co-general editor of SDU Journal of Social Sciences and has guest-edited a number of journal issues. He is the founder and chairperson of the Shakespeare festivals in Türkiye.

Re-Reading David Mamet's *Race* in accordance with Post-Race Ideology

Faruk Kalay

Aydın Adnan Menderes University

UTAD2024
VAROLUS EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Consisting of many ethnicities, America has always been at the core of concepts such as race and racism. Aside from the black and white communities who laid the foundations of American nationality, Hispanics, Asians, and those coming from other nations have also gained their American identity in the melting pot. The concept of race, one of the leading problems in American policy-making, thus plays a very prominent role for the culture, history, and society of the US, while it also appeared as a theme often portrayed in the American theatrical and literary world.

One of the important figures dealing with race and racism in the artistic world is a playwright, author, director, and scriptwriter, David Mamet, a leading person of Hollywood. Although Mamet often deals with topics like masculinity, he also reflects the issue of race and racism, as observed in his play *Race*. The play, having premiered in Broadway in December 2009, focuses on a black woman called Susan, charging a sex crime against Charles Strickland, a wealthy white resident in her town. Mamet's play involves a questioning of the American political, legal, and social system. This paper seeks to discuss Mamet's *Race* through the lens of post-race theory, which posits that racial prejudice no longer exists or is no longer a major social problem.

Keywords: David Mamet, post-race, post-racism, *Race*

Biography: Faruk Kalay had his bachelor's degree in Selcuk University and his MA and PhD on British and American literature in Yüzüncü Yıl University. He is currently a faculty member in the Faculty of Education of Aydın Adnan Menderes University. He also has bachelor's degree, MA and PhD on philosophy in Aydın Adnan Menderes University. His specific area is American Jewish Literature, especially Philip Roth, Saul Bellow, and Bernard Malamud.

A Religious, Historical and Cultural Analysis of David Mamet's *Faustus*: The Jewish Faustus?

Faruk Kalay

Aydın Adnan Menderes University

David Mamet is one of the most distinctive directors, scriptwriters, and playwrights of the American film industry. Writing more than forty plays, he can be regarded as a prolific writer, winning Pulitzer Prize and getting Tony nominations twice. One of his acclaimed plays, *Faustus* deals with a famous philosopher claiming that he has degraded the secret of life to a mathematical equation. In earlier *Faustus* versions, written by Marlowe and Goethe, the protagonists are depicted as archetypal characters, who make a deal with the devil to gain short-term benefits but end up being mercilessly punished for the rest of their lives. Unlike his predecessors, Mamet's Faustus is a modern family man, married with a son, whose priority is existentialism and the weakness of humanity. The play puts aside Christian beliefs and highlights Mamet's own religion Judaism. As Weiss states, "although the Faust story is notable as a distinctly Christian tale, here Mamet, reportedly a religious Jew himself, gives it a Judaic spin, with frequent mention of gates that are closing, a deliberate echo of the Day of Atonement Yom Kippur liturgy" (2024). Hardhead, obstinate Faust will have an adventure with Magus, adapted version of Mephistopheles of both Marlowe and Goethe. In this paper, religious, cultural, and historical analyses of *Faustus* written by David Mamet will be discussed.

UTAD2024
VAROLUS EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Keywords: David Mamet, *Faustus*, Goethe, Marlowe, Mephistopheles

Biography: Faruk Kalay had his bachelor's degree in Selcuk University and his MA and PhD on British and American literature in Yüzüncü Yıl University. He is currently a faculty member in the Faculty of Education of Aydın Adnan Menderes University. He also has bachelor's degree, MA and PhD on philosophy in Aydın Adnan Menderes University. His specific area is American Jewish Literature, especially Philip Roth, Saul Bellow, and Bernard Malamud.

Performativity of the Self: Lying as an Initiator of Theatric Alterations of Reality

Asım Esat Kalyon

TED University

Following the postmodern period of thought in literature, philosophy, and many other fields of the humanities, various ideas on the existence of truth have been put forward under the post-truth umbrella. From Derrida's performative nature of language to Butler's excitable speech acts, these ideas have reached to discuss the existence or non-existence of truth as a reality. Unignorably, a crucial part of these discussions has been lies as existences of falsehood and disruptions of truth. The discussion gets even more complicated as lies are described as false statements, whereas even truth is uncertain of existence. The performativity of falsehood and truth though, if they are even entities of reality, may often be disregarded through discussions of questioning truth and existence. Yet lying, once it becomes reality, holds the power to channel truth in different ways. Also being one of the core foundations of post-truth dynamics, this property of lies yields immense promises in altering reality, and once applied to the individual level, this property exposes lies as jests of performance, as Erving Goffman also suggests individual performativity in everyday life. Such an exposition turns the daily experience into a broader sense of theatric performance, turning reality into a theatrical play of games of truth. Thus, lying may be positioned as a theatrical act that enables the individual to portray a slightly disrupted, or even shattered version of itself. Handling the act of lying as performative initiatives in the course of reality, this paper explores lies as distinct entities from their initiators, being initiators of self-performativity by themselves, and delves into the daily performativity of the self through falsehoods.

Keywords: Post-truth, performativity, lie, theatrical reality, postmodernism

Biography: Asım Esat Kalyon is a graduate student and a departmental scholarship assistant at TED University, Department of English Language and Literature. Having attended the University of Milan in 2021 as an Erasmus+ student, he received his BA degree in English Language and Literature from the Social Sciences University of Ankara. His areas of interest range between posthumanism, cultural, Biblical, and Middle Eastern studies.

Performing for the Workers: Theatre Workshop Acting

Fatine Bahar Karlıdağ

Yeditepe University

For the Theatre Workshop, British descendants of the interwar decades' Workers' Theatre Movement, acting was an experiential behaviour, a mindful presence, a continuous search for truth in the Stanislavskian sense, incorporating the Laban movement technique to incite and sustain the expressive energies guiding the actor, and Littlewood's insistence on improvisation. Actors sustained a relational awareness of their material surroundings, be them objects/props or fellow actors on stage. The actor's relational stage presence was a representative antidote to the dangers of physical, mental, and emotional alienations that awaited the 20th-century working class. I argue that the agit-prop technique informed much of their acting with its alert and spatial awareness of 'being out there,' lending itself to Stanislavskian psychological realism and Nicholas Bourriaud's theory of relational aesthetics. Exploring the cross-sectional space of these acting and sociological theories may yield an understanding of the Theatre Workshop acting as a mindful presence, which helped them to tackle rather dynamic crowd scenes without mayhem on the stage, and to represent the recreational value of the street life for the working class, vividly as it was transformed onto their carnivalesque stage. This exploration aims to reintegrate their much-discussed avant-gardism into their artistic and political commitments: to enact a wholesome presence of the actor that represents the possibility of mental, emotional, and physical soundness which the underrepresented and the unprivileged deserve, including the period actors whom Littlewood sought to rescue from West End realism's hold on them which Littlewood saw as a 'slough of naturalism' stuck on actors' body (Theatre Archive Project, British Library website).

UTAD2024
VAROLUS EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Keywords: Joan Littlewood, working-class theatres, Stanislavski, relationality

Biography: Fatine Bahar Karlıdağ works as an Assistant Professor at the English Language and Literature Program at Yeditepe University in İstanbul, Türkiye. She received her Ph.D. from the School of Drama, University of Washington, Seattle, USA, in 2017. Also, a Fulbright Visiting Research Program alumna (2012–13), her research concentrates on the historical representation of the radical left in English and American theatre and performance, contemporary labour activism in Turkey, and the sociology of theatre. She has presented at ASTR and IFTR conferences and published in her field. She also writes for TheTheatreTimes.com as a regional manager for Türkiye.

Ecoprecarity **Dissolving the Dystopian Imagination in Caryl Churchill's** *Far Away*

Mahinur Gözde Kasurka

National Defence University / Bilgi University

The Enlightenment ideology has consolidated an understanding that dictates human as the only one that is endowed with the ability to use language, to communicate, to create various works of art. This hierarchical mindset lingers in the background in dominant Western ideology in which categories are claimed to have fixed boundaries by belittling the othered leg of the dichotomous logic. Yet, this human-centered tendency fails with the rise of ecological degradation which brings with itself a dystopian portrait of *our** current situation. In this respect, Caryl Churchill's *Far Away* (2000) offers a whole world at war by reflecting both human and non-human characters' taking active part together with depicting ecological disaster in the background. The play lays bare how violence is turned into a tool to negate the unwanted other. Yet, it also beautifully articulates the situation that violence is not only a tool used in the hands of humanity, as it is obvious that non-human entities are also as agentic as humans in the face of war. In tune with these considerations, I argue that the play uses violence as a tool to reveal the shared vulnerable condition of human and non-human counterparts of the world. To be more precise, *Far Away* utilizes a visualization of vulnerability and this strategy functions signaling the very same threat of extinction working for human and non-human counterparts on a non-hierarchical scale. In line with this, I aim to offer a material ecocritical reading of the play by highlighting the agentic capacity of the non-human. In so doing, I will offer a decoding of the text by mainly delving into how *ecoprecarity* is reflected in the text in Pramod Nayar's sense of the word. The way human and non-human entities witness the results of Anthropocene by indicating several threats to life itself unveils the entangled relationality of them. Therefore, the play demystifies both fragility of boundaries and enmeshed network of agents by warning *us* to take action against any forms of exceptionalist policies.

Keywords: Eco-theatre, material ecocriticism, ecoprecarity, Caryl Churchill, *Far Away*

Biography: Mahinur Gözde Kasurka completed her PhD in English Literature department at Middle East Technical University with her dissertation entitled "A Posthumanist Study of the Dystopian Novel: Margaret Atwood's *Oryx and Crake*, Jeanette Winterson's *The Stone Gods*, David Mitchell's *Cloud Atlas*". Currently, she works as a full-time Instructor Dr. at National Defence University, School of Foreign Languages. Also, she works as part-time Lecturer Dr. at İstanbul Bilgi University. Her research interests are British novel, dystopian fiction, posthumanisms, ecocriticisms, literature and environment. She has presented several papers at international conferences. She has attended Rosi Braidotti's summer school on "Posthuman Knowledge(s)".

* Here, the expression *our* does not point to a human as the only subject. This study aims to offer a reading of the material world by considering human and more-than-human entanglements. Hence, the trouble faced with the capitalist motivations of humanity leads all entities of the world to a shared vulnerability. This article does not approach the idea of shared vulnerability as a negative point. What I offer in this study is that shared vulnerability might lead to convincing people to take urgent action to unlearn human centrality.

Poetic Reflections and Performance-based Autoethnographic Drama: A Novel Way of Peeking into, Probing, and Sharing Data in Arts-based Research

Ufuk Keleş & B. Çağla Garipağaoğlu

Bahçeşehir University

A number of qualitative researchers have recently argued for using art including drama and poetry since such an approach benefits researchers in data collection, analysis, and representation. First, using poetry and drama enrich data collection as arts-based researchers enhance and preserve the participants' voices. Although they may be reluctant to do so, poetry writing and/or its improvised performance help research participants put difficult thoughts/beliefs/emotions into words and/ or motion. Secondly, using poetry leads to deeper comprehension of data during data analysis. That is, when they create and recite poems, researchers can develop a profound understanding of personal data compared to textual data analysis methods on personal/affective levels. Third, arts-based research provides innovative ways of data representation to dissipate research findings as it engages readers/audience with the inner worlds of the participants on more humane grounds.

For the purposes of this presentation, we incorporate poetry and creative drama with autoethnography. Unlike doing research on others, autoethnographers turn to their inner worlds to retro/intro/pro/spectively explore their past experiences, present thoughts/beliefs/emotions, and future aspirations, trajectories, and practices. Our presentation is twofold. Part I comprises mainly of the theoretical underpinnings of using reflexive autoethnographic poetry and performance autoethnography in qualitative research. Part II focuses on different poetry types used in qualitative ELT research by presenting a sample for each. We believe this presentation will provide the audience with an innovative and alternative approach to data collection, analysis, and/or representation in qualitative inquiry.

Keywords: Qualitative inquiry, performance autoethnography, poetic autoethnography, retro/intro/pro/spective reflection

Biography: Ufuk Keleş completed his PhD degree in Curriculum and Instruction at the University of Alabama, USA on a Fulbright grant. Before, he was an English instructor in Turkey for fifteen years. His research interests include transnational socialization, social justice in ELT, multicultural education, humanizing applied linguistics research, language teacher education, critical discourse analysis, autoethnography, and qualitative educational research. He has published in international journals including Teaching and Teacher Education;, Applied Linguistics Review; Pedagogy, Culture, and Society; Language Teaching Research; Language Teaching; the Qualitative Research; and others. Currently, he works at Bahçeşehir University's ELT Department in İstanbul, Turkey, as an assistant professor.

B. Çağla Garipağaoğlu, PhD, is currently working as an Associate Professor at the Faculty of Educational Sciences, Educational Leadership and Administration Program, Bahcesehir University (BAU), Istanbul, Turkey. She completed her undergraduate degree (1996–2001) in Teaching Mathematics department at Boğaziçi (Bosphorous) University (formerly known as Robert College), Istanbul, Turkey. Then she received her MA (2004–2005) in Educational Sciences at The University of Sydney, Sydney, Australia and PhD (2006–2012) in Business Administration at Yeditepe University, Istanbul, Turkey. So far, she has researched about management strategies, leadership styles, and organizational behavior. Dr. Garipagaoglu has various scientific studies, book chapters, and national/international presentations about organizational leadership & behavior ad specifically interested in conflict management organizational culture and post-modern/quantum leadership.

Rethinking Masculinity in Deindustrialization: A Look at Working-Class Crises in Lynn Nottage's *Sweat*

Fırat Keskin

Alanya Alaaddin Keykubat University

Masculinity studies, which have become increasingly popular among gender studies in the last century, are significant as they hold up a mirror to contemporary society. Although the evolution of the understanding of gender in society has gained momentum with the millennium, the traditional bonds of the same society create the need for new perspectives with each social experience. The economic turmoil in the United States in the first decade of the millennium is one such social experience that put immense pressure on the working class.

Lynn Nottage's Pulitzer Prize-winning play, *Sweat*, provides fertile ground for exploring this dynamic. Through meticulous research, Nottage crafts a narrative that exposes the profound pressures brought on by a deindustrialized economy. While previous scholarship has explored the material and psychological effects of this crisis, this paper delves specifically into the reemergence of masculinity crises.

Drawing on masculinity studies frameworks, the paper investigates how economic hardship triggers a disintegration of traditional working-class masculinity in *Sweat*, and how these crises are related to physical gender, racial stereotypes and the concept of belonging. By examining these intersections, the paper aims to enrich our understanding of masculinity in crisis within the context of deindustrialization, offering valuable insights into the complexities of working-class manhood in the contemporary United States.

Keywords: masculinities, working class, deindustrialization, belonging

Biography: Fırat Keskin is an Instructor of English at Alanya Alaaddin Keykubat University, School of Foreign Languages. He completed his undergraduate studies at Karadeniz Technical University, Department of English Language and Literature in 2013, and his master's degree at Ordu University, Department of English Language and Literature in 2021. He is a PhD candidate at Ankara Hacı Bayram Veli University, Department of English Language and Literature, and his research interests are Postcolonial Studies, Gender Studies, and Masculinities.

Caricatures and Turkish Shakespeares

Murat Öğütcü

Adıyaman University

Caricatures have an important place in the Turkish consciousness as a visual extension of everyday socio-political life in Türkiye. Varying from lampoons on politicians to showcases of gender and human relations, the simplification or exaggeration of certain features to entertain or teach society about its deficiencies have also found their indigenised and glocalised manifestations in the caricatures of Shakespeare in Turkish. Most caricatures that are widely circulated in contemporary Türkiye are drawn by eminent figures like Erdil Yaşaroğlu, Selçuk Erdem, Özer Aydoğan, and Umut Sarıkaya, who amalgamate Western Shakespeare with Turkish culture in their drawings. Ranging from regionalised versions to interrogations about the reception of Shakespeare in Türkiye, most of the caricatures are built upon certain tropes the majority of learned and unlearned Turkish audiences are familiar with either from Shakespeare and/or from Turkish culture. The majority of caricatures of Shakespeare's plays are about *Romeo and Juliet* and *Hamlet* because these are among the most popular and known plays of Shakespeare in Türkiye through the balcony and graveyard scenes respectively. Particularly, almost all caricatures of Shakespeare as a playwright are about his varying degrees of (un)popularity with certain theatre-going audiences. All in all, caricatures of Shakespeare in Türkiye reflect both his popularity and the liminal reception of that popularity. Therefore, this paper will explore the tradition of Shakespeare caricatures in Türkiye, which are both affecting and being affected by Turkish popular culture.

Keywords: Shakespeare, caricature, popular culture, poetry, drama, indigenisation

Biography: Assoc. Prof. Dr. Murat Öğütcü is currently working at Adıyaman University, Türkiye. He is the General Editor of the "Turkish Shakespeares" Project which aims to introduce Turkish Shakespeare texts, productions and research to an international audience. He is a researcher at the AHRC-funded "Medieval and Early Modern Orients" Project that concentrates on encounters between England and the Islamic Worlds. He is a regional editor of the Global Shakespeares Project and the World Shakespeare Bibliography. He co-edited *Materializing the East in Early Modern English Drama* (Bloomsbury, 2023). He has written book chapters and articles on early modern studies, Shakespeare, and cultural studies.

Moll, the Roaring Girl: **Defoe in Conversation with Jacobean City Comedy**

Selena Özbaş

İstanbul Yeni Yüzyıl University

This paper proposes a dramatic agenda to Daniel Defoe's *Moll Flanders*. It argues that although Defoe's Dissenter personality and his open disdain for theatre coincide with the non-existence of his dramatic compositions despite his prominence as a prolific writer in many literary genres, Defoe's novels are haunted by dramatic forms and the dramatic imagination. In this context, I will first address the uses of theatrical vocabulary, dramatic techniques, and instances of theatricalisation in *Moll Flanders* and discuss their narrative functions in the wider novelistic context of Defoe's. Secondly, I will attempt at a reconstruction of this dramatic background in relation to a preceding tradition. In referring to Moll Flanders as heir to the prominent Jacobean figure, Mary Frith whose most ardent mimetic representation is to be found in Thomas Middleton and Thomas Dekker's *The Roaring Girl*, I will try to establish a point of connection between Defoe's hidden dramatic outlines and an earlier dramatic tradition. In this regard, the argument of the paper revolves around the contention that the inescapability of Defoe's dramatic imagination appears to be in an open conversation with Jacobean city comedy where the image of the Defoesque heroine is built upon the image of the female city rogue in Middleton and Dekker's play. The importance of this point, it will be concluded, lies in the fact that it both allows us to identify the dramatic background that haunts Defoe's novelistic design and to determine the degree of comedic influence in the formation of the eighteenth-century English novel.

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Keywords: Daniel Defoe, Jacobean city comedy, eighteenth-century novel, *Moll Flanders*, *The Roaring Girl*.

Biography: Selena Özbaş completed her BA and MA at Ege University, Department of English Language and Literature. She holds a doctoral degree from İstanbul University, Department of English Language and Literature and is an Assistant Professor at İstanbul Yeni Yüzyıl University. Her research interests include humour studies and cognitive literary studies with a special focus on late medieval to mid-eighteenth-century English literature.

It's Something to Do with Space: Nick Payne's *Constellations*

Muammer Özoltulular

Middle East Technical University

Over the past decade, there has been a proliferation of British plays addressing themes such as space, quantum mechanics, dark matter, and the uncertainty principle. Physics has transcended its traditional laboratory setting of hard sciences and moved to the pages of dramatic works. Among these plays, Nick Payne's *Constellations*, premiered at the Royal Court in 2012, stands out as a prominent exemplar. The play recasts traditional conceptions of reality and recreates one that oscillates between quantum realm and relativity. The only characters in the play Roland and Marianne are entwined with issues of honey, love, free will, friendship, and illness in a panoply of parallel universes. The permutations of this couple and the situations they are part of are multitudinous. The language that fails the tramps of *Waiting for Godot* fails this time in Payne's play due to the slippery ground of diverse possibilities, and the linear temporality falters and then fades. The poststructuralist and postmodernist scepticism towards essences of the twentieth century is transformed into a similar scepticism engendered by the principles of quantum mechanics in the twenty-first century. This paper aims to scrutinise the impossibility of the denial of the material aspect of existence in Payne's cosmos of limitless possibilities that undermine the reliability of the material universe. I claim that the contradiction between the quantum mechanics and the relativity informs the contradictory relation of the play to existence.

UTAD2024
VAROLUS EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Keywords: Nick Payne, multiverse, quantum mechanics, relativity, matter

Biography: Muammer Özoltulular completed his MA degree with the dissertation "Joe Orton's vestige and delineation of gay male characters in hir plays: Entertaining Mr. Sloane, Loot, The Ruffian on the Stair and What the Butler Saw". He is currently a PhD student at English Literature at Middle East Technical University, Türkiye. His research interests include contemporary British drama, violence, new materialisms, feminisms, and postcolonial theory. He has been working as a research assistant for eight years now in the Department of English Literature at Zonguldak Bülent Ecevit University, Türkiye.

Neuroscience and Acting

Richard J. Kemp

Indiana University of Pennsylvania, USA

Actors and audiences alike have long been fascinated by questions arising from the experience of live performance. How is emotion generated by an actor? Is that emotion real or pretend? How is it felt by an audience? What is the relationship between an actor's self and character? Can an actor really get "possessed" by a character? Information from cognitive neuroscience has begun to offer empirically -based insights into persistent questions like these. Neuroscience studies the structure and functions of the nervous system, focusing on the brain and its relationship to behavior and cognitive functions. These include thinking, perceiving, imagining, remembering, speaking, planning and doing. All these activities are involved in the creation and performance of theatre, and in its reception by audiences, but are generally carried out below the level of conscious awareness, and were difficult to analyze. Since the mid-1970s, information from neuroscientific studies has led to significant changes in traditional understandings of phenomena such as emotion, empathy, imagination, memory, perception, language and gesture, even the idea of self. These challenge many of the concepts of the mind, brain and self that underlie the practices, training and scholarship of Western theatre. Consequently, an increasing number of directors, actors, designers, teachers and scholars have been inspired to apply this new knowledge to their art form. This paper surveys key neuroscientific findings such as mirror neurons, metaphoric thinking, conceptual blending, and neural exploitation and their implications for acting practice.

Keywords: Neuroscience, Acting, Mirror Neurons.

Biography: Professor Kemp holds a BA/MA from Oxford University, and an MFA and PhD from the University of Pittsburgh. He is Head of Acting and Directing at Indiana University of Pennsylvania, USA. His experience includes companies and theatres such as the Almeida, Complicité, Commotion, Circulo de Bellas Artes, Quantum, the Pittsburgh Playhouse, 404 Strand, Squonk Opera, Teatr Polski, and Peter Brook's Bouffes du Nord. A Fellow of the Salzburg Global Seminar on Neuroscience and Art, publications include *Embodied Acting: What Neuroscience Tells Us About Performance, The Routledge Companion to Jacques Lecoq*, and *The Routledge Companion to Theatre, Performance and Cognitive Science*.

The War as The End of Logic in Aristophanes' and Brecht's Dramaturgy. A Philosophical Reading.

Georgios Sarantopoulos

University of Athens

UTAD2024
VAROLUS EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

By 411 of antiquity, *Lysistrata*, a comedy by Aristophanes, had been produced in Athens. It depicted the seizure of the holly temple of Athenian Acropolis and its treasury by the women, led by Lysistrata, and their declaration of banning any sexual contact with men until the end of the Peloponnesian War. Their Athenians and Spartans partners in peacemaking led to the end of the strike and the unification with men. Apart from this grotesque plot, Aristophanes had already referred to the madness of the war, by 425, producing the *Acharnians*, a play against the war policy of Athenians, and by 421, with his *Irini* (Peace), depicting the devastation of people caused by the Peloponnesian war. All of his comedies reflect the artist's concept of war and peace. Many centuries later, Bertolt Brecht faced the similar chaos of WWI and WWII. Brecht illustrated war through his plays and poetry, among which are the *Mutter Courage und ihre kinder* (1939), Schweyk im Zweiten Weltkrieg (1943). In this paper, a holistic appreciation of both Aristophanes and Brecht's perceptions of war and peace is pursued by reasons of theater's precautionary and political guiding role in the dark times of war. Aristophanes and Brecht's ideas should be treated as contemporary and necessary artistic strains against nationalism, revisionism, and militarism. Our investigation stresses the relations between philosophy and theatre in terms of this fundamental interaction and its practical dimensions. It is thus expected to come across answers regarding the content and character of modern war, peace, social progress, the role of men and women, and social classes in history.

Keywords: Aristophanes, Bertolt Brecht, anti-war dramaturgy, political theatre, philosophy, eingreifendes Denken.

Biography: Georgios (Yiorgos) Sarantopoulos is Dr. of Philosophy at the National Kapodistrian University of Athens (UOA). His PhD dissertation (2019-2023) entitled as "Eingreifendes Denknen in Bertolt Brecht's thinking and stage practice" attempts a philosophical understanding of Bertolt Brecht's consensus as for the relationship of consciousness and practice and its adaptations on his theatrical proposal. His affiliation occurs the relationship of Philosophy and Art, the aesthetic theory, and philosophy and theater. He is currently member of the Researching group "Philosophy and Art" of the Faculty of Philosophy (UOA), led by the Assistant Professor of Philosophy, Mrs. Anna Lazou. He is elected as member of the Administrative Board of the Pan-Hellenic Union of Philologists. He is member of the editorial scientific board of the review 'Filologiki' (Φιλολογική) (in Greek). He remains an active member of the International Brecht Society since 2019.

Tracing the Path of T.S. Eliot's *The Tradition and the Individual Talent* in Thomas Middleton's *Women Beware Women*

Gülten Silindir Keretli

Kilis 7 Aralık University

This paper aims to study the chess game metaphor that T.S. Eliot embodies in the last chapter of "The Wasteland," which functions as a structural knot that coordinates the semantic dynamics in the poem inspired by Jacobean play "Women Beware Women" by Middleton. T. S. Eliot substitutes the original title and subtitle of the second section "He Do the Police in Different Voices (part II)" and "in the Cage" with "A Game of Chess." Eliot thus switched from a mode of intertextual discourse to an intratextual model of significance, given by the synchronic network of relations holding between the fragments in a de-centred literary circuit.

In this study, the notion of tradition of T. S. Eliot will be analysed within the framework of "The Wasteland" and Middleton's play "Women beware Women". T. S. Eliot is a student of Jacobean drama, and he refers to the "Women Beware Women" chess game in "The Wasteland", in the second part. For modern critics, "Women Beware Women" has regularly been paired with "The Changeling" as constituting Middleton's two noteworthy late achievements in the genre of tragedy, though "Women Beware Women" has usually been judged the lesser of the two works. The bloody masque that concludes the play has been called a "ridiculous holocaust". With growing critical attention over the years, however, the estimation of "Women Beware Women" has intensified; the play is now judged to be among Middleton's greatest works. "Women Beware Women" displays Middleton's maturest understanding of the relation of power to desire, and of political culture to civil society.

Keywords: tradition, Jacobean tragedy, "The Wasteland", chess game.

Biography: Gülten Silindir Keretli completed her BA in English Literature at Çankaya University (with a full-ride scholarship), her MSt in English Literature at Ankara University, and she got her PhD degree in English Literature at Atılım University in 2022. While doing her Master's degree, she was honoured to have received a scholarship as a Visiting Scholar from the University of Cambridge in 2012. She is currently working as a Faculty member (Assist. Prof. Dr.) at Kilis 7 Aralık University, Türkiye. Her research interests are in Suffragette Movement in 20th Century, Gender Studies, British Theatre, Avant-Garde Theatre, and Experimental Theatre, Literary Criticism, Contemporary Philosophy, Michel Foucault's power theory and Henri Lefebvre's space theory. Her publications for both scholarly and public audiences develop the understanding of the literary impact of experimental theatre in the 20th century.

The Rising of the Affects: **The Unique Case of the Henrik Ibsen's Performances by Vegard Vinge/Ida Müller**

Natascha Siouzouli

University of the Peloponnese

Within the realm of an (alleged) "affective turn" in art and literature theory in recent years, theatre and performance seem to be playing a crucial role since they involve bodies/ subjects/ people who cannot be viewed deprived from emotions and affects. Quite the contrary: if you bring art and (human) beings together, it is imperative to consider the emotional side of what is happening as an integral part of Being. Emotions and affects as staged articulations, nevertheless, have been neglected because they are difficult to grasp, described and analyzed. This paper attempts to try an analysis and theorization of staged affects and their impact on the spectators. Departing upon the very specific – i.e., in its particular aesthetic language and setting, in its space and time dramaturgy, in its dealing with classical texts, bodies, statuses etc. – aesthetics of the performances by Vegard Vinge/ Ida Müller, who at the most part engage with texts by Henrik Ibsen (John Gabriel Borgman, An Enemy of the State etc.) in a very unique way, I will, on the one hand, demonstrate the methods through which the performances stage/ present/ articulate affects, and on the other, interpret the effects of this staging for the participating audience. The claim is to show how staged affects transform themselves into ethico-political desires when they reach the audience. The paper, thus, deals with issues that refer to "the existence of theatre art" but aspires to make a claim for "its future" too.

UTAD2024
VAROLUS EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Keywords: affect/ emotion, staging affects, performance aesthetics, Henrik Ibsen, Vegard Vinge/Ida Müller, ethico-political desire(s)

Biography: Dr. Natascha Siouzouli is Assistant Professor for European Theatre Studies and Performance at the Dpt. of Theatre Studies, University of the Peloponnese, Greece. Prior to that she was Research Assistant at Institute for Theatre Studies, Freie Universität Berlin, Germany. Her latest book, *Ethical Militancy – The Workings of Aesthetics*, was published by Neofelis, Berlin, in 2022. She also works as a translator.

A Multi-Medium Analysis of Who's Afraid of Virginia Woolf? **and Its Adaptations**

Azranur Elif Sucuoğlu

TED University

This multi-medium analysis explores Edward Albee's renowned play "Who's Afraid of Virginia Woolf?" and its adaptations across various forms of media. Originally conceived as a modernist and absurdist work, the play delves into themes of illusion, reality, and societal disillusionment against the backdrop of 1960s America. Through the lens of postmodernism, the play challenges traditional values and questions the authenticity of the American Dream. The title itself, referencing Virginia Woolf, prompts reflection on cultural symbolism and literary allusions. The analysis extends to adaptations, notably Mike Nichols' 1996 film adaptation, which employs cinematic techniques to enhance the play's impact. Drawing from adaptation theory, particularly Linda Hutcheon's concept of adaptation as a fluid process without hierarchical fidelity, the study examines how different mediums reinterpret the original work. With the exploration of the National Theatre Live version and its transition from stage to screen. Moreover, the analysis encompasses unconventional adaptations, such as the parody in the *American Dad!* (2005–) series, highlighting the enduring relevance and adaptability of Albee's narrative. Through this comprehensive examination, the study highlights the fluidity of adaptation across mediums and the significance of perceiving reality as a postmodernist element, while also probing into existential inquiries, continuity of theatre, and its future implications.

UTAD2024
VAROLUS EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Keywords: Edward Albee, adaptation, postmodernism, reality, illusion

Biography: Azranur Elif Sucuoğlu holds a Bachelor's degree in English Language and Literature from TED University, and is currently pursuing a Master's degree in the same field. She works as the Social Media Coordinator and Web Developer at TED University Graduate School. In addition to engaging in literary translation, she collaborates with embassies to provide film translations for festivals, taking on the role of a launcher at these events. Her endeavours extend to the field of film studies and environmental humanities, with aspirations to produce collaborative works in these fields. , was published by Neofelis, Berlin, in 2022. She also works as a translator.

A 21st-century Tragedy: Violence in Anthony Neilson's *Stitching*

Gamze Şentürk Tatar

Munzur University

UTAD2024
VAROLUS EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Born in Scotland, Anthony Neilson is one of the towering figures of contemporary British theatre. The playwright, who presents dark and disturbing subjects in the early years of his career, is known as an in-yer-face playwright, although he rejects Aleks Sierz's label in terms of his style and the subjects he chooses. When considering the development of Neilson's theatre, it is clear that he produces original plays in a constant search for experimentation and creates 'an experiential theatre' in his own words. As a matter of fact, with this experimentalism in his plays, the playwright actually wants to put the audience under the spell of the play. The audience gets rid of the playfulness of the play and experiences the play on the stage. Neilson, who tries to make his audience experience the performative nature of the theatre, which was postponed until the 21st century under the mask of the dramatic text, thus emerges as a representative of a postdramatic tradition. From the play *Normal*, written in the 1990s, in which acts of violence come to the fore, to his last play *The Prudes*, written in 2018, which problematises the relationship between man and woman, the playwright captures originality with the variety of subjects he deals with in his plays in general. Neilson's play *Stitching*, which premiered at the Traverse Theatre in Edinburgh on 1 August 2002 and transferred to the Bush Theatre in London on 12 October 2002, is a 21st century tragedy. In his play, which presents a variety of themes such as sexuality, marriage, psychological imbalances, morality and compassion, Neilson deals with the theme of violence, one of the most important problems of the modern world. The play, which is full of images of physical, sexual and psychological violence, has received a lot of reactions. In 2006, it was banned in Malta on the grounds that it glorifies violence and disrespects religion. However, the play, which focuses on the complex relationship of the couple Abby and Stuart and reveals this complexity by focusing on both flashbacks and their present, essentially deals with the way this couple copes with the grief and trauma they experience after the loss of their children and their confrontation with this trauma. This bold play, which follows a non-linear narrative structure and thus oscillates between imagination and reality, meets with its audience by Pax Theatre in Türkiye in 2024. This study aims to discuss Neilson's *Stitching* through the theme of violence as a modern tragedy. The study aims to examine the play by briefly mentioning how tragedy has evolved away from its classical meaning and evolved into modernity in the 21st century, and by mentioning striking examples of violent images of through the theme of violence.

Keywords: Anthony Neilson, modern tragedy, *Stitching*, violence

Biography: Gamze Şentürk Tatar is currently working at Munzur University. She graduated from the Department of English Language and Literature of Ataturk University in 2011. She got her master's degree from Ataturk University, Department of English Language and Literature in 2014. She also received her PhD from the same university in 2020 with her thesis titled "Hybridity in Anthony Neilson's Selected Plays". Her research interests are British theatre, gender issues, and eco -drama. She has published various articles and book chapters such as "Theatre and Psychological Realism: In-Yer-Head Theatre" (2021), "Hybridity in Anthony Neilson's *Realism* and *Narrative*" (2022), "Ecological Disaster and Eco-Anxiety in Mike Bartlett's *Earthquakes in London*" (2022), and "Theatre and Intermediality: *The Curious Incident of the Dog in the Night-Time*" (2023).

Envisioning a World with Eco-Anxiety: Chantal Bilodeau's *The Arctic*

Şevval Tufan

Ankara Bilim University

UTAD2024
VAROLUS EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Chantal Bilodeau's *The Arctic Cycle* is an innovative theater project that effectively addresses the issue of climate change by exploring the interconnected perspectives of science, politics, and art. This extraordinary series consists of eight different plays, each set in a different Arctic state, thus highlighting the far-reaching consequences of climate change on these specific regions. The plays *Sila*, *Forward*, and *No More Harveys* were written from 2014 to 2022. *Sila* delves into the intricate dynamics of the Canadian Arctic by portraying the interactions between Inuit activists, scientists, and a polar bear family. *Forward* offers a satirical account of Norway's history, spanning from Nansen's polar exploration to present-day climate anxiety. On the other hand, *No More Harveys* explores a world shaped by colonial and patriarchal structures, with a particular focus on the resilience of women in the face of systemic challenges. The plays collectively explore interconnectedness, hope, and grief, while also examining human identity and agency. They paint a picture of a future overshadowed by eco-anxiety, where nature instils fear and reflects humanity's diminishing control. Bilodeau's body of work encourages deep reflection on our ecological and societal paths, pushing audiences to contemplate their roles in shaping a sustainable future. This research will delve into the thematic and artistic strategies utilized by Bilodeau, dissecting how the series encourages critical dialogue on climate change and its wider consequences. This presentation aims to analyse how the initial three plays of the cycle depict a new normal future dominated by eco-anxiety, arguing that in this envisioned future, nature becomes a source of dread and humanity's agency is compromised.

Keywords: Chantal Bilodeau, eco-anxiety, *The Arctic Cycle*, ecodrama, agency

Biography: Şevval Tufan earned her Bachelor's degree in English Language and Literature with a minor in English Translation and Interpreting from Hacettepe University in 2022. In the same year, she started her master's degree in American Culture and Literature at Hacettepe University. In 2023, she started working as an instructor at Ankara Bilim University. Between 2020 and 2023, she attended the Children's Literature summer school at Trinity College Dublin. Her areas of interest include science fiction, ecofeminism, animal studies and video game studies.

Beyond Shakespeare: Subverting *Romeo and Juliet* **in** *Verona Çıkmazı*

Burak Urucu

İstanbul University

This study delves into a recent Turkish reinterpretation of *Romeo and Juliet*, which introduces "what if" scenarios with a remarkably joyful and fresh perspective to the canonical script. *Verona Çıkmazı* (*The Verona Impasse*, 2024) opens with Turkish singer Nazan Öncel's 1991 song *The Same Old Chorus* which goes on "The same old chorus / Always the same, the same / Half of it stale / Always the same". While this bold choice immediately captivates the audience, it keeps on surprising by setting the stage for a highly versatile narrator who radiates wit, sarcasm, playfulness, and omniscience seeking to manipulate the original plotline. Incorporating a mercurial narrator reminiscent of the traditional Turkish theatrical style establishes resonance with the local audience and culture. Whether taking the form of a naughty child, a woman sporting a colorful crown, shaped like bunny ears with LED lights, or Mother Teresa with a devil inside, this narrator is unflinching in upholding the high energy on stage. He breaks the fourth wall on every possible occasion, and rapports with the audience, evoking Brechtian nuances. Additionally, the play brings forth Rosalind, a stealth character of the original play, bestowing her a major role in the plotline. *Verona Çıkmazı* fuses Shakespeare's lyrical poetry with Turkish pop music of the 90s to offer an unforgettable experience for the audience. The 90s were a time of profound societal changes with pop music as the carbon copy of the period's soul. It permeates the narrative, making the content more relatable, captivating the audience, intertwining with the plot, and creating a unique reinterpretation of the source text. Resonating the 90s political atmosphere, *Verona Çıkmazı* offers a theatrical experience laden with novelties and challenges highlighting the unpalatable coexistence of acceptance and rejection.

Keywords: *Romeo and Juliet*, Shakespeare, *Verona Çıkmazı*, reinterpretation, Turkish

Biography: Burak URUCU is an EFL instructor at Istanbul University, Cerrahpaşa School of Foreign Languages. He earned his BA and MA degrees in English Language and Literature in 2003 and 2016, respectively. He is pursuing a Ph.D. in English Language and Literature at İstanbul Yeni Yüzyıl University. His research focuses on posthumanities and contemporary British Theatre.

From Shakespeare to Fuzuli: Reimagining Gender and Identity through Tiyatro Babutsa's Revival of *Othello*

Burak Urucu

İstanbul University

As the violence against women escalates persistently in our current epoch, Shakespeare's timeless tragedy *Othello* continues to be revived in various forms and dramaturgy to raise awareness of this social reality. Indeed, Othello's descent into delusional jealousy has inspired psychiatrists to associate the psychotic disorder with similar pathologies as "Othello Syndrome." This study examines Tiyatro Babutsa's *Othello Sendromu* (2023, *Othello Syndrome*), which hinges on the historical gender binaries and women's struggles by bringing together an unimaginable chronicle of Shakespeare's *Othello* and 16th-century Ottoman Turkish poet Fuzuli's version of the classic Arabic love story of *Layla and Majnun* through a contemporary lens. The play depicts Leyla, a modern Turkish widow who, through an illusional time shift, travels to Venice to assume the role of Desdemona. Appalled, Leyla tries to acclimatize to her new societal surroundings. Yet, she finds out that women's social roles and precarious identities under patriarchal dominance have scarcely altered as she rebelliously asks, "Who am I? Leyla or Desdemona?" The play creatively fuses overlapping scripts from Shakespeare and Fuzuli as well as themes and spatiotemporal narratives, spanning 1500-year-old struggles experienced by women from the 8th century to the present. Among the several innovatively delivered deconstructive scenes, it comes as a sheer shock to the audience when the almighty general Othello's accent turns to that of a child's, subtly exposing his vulnerabilities and challenging traditional power dynamics. Ultimately, *Othello Sendromu* emerges as one of the thought-provoking Shakespearean adaptations on the Turkish stage, ensuring theatre's universal, timeless, and unflinching role to transcend centuries and attempt to defy entrenched beliefs. With a powerful message urging against violence toward women—"Speak up or you will be the next"—the play reaffirms theatre's unwavering commitment to social commentary.

Keywords: Shakespeare, *Othello*, misogyny, Fuzuli, *Layla and Majnun*

Biography: Burak URUCU is an EFL instructor at Istanbul University, Cerrahpaşa School of Foreign Languages. He earned his BA and MA degrees in English Language and Literature in 2003 and 2016, respectively. He is pursuing a Ph.D. in English Language and Literature at İstanbul Yeni Yüzyıl University. His research focuses on posthumanities and contemporary British Theatre.

Migrant Shakespeare: Dramatic Border-Crossing and Transient Identities

Nazlıhan Yenişehirlioğlu

Anglia Ruskin University

In the foreword to *Theatre & Migration*, Peter Sellers observes: "It has long been understood across cultures and across civilizations that none of us are who we appear to be to our immediate family and friends and that it is only in a far away place that we begin to discover other selves, other possibilities that lie within us" (Cox, 2014, p. ix). Yet, it is almost without fail that these 'nomads, travelers, searchers' find themselves out of place. By moving across borders the act of migration interrupts the equilibrium of normality. At the same time, this shift in location creates an imbalance for the wanderers, transforming them as a result of occupying the liminal space between cultures. Seyyar Kumpanya is a company of migrant performers, re-addressing this space between their old and new identities while being simultaneously present within their past and future lives. This experience of displacement and existing in a liminal space is experienced as being thrown off balance during the act of forming a new reality. When the cherished bard's drama is examined, it is possible to discover characters highlighting this powerful sense of in-betweenness. The urge caused by this kind of instability has led to the conception of the digital and stage performances Migrant Shakespeare. Within English-speaking societies migrants, foreigners, outsiders rarely seem to be accepted into the world of Shakespeare in order to perform the high art of the great poet with what are considered as defective language skills. Seyyar Kumpanya has challenged this perception by reclaiming the famous words of the legendary playwright and migrating them to contexts alien to their original intentions. Through this act of distancing, the hope is to give the works of the celebrated dramatist a second life inside the alternate universe of the migrant experience. By doing so the aim is to restate the transience that is inherent in Shakespeare's plays. With such an attempt at border-crossing, they would like to embrace the irony of the roles, which have been allocated to them within the society they live in and hold a mirror to the trappings of the system from which they have been struggling to break free.

Keywords: Migration, transience, identity, drama, Shakespeare, performer

Biography: Nazlıhan Yenişehirlioğlu is a theatre-maker, movement practitioner, academic researcher and lecturer. She trained classically as an actor in Hacettepe University Ankara State Conservatoire (1990-1994, Turkey) and Birmingham School of Speech and Drama (1994-1995, UK - now Royal Birmingham Conservatoire). Her acting credits include Lady Macbeth for Creation Theatre Company (Oxford) and chorus for City of Birmingham Touring Opera. Her MA was in applied linguistics (King's College London) and her MEd was in drama education (University of Cambridge). Her PhD research in Anglia Ruskin University was on theatre stylistics. Her directing credits include Turkish State Theatre's 'emerging directors scheme' (Ankara) and Arcola Theatre's Creative Disruptions Festival (London). She also practises applied drama and applied dance within wellbeing and health contexts using the Sesame approach. She has been devising and performing with a number of 'all-women ensembles' as well as becoming the artistic director of Seyyar Kumpanya (a theatre ensemble formed by first-generation migrant performers in London). Her artistic work is inspired and informed by Mary Overlie's Six Viewpoints, Eugenio Barba's third theatre and Laban movement analysis as well as Michael Chekhov's psychophysical acting technique. As a performance-maker, she focuses on adaptations, story-telling, physical and visual theatre, devising, new-writing, site-specific and immersive performances. Her research interests are in contemporary stylistics and semiotics, postdramatic theatre, performance analysis, director's theatre, performer training and drama education.

AI on Stage: Illuminating Theatre's Tomorrow – Exploring AI Integration in Theatre

Neyran Yıldırım

Bahçeşehir University MA Student

The primary purpose of this paper is to provide theoretical and practical insights into how artificial intelligence is utilized in the field of theatre, presented in an analytical manner. It delves into the burgeoning integration of Artificial Intelligence (AI) as a tool for inspiration in theatre, scrutinizing its transformative potential implications. It investigates how AI stimulates creative expression and redefining traditional notions of theatrical innovation.

It explores how Artificial Intelligence contributes to creativity in theatre by utilizing machine learning and generative models to shape narratives, characters and visuals, thus captivating audiences. Ethical considerations in integrating AI into theatre prompt the formulation of guidelines to balance artistic integrity and maximize benefits.

Additionally, the conference paper conducts a comparative analysis of traditional acting practices vis-à-vis AI-enhanced role-play scenarios, scrutinizing the efficacy of AI-driven simulations in skill development and performance refinement. It investigates the intricate interplay between human creativity and machine-generated content.

Furthermore, the conference paper will provide the practical implications of AI for actors and actresses, particularly in audition preparations and career advancement. By identifying opportunities for strategic AI integration in professional practice, the aim to empower performing artists to harness AI's potential as a valuable tool for artistic exploration.

Through a holistic examination of these dimensions, the conference paper will contribute to a nuanced understanding of the evolving relationship between theatre and AI, offering insights that inform both scholarly discourse and practical applications within the performing arts community.

Keywords: artificial intelligence (AI) integration, theatrical innovation, inspirational tool, performance enhancement

Biography: Neyran Yıldırım is currently enrolled in the Graduate Program in BAU Conservatory Advanced Acting. She graduated from Deutsche Schule Istanbul in 2007 and earned her bachelor's degree in Business Administration with focus on Psychology in 2012 and Master's in Marketing Communications from Galatasaray University. Her current research interests include the psychological impact of art and integrating AI in acting studies. She is actively involved in Koç University Alumni Theater and Cihangir Atölye Sahnesi. A seasoned marketer with a decade-long tenure at brands, specializing in communications & digital marketing, she is also a freelance book translator with over 15 years of experience.

Beyond the Innocence: Angela Carter's Provocative and Discomposed Puppets in *The Magic Toyshop*

Nidanur Yıldırım

Social Sciences University of Ankara

With its dramatic departure from conventional puppet theatre, *The Magic Toyshop* (1967) by Angela Carter explores existential issues of life, tradition, and the future while also questioning accepted conventions. Performances of traditional puppetry frequently follow social norms and uphold preexisting narratives. But Carter challenges these expectations, especially in the moment where Melanie is attacked by the puppet swan, upending the purity that is usually connected to puppetry and addressing more sinister facets of human nature. This deviation from tradition acts as a springboard for deeper existential examination throughout the novel. *The Magic Toyshop* explores identity, agency, and the essence of life as it follows Melanie on her path to empowerment and self-discovery in the face of repressive forces. Carter's creative method questions traditional storytelling methods while also reimagining puppet theatre in literature. By subverting conventional notions of puppetry, Carter unveils novel pathways to examine intricate topics while redefining the trajectories of literature and performance art forms, and through her deeply insightful and contemplative narrative, she compels readers to reevaluate the interplay between tradition, human existence, and the capacity for transformative evolution. Carter encourages readers to tackle life's fears while reaffirming each person's ability for self-definition and meaning-making via the use of vivid symbolism and metaphor, with the puppet theatre serving as a prominent theme reflecting society's scripts. Ultimately, this study aims to investigate usage of puppet theatre in Carter's captivating novel *The Magic Toyshop* in terms of deviation from tradition with an examination of existential features and its effects in the future.

UTAD2024
VAROLUS EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Keywords: Angela Carter, *The Magic Toyshop*, puppetry, tradition, existentialism

Biography: Nidanur Yıldırım completed her BA in the department of English Language and Literature in İnönü University. She worked as an English teacher and exam consultant in various courses and schools. She is currently doing her MA in Social Sciences University of Ankara in the Department of English Language and Literature. Her thesis title is "Examining Silence and Gender Themes in Feminist Bildungsromane in The Light of Écriture Feminine: Clarice Lispector's *Near to the Wild Heart* and Angela Carter's *The Magic Toyshop*" Her research interests are women and writing, écriture féminine, gynocriticism, Angela Carter, and Clarice Lispector.

Yaratıcı Drama Eğitmenlerinin Aşamalarla İlgili Tutumları

Mete Akoğuz

Marmara Üniversitesi

Ülkemizde Milli Eğitim Bakanlığı'nın onayladığı kurslarda belge almış olan birçok yaratıcı drama eğitmeni yetişmiş ve bu eğitmenlerin uyguladıkları planlardaki aşamalar farklılık göstermektedir. Bu konuda bilgi içeren makaleler olmasına karşın, konuyla ilgili istatistik veri detayları ve tablolarına yer verilen bir çalışmaya rastlanmamıştır. Araştırmanın amacı, yaratıcı drama eğitmenlik/liderlik belgesi almış eğitmenlerin yaratıcı dramanın aşamaları ile ilgili tutumlarının değerlendirilmesi ve bu kavramlar arasında yaşanılan karışıklıkları belirlemeye çalışmaktır.

Çalışmanın verileri, ilgili alanyazın ve akademik çalışmalardan faydalanılarak hazırlanan bir anket yolu ile elde edildi. Araştırmanın evrenini yaratıcı drama eğitmenlik / liderlik belgesi almış olan bütün usta öğreticiler oluşturmakta, örneklemini ise; 2022-23 yılında ankete gönüllü olarak cevap veren 222 usta öğretici oluşturmuştur. Çalışmada aşamalar dizgesinde anlamlı bir farklılaşmanın olup olmadığı "Google docs formu" ile hazırlanıp drama Eğitmen/liderlerine ulaştırılan ankete verilen cevaplarla test edilmiştir. SPSS programında analiz edilen verilerin çözümlenmesinde sayı (f), yüzde (%) değerleri hesaplanmıştır. Bağımsız değişkenlerin ortalamaları arasındaki farkı test edebilmek için de "Anova Testi" kullanılmıştır. Araştırmanın temel bulgusu, eğitmen/liderlerin yaratıcı dramanın aşamalarına dair tutumlarında genel olarak duyarlı davrandıklarıdır. Öte yandan, bu araştırmada, "Hazırlık/Isınma/Oyun/Doğaçlama/Oluşum/Değerlendirme" aşamalar dizgesini kullananların yaratıcı dramanın aşamalarına yönelik tutumlarında daha hassas oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler konferansta tablolar halinde sunulup, literatürdeki kaynaklar doğrultusunda paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yaratıcı drama, eğitmenlik/liderlik, aşamalar

Özgeçmiş: Mete Akoğuz Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi'nden mezun olmuştur. Eğitim Programları Bölümü Güzel sanatlar Eğitimi Ana bilim Dalında "İletişim Becerilerinin Geliştirilmesinde Yaratıcı Dramanın Etkisi" başlıklı tezi sunarak yüksek lisans yapmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı'nda Psikolojik danışman ve rehber öğretmen olarak çalışıp emekli olmuştur. Uzun yıllardır yaratıcı drama eğitmenliği yapmakta ve MEB onaylı Yaratıcı Drama Eğitmenlik/Liderlik belgesi veren kurumlarda yaratıcı drama eğitmeni yetiştirmektedir. Misafir öğretim görevlisi olarak Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi'nde eğitimde drama derslerine girmektedir.

Hayvan-Oluş: Şamanın Dönüşümünden Köy Seyirlik Oyunlarına

Naciye Aksoy

Düzce Üniversitesi

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Posthümanist düşünce, hümanist ideolojinin insan merkezci ve özcü yaklaşımlarla, hayvanları ötekileştirip insan dışı kategoriye yerleştiren egemenliğini ortadan kaldırma girişiminde bulunur. Özellikle bu yaklaşımın gelişiminde Gilles Deleuze ve Felix Guattari'nin posyapısalcı antihümanist felsefi çalışmalarının etkisi büyüktür. Bu doğrultuda posthümanist 'hayvan çalışmaları,' insanın hayvanla olan 'içten-etkilemeli' bağlarını kurma amacıyla, Deleuze ve Guattari gibi postyapısalcı düşünürlerin çalışmalarından yararlanmıştır. İnsanın hayvan şekline girmesi, şekil değiştirmeler- insanın hayvana dönüşümü, Deleuze ve Guattari'nin oluşlar (*becoming*) kavramıyla, özellikle de şamanın dönüşümünde "hayvan-oluşla" (*becoming animal*) yakından ilişkilidir. Deleuze'un *Kafka: Küçük Bir Edebiyata Doğru* çalışmasında 'hayvan oluşu' tüm pozitifliği için bir kaçış yolu çizmek, bir eşiği geçmek, yalnızca kendi içinde değerli bir yoğunluklar sürekliliğine ulaşmak ve tüm biçimlerin ortaya çıktığı saf yoğunluklar dünyasını bulmak olarak açıklaması, şaman'ın erginlenme (*initation*) aşamasında 'ölüp-dirilerek' bir eşiği geçmesi, bir kaçış yolu çizerek saf yoğunluklar dünyasına ulaşmasıyla örtüşür görünmektedir. İnsan logosuna aitlikten kurtulan şaman böylece doğanın logosuna ait olur.

Şaman yaptığı her ayinde adeta bir insan-hayvana dönüşür. Evrenin ruhuna ulaşabilmek için 'hayvan ruhları'yla hareket eder. Şamanın insan-hayvan oluşunda özellikle kurt, ayı, geyik, tavşan ya da kaz, karga, kartal, baykuş gibi türler öne çıkar. Şamanın giydiği giysi dönüştüğü hayvanın şekline bürünmesinde bir eşik görevi üstlenir. Şaman ayinde yüzünü örttüğü maskeyle silinir, evrenin ruhuna ulaşmak için 'hayvan-oluş'a sığınır. Sığındığı hayvanın gözünden gördüğü evren tüm canlı ve cansız varlıklarla 'içten-etkilemeli' bir ilişki kurmasını sağlar. Şamanın varlığını ötekiyle birleştirmesi bir oluşa katılmaktır. Şamanlık dönemi etkileriyle şekillenen köy seyirlik oyunlarında ölüp-dirilme ya da post giyilerek canlandırılacak hayvana dönüşme gibi 'oluşlar' bu açıdan değerlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Posthümanizm, Deleuze ve Guattari, oluş, hayvan-oluş, şaman, köy seyirlik oyunları

Özgeçmiş: Öğr. Gör. Naciye Aksoy, dramatik yazarlık Ana sanat Dalından 2007 yılında lisans derecesini ve 2010 yılında Sahne Sanatları alanında yüksek lisans derecesini almıştır. 2011 yılından itibaren Düzce Üniversitesi Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Sahne Sanatları Bölümü'nde akademik kariyerine devam eden Aksoy, 2015 -2021 yılları arasında bölüm başkan yardımcılığı görevini üstlenmiştir. Akademik çalışmalarının yanı sıra ulusal ve uluslararası bilimsel toplantılarda sunduğu bildirilerle ve yazdığı makalelerle sahne sanatlarına katkıda bulunmuştur. Özellikle "Peyzaj Metin Kavramı ve Sahneleme Anlayışı" başlığı altında yayımlanan çalışması, sahneleme teknikleri ve dramatik metin analizi üzerine derinlemesine bir perspektif sunmaktadır. Ayrıca, "Mikro Dünyaya Yolculuk II" ve "Arı Biziz Bal da Bizdedir" projeleri gibi TÜBİTAK destekli projelerde yaratıcı drama eğitmeni olarak görev alarak bilim ve sanatın kesişiminde yeni eğitim yöntemlerini keşfetmiştir. Sanatsal faaliyetler kapsamında, Düzce Üniversitesi Tiyatro Topluluğu ve Sahne Sanatları Topluluğu'nun danışmanlığını üstlenen Aksoy, *Ayı Masalı*, *Ay Işığında Şamata, Medea*, *Mezarsız Ölüler*, *Cephede Piknik* gibi oyunlarda dramaturg olarak görev yapmıştır. Tiyatro Eleştirmenliği ve Dramaturji programı kapsamında, Dramatik Metin Analizi, Dramaturji, Oyun İncelemesi, Yaratıcı Yazma, Yaratıcı Drama gibi çeşitli dersler vermektedir. Bu dersler, öğrencilerin hem teorik hem de pratik becerilerini geliştirmelerine olanak tanımaktadır. Öğr. Gör. Aksoy'un pedagojik yaklaşımı, eleştirel düşünmeyi teşvik eden ve yaratıcı ifadeyi destekleyen bir çerçevede şekillenmektedir.

Kayıp Belleğin İzinden Gitmek: Smyrna'dan İzmir'e Tiyatronun Varoluşu ve Bugüne Söyledikleri

Ezgi Deniz Alpan

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

İzmir bir ticaret ve liman kenti olarak 18'inci yüzyıldan itibaren Avrupa'yla yakın temas içinde olan, geç Osmanlı İmparatorluğu'nun en kozmopolit şehirlerinden biriydi. Türk tiyatro tarihine dair yapılan araştırmalarda çoğunlukla İstanbul merkezine ağırlık verilmiş; İzmir'deki tiyatro tarihi ve faaliyetleri hakkında dağınık bulgular öne sürülmüş, kapsamlı, tutarlı bir çalışma yapılmamıştır. Bu bildiri, İzmir'de 1600'lerden itibaren gelişmeye başlayan tiyatro etkinliklerini, tiyatronun bir sanat dalı olarak varoluşunun etkilediği toplumsal dinamikler ve çok kültürlülüğün tarihsel görünümleri içinde tartışmayı amaçlamaktadır. Bu kapsamda İtalyan, Fransız gibi gezici topluluklar ile Osmanlı Dönemi İzmir'inde yerleşik halklar olan Türk, Yunan, Yahudi, Ermeni ve Levanten toplulukların tiyatro tarihinde henüz çok görünür olmayan sanatçıları, tiyatro temsilleri ve bunların yarattığı etkiler gazete haberlerinden, anı yazılarından ve Cumhuriyet Döneminin başlarında yapılmış röportajlardan bulgulanacaktır. Diğer yandan, çoğunluğu Büyük İzmir Yangını'nda yok olmuş ya da zarar görmüş tiyatro binalarının (örn. Smyrna Tiyatrosu, Pantheon, National Library Cinema and Theatre, Sporting Club, Cine Pallas -sonradan Tayyare Sineması-) özelliklerinin algılanabileceği görseller kent arşivinden ve Levanten belgeliklerinden taranarak sunulacak, söz konusu sahnelerin günümüzdeki durumları (örn. Cine Pallas-Tayyare Apartmanı, Sporting Club-Alsancak Orduevi) kişisel ziyaretlerle görsel kayıt altına alınacak, böylece bellek oluşturulmaya ve sahnelerimizin geleceğini tartışmak için bir zemin yaratılmaya çalışılacaktır. İzmir'deki tiyatro yaşamı üzerinden, tiyatro sanatının bir arada yaşamaya etkileri çok yönlü olarak değerlendirilecektir. Araştırmanın tarihsel çerçevesi ise kayda geçen ilk kamusal tiyatro temsili olan Fransız Konsolosluğu'nda Cornielle'in *Nicomede* oyununun temsil tarihi 1657 ile ilk Müslüman Türk kadın oyuncu Bedia Muvahhit'in İzmir Tayyare Sineması'nda sahneye çıktığı 1923 yılları arasını kapsamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bellek, çok kültürlülük, tiyatro, tiyatro tarihi, İzmir

Özgeçmiş: Ezgi Deniz Alpan, 2012 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sahne Sanatları Bölümü Dramatik Yazarlık Anasanat Dalı'ndan mezun oldu. Aynı üniversitenin Güzel Sanatlar Enstitüsü Sahne Sanatları Bölümü'nden 2015 yılında "Türk Tiyatrosunda Eleştiri" başlıklı teziyle yüksek lisans, 2020 yılında "Türk Oyun Yazarlığında Etik-İdeolojik İdealizasyonun Evrimi" başlıklı teziyle doktora derecelerini aldı. 2014-2018 yılları arasında Dokuz Eylül Üniversitesi'nde, 2018-2022 yılları arasında Atatürk Üniversitesi'nde Araştırma Görevlisi olarak çalıştı. 2022 yılından beri Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Bodrum Güzel Sanatlar Fakültesi'nde Dr. Öğr. Üyesi olarak çalışmalarımı sürdürmektedir. 2020 yılında *Boris Vian Tiyatrosu*, 2023 yılında *Türk Tiyatrosunda Eleştiri* kitaplarım yayımlandı. Akademik makaleleri ve tiyatro eleştirisi yazıları çeşitli ulusal/uluslararası dergilerde yayımlandı/yayımlanmaktadır.

Oyunculuk Sanatının Tiyatro/Sinema Mecrasında Karşılaştırılması ve Yaygın Yanılgılar

Barbaros Andiç

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

2500 yıllık oyunculuk sanatının, yeni bir teknolojinin içine yerleşmesi henüz 150 yılı doldurmamışken, sinemanın kendine has dili içinde yeniden şekillenmesi ve eski varoluş biçimlerinden sıyrılması son derece doğaldır. Sinemanın ilk zamanlarında kendine haslığı nasıl anlaşılamamışsa, bugün aynı durum sinemadaki oyunculuk sanatı için geçerli olmaya başlamıştır. Bir uzay-uzam-zaman sanatı olan oyunculuğun, tümüyle bir yordama hatasından kaynaklanan bu anlaşılamamışlık hali, kendini özellikle şu noktalarda göstermektedir: İçinde var olduğu uzayın etkisini sabit kabul ederek uzamın da buna paralel sabit olduğu kabulü (büyüklük/küçüklük yanılgısı); uzamın içinde bulunduğu uzay-zamanla ilişkisini süreçleri değil, sadece sonuçları gözleyerek değerlendirme (süreklik/kesiklik yanılgısı); uzamın biçimini belirleyenin uzay olduğu yanılgısı (plastik yanılgısı).

Fransız sinema kuramcısı Andre Bazin'in sinemayı "görüntünün ya da gerçeğin tercih edildiği" dikotomisine indirgemesinden hareket ederek, sinemanın kendine has dili içinde, kendi ihtiyacı olanı yarattığı ve bu yaratı sırasında kendinde içkin olan oyunculuk sanatı için yukarıda bahsedilen yanılgılara konu olan unsurların hiçbirini önkoşul olarak sunmadığını söylemek mümkündür. Aristoteles'den bu yana süre gelen ve her bir tarihsel dönemin kendine haslığı içinde oyunculuk sanatı da, özünde bu tartışmalara girmeksizin *"gerçeğe uygunluk"* prensibinden hareket etmiştir. Teatral dönemlerin ve metinlerin gerçeklik önerilerine plastiğiyle yanıt veren oyunculuk sanatı, kötü örnekleri dışarıda tutmak kaydıyla *"gerçeğin içselleştirilmesi"* yaklaşımlarının dışında bir tartışmaya girmemiştir.

Malzemesinin *insan* olması nedeniyle içsel ve dışsal iki yaklaşımın git-gel'inde kalan oyunculuk sanatının sinemadaki karşılığı da ancak bu iki uçlu malzemenin, sinemasal içerik için yeniden organize edilmesini konu alması olacaktır. Çalışma bu organizasyonun karşısında duran yanılgıları inceleyecek ve organizasyonun olması gereken hali için zemin oluşturmaya çalışacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tiyatro, sinema, oyunculuk, sinema oyunculuğu

Özgeçmiş: Dr. Öğr. Üyesi Barbaros Andiç, 1974 Ankara doğumlu. 1994-1998 yılları arasında Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Jeoloji Mühendisliğinde okudu. 1998 yılında Çukurova Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Tiyatro Bölümü'nde girdi. 1 yıl sonra yatay geçiş yaptığı Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Tiyatro Bölümünden 2002 yılında mezun oldu. "Wiiliam Shakespeare'de Yöneticilik ve Liderlik" teziyle Sanat Yönetimi Yüksek Lisans Programından; "Stanislavski Sisteminden Hareketle Derviş Zaim'in Devir, Balık ve Rüya Filmleri Özelinde Sinema Oyunculuğu" teziyle İletişim Bilimleri Doktora Programından mezun oldu. Sırasıyla İstanbul Kültür Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi ve İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi'nde görev yaptı. Halen Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Tiyatro ASD'de öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

Meddah Anlatılarının Yarattığı Katartik Deneyim Etkisi

Deniz Aras

Atatürk Üniversitesi

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Meddahlık geleneği, tek bir sanatçının doğrudan izleyiciyle etkileşim içinde olduğu ve duygusal ve zihinsel bağlantı sağlayan özel bir alandır. Katarsis ise köklerini Antik Yunan trajedisinden alan bir kavram olup, izleyicinin duygusal arınma ve serbest bırakma deneyimini ifade eder. Meddah anlatılarında hem tarihsel bağlamlara hem de çağdaş endişelere hitap eden hikayeleri temsil ederek, meddahlar aracılığıyla geçmişle günümüz arasında görünmeyen ancak hissedilen bir diyalog kurulur. Hikaye anlatıcısı olarak meddah, zihin kalp ayrışmasını deneyimleterek içerisinde yer aldığı geleneğin katarsisi kullanarak nasıl empati uyandırdığını, içe dönüşü nasıl teşvik ettiğini ve zamanın içinde insana dair olana daha derinlemesine nasıl bakılabileceğini gösterir. Bu özel alan, izleyicilerin duygusal arınma deneyimini tetiklerken, aynı zamanda insanlığın evrensel deneyimlerine derinlemesine bir bakış sunar. Meddahlar, geleneksel olarak hikayeleri canlandırırken çağdaş tiyatroda da sıkça kullanılan bir teknik olarak izleyicileriyle doğrudan konuşma, göz teması ve bedensel hareketleri de dahil ederler. Hikaye anlatma ve tiyatro, insan ifadesinin canlı bir dokusunda birbirine karışır. Her ikisinin de merkezinde, izleyicileri bilinmeyen dünyalara taşıma, duyguları harekete geçirme ve düşündürme gücü yatar. Sözlü geleneklerde köklü olan hikâye anlatma, insan deneyiminin özünü konuşma yoluyla yakalar ve dinleyicilerin zihinlerinde canlı imgeler çizer. Genelde tiyatro özelde meddahlık geleneği ise bu anlatıları canlı, nefes alan gösterilere dönüştürür; karakterler hayal gücünden sahneye taşınır ve hikayeler izleyicileri içine çeken gerçek zamanlı olarak açılım sağlar. Birlikte, zamansız bir ortaklık oluştururlar, performansları ve seyircileri hayal gücü ve keşfetme yolculuğunda birleştirirler. Dolayısıyla, meddahlık geleneği, geçmişin ve günümüzün kesişiminde izleyicilerle duygusal ve entelektüel bir bağ kurar, böylece katarsis deneyimini yaşatan bir köprü oluşturur. Bu çalışma, Meddah geleneğinin geçmiş anlatılar ile günümüz gerçekleri arasındaki boşluğu doldurarak inşa ettiği köprüleri, izleyicisiyle kurduğu bağın derinliğini ve bu köprülerin izleyiciler üzerindeki etkisini ve bu etkinin katartik değerini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Meddah, deneyim, katarsis, hikâye anlatıcısı, izleyici

Özgeçmiş: Dr. Öğr. Üyesi. Deniz Aras 21 Haziran 1981'de Gaziantep'te doğdu. 2005 yılında Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun olup, aynı yıl bu bölümde lisansüstü eğitimine başladı. Doktorasını Anna Deavere Smith'in solo performansları üzerine tamamladı. Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümü öğretim üyesi ARAS, Amerikan kültürü ve edebiyatı, eleştiri kuramları, tiyatro ve performans alanında lisans ve lisansüstü dersler vermektedir. Aras'ın araştırma ilgi alanları arasında Performans Çalışmaları, Tiyatro Kuramları ve Amerikan Tiyatrosu yer almaktadır.

Yapay Zekâ Oyun Yazabilir mi?

Oğuz Arıcı

İstanbul Üniversitesi

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

19. yüzyılın ilk çeyreğinde fotoğraf makinası icat edilip kullanımı yaygınlaşmaya başladığında sanatçılar, özellikle de ressamlar arasında farklı tepkilere neden olmuştu. Bazı ressamlar, fotoğrafın resim sanatının varlığını tehlikeye sokacağını fotoğrafın ressamlığın yerini alacağını düşündüler. Fotoğraf makinasının "ilhamsız," "çalışma ya da yetenek" olmaksızın gerçekliği doğrudan yakalama gücü karşısında pek çok ressam kendi yaratıcı yorum ve "doğayı taklit etme" yeteneklerinin önemsizleşebileceği endişesini duymuşlardı. Bazı sanatçılar fotoğrafın sadece nesnelerin dış görünüşünü yakalayabildiğini ve resimde olduğu gibi ruhu, duyguları veya manevi anlamını ifade edemediğini savundu. Diğer taraftan bazı sanatçılar da fotoğraf makinasının varlığını olumlu karşıladılar. Bu sanatçılara göre fotoğrafın kullanımının yaygınlaşmasıyla birlikte ressamlar, duygu ve düşünceleri ifade etme ve dünyayı yorumlamanın yeni yollarını aramaya başladı. Dolayısıyla fotoğraf makinesinin icadı, sanatçıların yaratıcılığına bir meydan okuma olarak sanatın değişmesine katkı sunmuştur.

Sanatın pek çok alanı günümüzdeki teknolojik gelişmelerle sarsılmakta, varlıkları tehdit edilmekte ya da sorgulanmakta, sanatçıları yeni yollar aramaya bir kere daha kışkırtmaktadır. Bugün yapay zekâ teknolojileri resim yapabiliyor, müzik besteleyebiliyor hatta fotoğraf ve video üretebiliyorlar. Bütün bu gelişmeler, sanatın esasının/mahiyetinin yeniden düşünülmesine yol açıyor. Bu çerçevede "yapay zekâ teknolojileri oyun yazabilir mi" sorusu, dramatik edebiyatın formu problemini, başka bir deyişle dramayı drama yapan esas nitelikler kümesinin olup olmadığı sorusunu yeniden tartışmamıza imkân tanıyacaktır. Bu bildiride, dramatik edebiyat ile yapay zekâ teknolojileri ilişkisinin olanak ve sınırları üzerinde durularak oyun metinlerinin eidos'u (formu) tartışmaya açılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Drama, senaryo, yapay zekâ (AI), form, yapı

Özgeçmiş: Doç. Dr. Oğuz Arıcı, 1976 yılında Almanya'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Tiyatro Eleştirmenliği ve Dramaturji Bölümü'nden mezun oldu. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tiyatro Eleştirmenliği ve Dramaturji Anabilim Dalı'nda "Antik Yunan Tragedyasında Ölçü ve Uyum" başlıklı yüksek lisans tezini yazdı. Aynı bölümden 2009 yılında "Muğlaklık ve Tragedya" başlıklı teziyle doktora derecesini aldı. Çeşitli tiyatro topluluklarında yazar, yönetmen ve dramaturg olarak çalıştı. *Kurmacanın İnşası: Oyun Yazarlığına Giriş* adlı kitabı 2020 yılında yayımlandı. Birçok üniversitede misafir öğretim üyesi olarak dersler verdi. 2013'ten beri İstanbul Üniversitesi Tiyatro Eleştirmenliği ve Dramaturji Bölümü'nde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

Bir Tiyatro Oyununun Sahnelenme Sürecinde Yaratıcı Drama Yönteminin Kullanılması

Yasemin Arık

İDSA Kıvılcım Eğitim Kurumları

Bu bildiride bir tiyatro oyunun sahnelenme sürecinde yaratıcı drama yönteminin kullanılmasının oyuncuya sağlayacağı faydalar tartışılacaktır. Yaratıcı dramayı yaratıcılığı geliştiren bir sanat eğitimi olarak görebileceğimiz gibi günümüzde farklı disiplinlerin efektif şekilde öğretilmesinde kullanılan bir öğretim aracı veya yöntemi olarak da değerlendirmemiz mümkündür ki bu farklı disiplinlerden biri de tiyatro alanı olmuştur. Yaratıcı drama ve tiyatro pek çok yönden farklılık göstermesine rağmen birbiriyle iç içe geçmiş ve birbirini besleyen alanlardır. Yaratıcı dramanın bir oyunun sahnelenme sürecinde kullanılmasının sağlayacağı faydalar araştırılırken nitel analiz yöntemi kullanılarak *Nora Bir Bebek Evi* oyunu kapsamında yaratıcı drama atölyeleri uygulanmıştır. Araştırma kapsamında yapılan atölye çalışmasında katılımcı olarak yer alan oyunculardan alınan geri bildirimler doğrultusunda yaratıcı dramanın; didaktik çalışma yönteminin kırılması, dramaturjinin içselleştirilmesi, Stanislavski'nin "verili olmayan koşullar" kavramına hizmet etmesi, empatik düşünme yeteneğini geliştirmesi ve ön yargıları kırması gibi pek çok fayda sağladığı görülmüştür. Atölye çalışmaları boyunca yapılan fiziksel ve zihinsel ısınmalar sayesinde oyuncuların kendilerini grup içinde rahat ve özgür hissettikleri, fikirlerini gruba özgürce sunabildikleri ve grup içinde kolektivitenin kolaylıkla sağlandığı gözlemlenmiştir. Katılımcılardan alınan geri bildirimler ve yapılan gözlemler doğrultusunda yaratıcı dramanın, oyunculara yaratıcılıklarını daha etkili kullanabilecekleri özgür bir alan oluşturarak oyunun sahnelenme süreci boyunca oyuncuya yardımcı olacak alternatif ve eğitsel bir yöntem olduğunu söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Yaratıcı drama, tiyatro, sahneleme, *Nora Bir Bebek Evi,* dramaturji

Özgeçmiş: Yasemin Arık, Ege Üniversitesi Gıda Mühendisliği'nden mezun olduktan sonra Bahçeşehir Üniversitesi'nde MBA programını tamamlayarak kurumsal ve uluslararası firmalarda eğitmen, danışman ve yönetici olarak çalışmış ve sonrasında kurumsal hayattan ayrılarak üniversiteden beri iç içe olduğu tiyatro çalışmalarına profesyonel olarak devam etmek amacıyla Bahçeşehir Üniversitesi Konservatuarı İleri Oyunculuk programında yüksek lisans yapmıştır. Yüksek lisans tezinde "*Yaratıcı Dramanın Oyunculuk Çalışmalarında Kullanılması*" üzerine çalışmalar yaparak çocukların yanı sıra oyunculara yönelik atölye çalışmaları gerçekleştirmiş ve aynı zamanda kurumsal hayatla drama alanını birleştirerek yetişkinlerle drama çalışmaları yapmaya başlamıştır. Yaratıcı drama eğitmenliği ve oyunculuk serüveninin yanında, P4C ve Yaratıcı Dans Eğitmeni olarak çocuklarla ve yetişkinlerle çalışmalar yapmaktadır.

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Anadolu'nun Kuttörensel Bir Dans Geleneği Olarak "Sema Ayini" ile Törensel Tiyatro İlişkisi

Pınar Arık

Anadolu Üniversitesi

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Anadolu'da yapılan geleneksel tiyatro uygulamaları incelendiğinde, dramatik özellikleri bulunan bazı türlerin kuttörensel (ritüelistik) kaynaklara dayandığı görülmektedir. Bu türler, köy seyirlik oyunları ve dinsel törenler olmak üzere ikiye ayrılır. İnsanları bir araya getirerek toplumsal bağların güçlenmesini hedefleyen ve aynı zamanda dramatik ögeler barındıran dinsel törenlerin, manzum anlatının dışında dans biçiminde uygulanan türleri de bulunmaktadır. Bunlar Anadolu Alevi toplulukları tarafından icra edilen ve Ayin-i Cem adı verilen törenlerde gerçekleştirilen "Semah" dansı ile Mevlevilerin bir çeşit ibadet biçimi olan ve Mevlevi Ayin-i Şerifi olarak adlandırılan törenlerde gerçekleştirilen "Sema" dansıdır. Sema ayini incelendiğinde, evrende yaratılmış her şeyin mutlak gücün bir yansıması olduğu İslam Tasavvufu felsefesinin, sembolik hareket biçimleriyle anlatıldığı dramatik bir yapıya sahip olduğu görülmektedir. Ayrımcılığı yok sayarak her türden insanın ve canlının bütünün bir parçası olduğu görüşü, bütünleşme ve "Bir olma" inancıyla yapılan, müzik, şiir (dua) ve dansın iç içe geçtiği bir törendir. Ayrıca sema ayininin, dram sanatının kaynağı olan ritüeldeki bazı temel kavramlarla ve yirminci yüzyılda çağdaş tiyatro kapsamında ortaya çıkan "Törensel Tiyatro" anlayışıyla örtüşen noktaları bulunmaktadır. Törensel tiyatro, yaşanılan çağın toplumsal, siyasal ve ekonomik koşulları sonucunda kendi özüne yabancılaşmış olan insanın, gösteri aracılığıyla mistik bir deneyim yaşayarak, içinde bulunduğu parçalanmışlık durumuna çare arayışında ona yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Yaşam ile tiyatro sanatını birbirine yakınlaştırma çabası içinde olan törensel tiyatronun başlıca temsilcileri ile sema ayininin ilişkisine bakıldığında, oyuncu-seyirci ilişkisi açısından farkındalık yaratmaya, deneyim yaşamaya, yaşatmaya ve uygulamaya dayalı bir takım ortak özellikler ve amaçlar bulunduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kuttören, sema ayini, törensel tiyatro

Özgeçmiş: 1981 Bursa doğumlu Dr. Öğr. Üyesi Pınar Arık, lise yıllarında Bursa Ahmet Vefik Paşa Devlet Tiyatrosu ve bazı özel tiyatrolarda başladığı tiyatro etkinliklerine 2000 yılında konservatuvarın yetenek sınavını kazanana kadar devam etti. 2004 yılında Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Sahne Sanatları Bölümü'nden mezun olduktan sonra, 2004-2005 sezonu boyunca şimdiki adıyla Bursa Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatrosu'nda çeşitli oyunlarda görev aldı. 2005 yılında Eskişehir'de Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda akademisyen olarak çalışmaya başladı. 2007 yılında Fransa'nın Montpellier şehrinde bulunan Paul Valéry Üniversitesi'nde yüksek lisansını, 2014 yılında da Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü'nde Sanatta Yeterliğini tamamladı. Halen Anadolu Üniversitesi bünyesinde akademik ve sanatsal çalışmalarına devam etmektedir.

Ömür Muhasebesi: Fernando Pessoa, Öznel Trajedi ve *Faust*

Hakan Atay

Mersin Üniversitesi

Portekizli şair ve yazar Fernando Pessoa (1888-1935) kendisini dramatik bir düşünür olarak gördüğünü her fırsatta dile getirmiştir. Eserlerinin önemli bir kısmını sürekli diyalog halindeki kurmaca yazar figürlerine yazdıran ve bu figürlere ömür biçmeyi asla ihmal etmeyen Pessoa için temel dramatik gerilim düşünceyle hayat arasındaki mücadeleden kaynaklanır. Pessoa'nın kişisel ömrünün son yirmi beş senesine damga vuran iki kapsamlı proje ise doğrudan bu mücadelenin kendisine odaklanmıştır. Türkçeye *Huzursuzluğun Kitabı* adıyla çevrilen *O Livro do Desassossego* fragmanlardan oluşan dağınık ve tamamlanmamış yapısına rağmen düşünce-hayat mücadelesinin farklı aşamalarını epeyce sistematik şekilde inceler. Metnin oluşumuna eşlik eden kurmaca yazarlardan Bernardo Soares'in ömrü, muhasebe kayıtlarını tuttuğu şirketin kasa defteriyle düşüncesinin nabzını tuttuğu Huzursuzluk Defteri arasında geçer. Çalıştığı ithalat-ihracat firmasının girdi çıktı dengesini gözeten muhasebe asistanı Soares, düşünceyle hayat arasında denge sağlamanın hem kaçınılmazlığıyla hem imkânsızlığıyla yüzleşir. Pessoa, *Huzursuzluğun Kitabı*'ndan da önce kaleme almaya başladığı ve bir türlü sonlandıramadığı *Faust* (*Fausto*) oyununda da düşünceyi, bilinci, zihni temsil eden Faust karakterini doğrudan hayatla karşılaştırarak aynı sınamayı tekrarlar. Goethe'nin klasikleşmiş oyununun manzum karakterini korumakla birlikte sembolist/modernist bir aşındırma ve soyutlaştırma işlemine girişir. Beş perdelik oyunda Faust, hayatı önce kavramaya, sonra yönlendirmeye çalışır. Başaramayınca kendisini (yani düşünceyi, zihni) hayata uydurmayı dener; oyunda aşkı temsil eden Maria'yla bütünleşme hayalleri kurar. O da olmayınca hayatı çözüp dağıtmak, eylemden atalete geçmek tek çare gibi görünür. Bu çözüm de işe yaramayınca bilinç hayat karşısındaki temel yenilgisiyle, yani ölümle yüzleşir. Söz konusu soyut dramatik seyir, perde aralarındaki lirik özetlerle bölünür. Pessoa'nın oyuna altbaşlık olarak neden "öznel trajedi" tabirini seçtiği açıklık kazanmaya başlar. Bu uzun metafizik monoloğun sonunda Faust, görmezden gelinme, ölüme yenilme acısının düşünceyle yaşam arasındaki gerilimin muhasebesine, yani ömür muhasebesine dahil olduğuna ve dünyanın sırrının hem düşünceyi hem hayatı sarıp sarmaladığına şahit olur.

Anahtar Kelimeler: Fernando Pessoa, öznel trajedi, Ömür, *Huzursuzluğun Kitabı*, *Faust*

Özgeçmiş: Hakan Atay, 1977 Gaziantep doğumludur. Antalya Lisesi ve ODTÜ Felsefe mezunudur. Yüksek lisans tezini Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü'nde, 15. yüzyıl Osmanlı edebiyatının ilginç şairlerinden Cafer Çelebi'nin *Hevesname* mesnevisi üzerine yazdı. Doktora derecesini Portekizli şair ve yazar Fernando Pessoa'nın heteronimlik projesinin Gilles Deleuze ve Alain Badiou'nün felsefeleriyle ortaklığını konu alan "Guarding the Thought: Heteronymy and Philosophy" ("Düşünceyi Muhafaza Etmek: Heteronimlik ve Felsefe") başlıklı tezle Binghamton Üniversitesi (SUNY) Karşılaştırmalı Edebiyat Bölümü'nden aldı. Halen Mersin Üniversitesi Karşılaştırmalı Edebiyat Bölümü'nde çalışıyor. Temel araştırma alanları karşılaştırmalı edebiyat çalışmaları, edebiyat teorisi ve çağdaş felsefedir.

Yaratıcı Dans Pedagojisinde Müfredatlaştırmak ve Deneyimsel Öğrenme

Lerna Babikyan

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Yaratıcı dans, Dimondstein'a (1974) göre "bir çocuğun fikirlerinin, duygularının ve duyusal izlenimlerinin bedeninin eşsiz kullanımı yoluyla hareket formlarında sembolik olarak ifade edilmesi" olarak tanımlanır. Kavramları, duygu ve düşünceleri beden ve hareketi merkeze alarak ifadeye teşvik eden bu alan, eğitimin her kademesi için aynı zamanda *deneyimsel öğrenmey*e dair geniş olanaklar barındırmaktadır. Zira, savunucular yaratıcı dansın sadece motor becerileri veya estetik duyarlılığı geliştiren potansiyelini değil, aynı zamanda öğrencilerin benlik kavramını geliştiren bir araç ve müfredata entegre edilmiş değerli bir bileşen olarak görürler (Bergman,1995).

Bu bildiri çalışmasında yaratıcı dans alanın öncü kuramcı ve uygulamacıları tarihsel kronoloji içinde deneyimsel öğrenme ekseninde sunulurken, yaratıcı dans metodunun eğitim uygulamalarına olan katkıları çeşitli branşlara ve deneyimlere dair örnekler ile aktarılacak, eğitimde güncel bir yaklaşım olan bedenlenme ile olan destekleyici ilişki vurgulanacaktır. Sanat temelli pedagojilerin ortak faydalarından olan yaratıcılık, eleştirel düşünce, problem çözme, iletişim becerisi gibi kazanımların, ülkemizde yaratıcı dansa olan ilgi ve bilginin geniş kitlelere yayılmasında kapsayıcılık ve çeşitlilik prensipleri temelinde ulaşabilmesi için; yaratıcı dans müfredatı, uygulanması ve alana eğitmen yetiştirme süreçlerinde EcoJustice eğitim yaklaşımı doğrultusunda önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: yaratıcı dans, deneyimsel öğrenme, EkoJustice eğitim, dans eğitimi, bedenlenme, öğretmen eğitimi

Özgeçmiş: Lerna Babikyan, Marmara Üniversitesi Halk Eğitimi Bölümü'nden mezun olduktan sonra, Yıldız Teknik Üniversitesi Dans Bölümü'nden birincilikle mezun oldu. 2022 yılında *Yaratıcı Dans-Hareketli Pedagoji* kitabını yayımladı. 2023 yılında Schumacher College'de "Ermeni Dilini Ekosomatik, İnterdisipliner Performatif Araçlar Üzerinden Deneyimlemek" teziyle yüksek lisansını tamamladı. Babikyan, dans eğitimi ve beden odaklı öğrenme programları üzerine çalışmalarını sürdürmekte ve uluslararası konferanslarda sunumlar yapmaktadır. Lerna Babikyan Bahçeşehir Üniversitesinde yarı-zamanlı öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır.

Tiyatro Eğitiminde 'Doğaçlama'nın Yeri ve Önemi

Handan Bayındır Tuna

Doğuş Üniversitesi

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Tiyatro'da Doğaçlama, kökeni antik çağlara kadar uzanan köklü bir sanattır. Kesin bir başlangıç noktası belirlemek zor olsa da doğaçlama unsurlarının ilk izleri Antik Yunan ve Roma tiyatrolarında görmek mümkündür. Antik Yunan'da doğaçlama skeçler ve danslar içeren bir tiyatro türü olan Mimus, doğaçlama tiyatronun öncülerinden biri olarak kabul edilmiştir. Mimus oyuncuları, günlük hayattan sahneler ve hicivler sunarak izleyicileri eğlendirmişlerdir. 16. yüzyılda ise İtalya'da ortaya çıkan Commedia dell'arte, sabit karakterler ve ana hatları önceden belirlenmiş doğaçlama sahneler üzerine kurulu bir tiyatro türüdür. Bu gelenek, doğaçlama ve spontan oyunculuğun önemini vurgulayarak modern doğaçlama olarak tiyatroyu olumlu bir etkilemiştir. Orta Çağ ve Rönesans dönemine gelecek olursak, doğaçlama tiyatro unsurları çeşitli tiyatro formlarında kullanılmaya devam etmiştir. Sokak tiyatroları, mask oyunları ve dini oyunlar doğaçlamaya yer veren bazı örnekler arasındadır. 20. yüzyıl, modern doğaçlama tiyatronun doğuşuna ve gelişmesine tanıklık etti. Chicago'da Viola Spolin ve Keith Johnstone gibi öncüler, doğaçlama tiyatronun eğitim ve terapi alanlarında da kullanılmasını sağlayarak bu sanat formunun popülerleşmesine katkıda bulunmuşlardır. Günümüzde doğaçlama tiyatro, dünya çapında birçok farklı türde ve formatta uygulanmaktadır. Eğlence amaçlı gösterilerden eğitim programlarına, terapi seanslarından kişisel gelişime kadar geniş bir yelpazede kullanılmaktadır. Doğaçlama, tiyatronun temel unsurlarından biridir ve oyuncuların gelişimi için birçok açıdan önemlidir. Doğaçlama, oyuncuların anlık tepkiler verme ve sahnede doğal ve spontane bir şekilde hareket etme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olur. Bu sayede oyuncular, ezberlenmiş metinlere bağlı kalmadan, karakterin duygularını ve düşüncelerini daha samimi bir şekilde aktarabilirler. Doğaçlama, oyuncuların yaratıcılıklarını ve hayal güçlerini kullanmalarını teşvik eder. Oyuncular, doğaçlama egzersizleri aracılığıyla yeni fikirler üretmeyi, farklı senaryoları canlandırmayı ve sahnede özgün çözümler üretmeyi öğrenirler. Doğaçlama, oyuncuların beklenmedik durumlara karşı esnek olmalarını ve uyum sağlayabilmelerini geliştirir. Bu sayede oyuncular, sahnede herhangi bir aksaklık veya değişiklik ile karşılaştıklarında paniklemeden çözüm üretebilirler. Doğaçlama, oyuncuların risk almaktan ve kendilerine güvenmekten korkmamalarını sağlar. Oyuncular, doğaçlama egzersizleri aracılığıyla konfor alanlarının dışına çıkmayı ve yeni şeyler denemeyi öğrenirler. Bu da özgüvenlerini ve sahnedeki rahatlıklarını artırır. Doğaçlama, oyuncuların birbirleriyle etkili bir şekilde iletişim kurmalarını ve ekip olarak çalışmayı öğrenmelerine yardımcı olur. Oyuncular, doğaçlama egzersizleri aracılığıyla aktif dinlemeyi, beden dilini kullanmayı ve birbirlerinin fikirlerine saygı duymayı öğrenirler. Bu nedenledir ki, bu çalışmada Doğaçlamanın eğitimin önemli parçasını oluşturan ve oyuncuya verdiği katkılar ve yaratıcılıkta keşfedilen olumlu etkiler üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Doğaçlama, oyunculuk, doğaçlama teknikleri

Özgeçmiş: Dr. Öğr. Üyesi Handan Bayındır Tuna, 11.06.1969 doğumludur, ilk orta ve Lise öğrenimini İzmit'te tamamladı. Lisansını (1989-1993) Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Oyunculuk Bölümünde tamamladı (1995-1997). Yüksek Lisans'ını Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tiyatro Oyunculuk programında 'Michel Foucault'nun İktidar kuramları izleğinde Georg Büchner'in *Woyzeck* Oyunundaki İktidar Figürleri' adlı tezi ile tamamladı. A.Ü Devlet Konservatuvarı'nda Oyunculuk yönetmenlik ve eğitmenliğe devam etti. 1994- İlk Profesyonel Üniversite Tiyatrosu olan A.Ü. Devlet Konservatuvarı bünyesinde 'TİYATRO ANADOLU'nun kurucularından oldu. Çok çeşitli oyunlarda oyuncu ve yönetmen olarak görev aldı (2002-2012). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi GSF Oyunculuk Bölümü'nü kurdu (2012-2020). İstanbul Yeniyüzyıl Üniversitesi GSF Oyunculuk Bölümün'de Oyunculuk dersleri verdi. 'Oyunculukta Farklı Doğaçlama Teknikleri' üzerine çalıştı (2014-18). Doğuş Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Oyunculuk Bölüm Başkanı olarak görevini sürdürmektedir (2023- ...).

Kriz Koşullarında Çocuklarla Tiyatro Üretimi

Nedim Buğral

Oyun Hareketi Derneği

Tarih boyunca depremler, savaşlar, doğal afetler ve göç gibi sosyal krizler sanatçıların üretim koşullarını değiştirmelerine neden olmuştur. Öncü sanatçılar kriz koşullarında konfor alanlarından çıkarak, kriz dönemlerinde yenilikçi sanat çalışmaları yapmıştır. Bu bildiride, esasen Türkiye'de 1999 Marmara depremi, 2011 Van Depremi ve 2023 Kahramanmaraş depremlerinde kriz koşullarında çocuklarla ve gençlerle yapılan oyun temelli çalışmaların saha analizi yapılacaktır. Bu çalışmalar aynı zamanda "Kriz Koşullarında Esnek Oyun" ve daha önceden de başkanı olduğum Oyun Hareketi Derneği tarafından "Okullarda Oyun Kültürü" adlı açık kaynak kitaplar olarak yayınlanmıştır. Psikoloji, oyun araştırmaları, ludoloji, oyunlaştırma, tiyatro ve drama pedagojisi alanında serbest oyun, yapılandırılmış oyun, oyun kuruculuk gibi birçok kavram bulunmaktadır. Bu kavramların tiyatro araştırmaları alanında da karşılığı bulunmaktadır. Serbest oyun, çocuğun gücünü oyuna aktarabildiği özgür oyun alanları olarak tanımlanmaktadır. Çocuğa enerjisini boşaltabileceği uygun objelerle oynama fırsatı sunar. Esnek oyun alanı ise yaşadığını anlamlandırma, yeniden ifade etme fırsatı sağlayarak kriz koşullarındaki çocuklara sağaltım fırsatı verir. Playworker (oyun kurucu) olarak ifade edilen uygulayıcıların temel tutumları pedagojik ve estetik açıdan incelenmelidir. Bu bildiride uzun yıllardır bir playworker olarak kriz koşullarında çocuklarla oyun ve tiyatro çalışmalarında edindiğim saha deneyimlerini, önerileri ve görüşlerimi sunmak istiyorum.

Anahtar Kelimeler: Kriz koşullarında oyun, oyun kurucu, esnek oyun, çocuklarla tiyatro, kriz pedagojisi

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Özgeçmiş: Oyun Hareketi Derneği başkanı ve oyun savunucusu olan Nedim Buğral, 1995 yılından beri çocuklar için ve çocuklarla beraber çocuk oyunu üretmekte ve oyun sahasındaki hak temelli çalışmalarda etkin olarak yer almaktadır. "Oyun Her Şeyle - Herkesle - Her Yerde" felsefesi ile içerikler üreten Buğral, günlük objeler ile oyun-oyuncak üretmeyi teşvik eden atölyeler yapmakta, hibrit oyun uygulamaları geliştirmektedir. Bu felsefe ile yazdığı obje oyunu Kadıköy Belediyesi çocuk tiyatrosu oyun yazma yarışmasında mansiyon ödülü almıştır. Ayrıca yazdığı çocuk oyunları Erzurum ve Diyarbakır Devlet Tiyatrosu, Kıbrıs Şehir Tiyatrosu dahil olmak üzere pek çok ödenekli ve özel tiyatroda sahnelenmiş, çeşitli ulusal ve uluslararası tiyatro festivallerinde yer almıştır. *İklim Sözcüleri* isimli hibrit tematik oyunu Nilüfer Kent Konseyi tarafından Türkiye'nin en etkili dijital eğitim uygulama örneği olarak Polonya'da sunulmuştur. Türkiye'nin ilk sanal müzeyi dijital oyun ile gezme uygulaması olan *Karagöz Müze Dedektifi* isimli oyunun tasarım ekibinde yer almıştır. Buğral, halen Hatay'da esnek oyun alanları kurarak çocuklarla yaratıcı oyun oynama fırsatları sunmaya devam etmektedir. Evli ve bir çocuk babası olan Nedim; dünyanın oyunun iyileştirici gücü ile daha iyi bir yer olacağına olan inancını, her bir çocukla temas ettiği bir çalışmanın ardından, yeniden ve daha da güçlendirerek yüreğinde taşımaktadır.

Posthüman Bir Süreçsel Drama Mümkün Mü?

Müberra Buran, İhsan Metinnam & Sümeyra Buran-Utku

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Posthümanizm, insan doğasının ve kimliğinin önceden belirlenmiş olmadığını, aksine sürekli olarak yapılandırıldığını, evrildiğini vurgulamaktadır. Bu bağlamda, posthümanizm anlayışı tüm yaşam formlarının birbirine bağlı ve karşılıklı bir bağımlılık içerisinde olduğu prensibini benimsemektedir. Posthümandaki zaman, mekan, evren, kişi, etik değerler, dil gibi algılar alışılagelenden daha farklı açılarda değişkenlik göstermektedir. İnsani ilişkilerin ötesine geçip iletişimin ve sosyalliğin daha boyutlar arası algısındaki olasılığı, kurgusal ve hayali dünyamızdaki yaratıcılığı ön plana çıkarmaktadır. Dramatik kurguyu eğitmen ve katılımcının şimdi ve burada yaşayarak, doğaçlamaya dayalı bir deneyimle yapılandırdıkları süreçsel drama yaklaşımı, spontaniteye ve yaratıcılığa dayalı doğasıyla yaşantıları ele almak için alternatif bir bakış açısı sunar. Süreçsel drama atölyelerinde, kurgusal dünyaya yapılan yolculukla rollerin, mekanın, ilişkilerin ve hatta zamanın değişimine yönelik kullanılan sanatsal olanakların, yaratıcılık ve özgürlük sayesinde posthüman bakışın aktarılmasında kolaylık sağlayacağı varsayılmaktadır. Süreçsel dramada katılımcıların özgür ve sınırsız yaratıcılıkları ile kurgusal dünyalarında sınırlarından arınarak bambaşka beden, his, evren, kişi olabilmeleri ve mekanı sanılandan farklı kullanabilmeleri ve hatta iletişim dilinde esnek olabilmeleri dramanın, posthüman algısına ve bakış açısına olan benzerliğini çağrıştırmaktadır. Bu yönde süreçsel drama yaklaşımı posthüman anlayışı ile zenginleştirilmiştir. Bu çalışmanın amacı, posthümanizm ve süreçsel dramanın karşılaştırmalı bir analiz yoluyla ortak yönlerini incelemektir. Çalışma, tarama modeline dayalı nitel bir araştırma olarak tasarlanmıştır. Veri toplama olarak aracı doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Çalışma kapsamında, ilgili alanyazınlarda yer alan dokümanlar taranarak posthüman

Anahtar Kelimeler: Posthüman, süreçsel drama, posthüman drama

Özgeçmiş:

Müberra Buran 2007 yılında Anadolu Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği bölümünden mezun olan Müberra BURAN, 2010 yılından itibaren Milli Eğitim Bakanlığı'nda İngilizce öğretmeni olarak görev yapmaktadır. Son on yıldır Ankara'da görevine devam etmektedir. 2024 yılında Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yaratıcı Drama Eğitimi yüksek lisans programından mezun olmuş ve tez çalışmasında Posthüman ve Süreçsel Drama alanlarının kesişim noktalarını ele alarak "Posthüman Drama, Posthüman Bakış Açısı ile Zenginleştirilmiş Süreçsel Drama Çalışması" başlıklı çalışması ile ulusal ve uluslararası literatüre özgün katkıda bulunmuştur. 2024 yılı Ağustos ayından itibaren aynı üniversitenin Güzel Sanatlar Eğitimi bölümünde doktora programına devam etmektedir. Drama eğitimi konusunda MEB Hizmet İçi Eğitimleri kapsamında Drama Eğitici Eğitmenliği ve Çağdaş Drama Derneği'nden Yaratıcı Drama Eğitmenliği eğitimlerini tamamlayarak drama eğitici eğitmeni unvanını elde etmiştir. 2016 yılında Ankara İl MEM bünyesinde Erasmus+ proje eğitmeni olarak görev almış, birçok Erasmus+ projesi yazmış ve yürütmüştür. Ayrıca, ulusal ve uluslararası platformlarda aktif olarak yer almıştır. Müzik ve spor alanında aktif katılımcıdır ve Türkiye Tenis Federasyonu'nda tenis hakemliği yapmaktadır.

ve süreçsel drama arasındaki ortaklıklar odağında betimsel olarak analiz edilerek çözümlenmiştir. Çalışmada, posthümanı aktarmanın en iyi yollarından birinin süreçsel drama olabileceği sonucuna varılmıştır. Çalışmanın sonuçlarına dayanarak, süreçsel drama atölyelerinde posthüman temaların kullanılması ve posthüman perspektifle zenginleştirilmiş süreçsel drama atölyelerinin planlanması önerilmektedir. Bu sayede, süreçsel dramaya posthüman bakış açısı eklenmekte ve süreçsel drama yaklaşımına eklenen posthüman anlayışı, süreçsel dramaya yeni bir boyut kazandırarak posthüman drama şeklinde yeni bir anlayış ortaya çıkardığı düşünülmektedir.

Dr. Öğr. Üyesi. İhsan Metinnam
Lisans eğitimini Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Programı'ndan 2008 yılında tamamlamıştır. Lisansüstü eğitimini ise Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün Yaratıcı Drama yüksek lisans programında 2011 yılında ve Güzel Sanatlar Eğitimi doktora programında 2017 yılında tamamlamıştır. Çalışma alanları arasında sosyal adalet ve eğitimde drama ilişkisi, eğitime drama yoluyla kültürel temas alanları yaratmak, eğitimde drama tarihi ve yöntem bilimi bulunmaktadır. Lisans düzeyinde sınıf öğretmenliği ve okul öncesi öğretmenliği gibi çeşitli öğretmen yetiştirme programlarında ve lisansüstü düzeyde drama dersleri vermiştir. Ayrıca, birçok ulusal ve uluslararası eğitimde drama kongresi, semineri ve festivalinde katılımcı veya eğitmen olarak yer almıştır. Eğitimde drama alanında etkinlik gösteren Çağdaş Drama Derneği ve IDEA (International Drama Theatre and Education Association) yönetim kurullarında görev almıştır. Halen Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde öğretim elemanı olarak çalışmaktadır.

Doç. Dr. Sümeyra Buran Utku
Lisans öğrenimini 2005 yılında Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı programından tamamlayan Sümeyra Buran Utku, 2008 yılında aynı bölümden yüksek lisans, 2014 yılında ise doktora derecesini almıştır. 2021 yılında YÖK Dünya Edebiyatları bilim alanında doçentlik unvanını kazanmıştır. Bilimkurgu, dijital ve posthüman bilimler, film, medya ve kültür, antroposen, ekoeleştiri, kadın çalışmaları, teknobilim ve yapay zeka konularına odaklanmaktadır. University of California Riverside, University of Florida ve University of South Florida gibi kurumlarda ziyaretçi araştırmacı olarak bulunmuştur. Halen İstanbul Medeniyet Üniversitesi'nde çalışan Doç. Dr. Sümeyra Buran Utku, Posthumanism dergisinin kurucu ve yönetici editörüdür. Transnational Press London yayınevinde posthümanizm serisinin editörü olarak görev almakta olup, birçok kitap editörlüğü ve uluslararası indeksli makalelere sahiptir. Ayrıca, IAFA (International Association for the Fantastic in the Art) kurumunda BIPOC komite üyesi, SFRA (Science Fiction Research Association) kuruluşunda Türkiye temsilci üyesi ve Yenilik I Araştırma Ödülü jüri komitesinde yer almaktadır. Routledge, Palgrave ve Liverpool University Press gibi birçok uluslararası yayınevinde kitap projeleri devam etmektedir.

Tiyatro, Performans ve Tasavvuf'un Kesişim Noktasında Ritüel, Beden ve Deneyim Olguları

Mustafa Çalışkan

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi

Konvansiyonel tiyatronun sorgulandığı süreçte Antonin Artaud, Jerzy Grotowski, Richard Schecnhner gibi isimler tiyatroyu kaynağında kavramaya çalışmışlardır. Tiyatronun kaynağı ritüellerdir. Ritüellerde toplumlara ve kültürlere göre farklılık gösteren çeşitli deneyimler yaşanır. Katılımı gerektiren ritüellerde izleyici katılımcıya dönüşür. Postdramatik tiyatro biçimlerinde de etkileşim stratejisiyle bedenin merkezde olduğu ritüeller yeniden keşfedilmiştir. Böylece oyun yeri ile seyir yeri arasındaki güvenli mesafe ortadan kalkar. Seyircinin seyirci olma durumu sarsılır. Bir dış gerçekliğin temsil edilmediği uzam ve zamanda, seyirci ve oyuncu şimdi ve burada aynı düzlemde buluşur. Ritüelde beden aracılığıyla deneyimlenen bu durum tiyatro, performans ve sufizmin kesişim noktasıdır. Sufizmde yaratıcıya yaklaşmak amacıyla yapılan, zikir olarak adlandırılan tasavvufi uygulamalar-ayinler ile tiyatro ve performansta görülen "seküler ritüeller" olarak nitelenen uygulamalar benzerdir.

Aristoteles Metafizik'te sanatın deneyimden çıktığını belirtir. Jean François Lyotard, Walter Benjamin, Hans Thies-Lehmann gibi isimler, modern bilgi frekansının dışında kalan bilgi türlerinin sanat aracılığıyla deneyimlenebileceğine ya da keşfedilebileceğine dikkat çekmişlerdir. Aiskhylos'un acı çekerek, deneyimleyerek öğrenme (pathei-mathos-) merkezli oyunlarından hareketle Hans Georg Gadamer sanat aracılığıyla metodolojik bilgi alanını aşan, başka bir yolla tecrübe edilemeyecek bir hakikatin deneyimlenebileceğini belirtir. Ona göre, bu nihai noktada dini bir vukuftur. Yunan trajedisi de bu tarz bir vukuftan doğmuştur. Vecd halinde yapılan manevi keşif yolculuğu olan seyr-üsülük'te sufi amelleri ve zikriyle içinde bulunduğu halden daha yüksek bir hale, nihai noktada da yaratıcıya ulaşmayı amaçlar. Artaud dervişlerin ve Aissaous'ların danslarındaki gibi kendinden geçirme durumları yaratacak tiyatronun peşine düşmüştür. Grotowski hac yolculuğu şeklinde tarif edilen Dağ Projesi'nde ya da karşılaşmalarında oyuncuyu yüceltecek teknikler aramıştır. Performans alanında örneğin Ziya Azazi "Dervish in Progress" adını verdiği çalışmalarında inanç sistemlerinin dışında, vecd halinin temsili olan kişisel ritüeller arayışındadır. Bu bildiride anılan örnekler üzerinden tiyatro performans ve Sufizmin ortak noktaları araştırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sufizm, tiyatro, performans, ritüel, beden, deneyim

Özgeçmiş: Atatürk Üniversitesi Sahne Sanatları- Dramatik Yazarlık alanında Lisans (2007) ve Tezli Yüksek Lisans (2019) Eğitimini bitiren Mustafa ÇALIŞKAN, Güzel Sanatlar Enstitüsü Sahne Sanatları/Tiyatro Ana Bilim Dalında doktora eğitimine devam etmektedir. Devlet Tiyatroları repertuvarına alınmış ("*Çöplük Ayini*"); sahnelenmiş-ödül almış ("*Çöplük Ayini*", "*Gökyüzünün Kapısı*", "*Hipnoz*", "*Oracle*", "*Genoins*", "*Genesis*", "*Sokrates'in Savunması*", "*Fatihname:1453*", "*Sisifos Parkı*", "*Çılgın Profesör İle İlk Yardım*") oyunları ile senaryoları ve reklam metinleri ("*Yalnız Kalpler*", "*Ölüm Çiçekleri Saraybosna*", "*Huşu*", *Toki Tanıtım*, *Man S Serisi*) bulunmaktadır. Tiyatro, Sinema-Tv ve Reklam sektöründe yazar-dramaturg olarak çalışmalarının yanında akademik çalışmaları (Yayın-Makale, Bildiri, Proje, Kitap Bölümü) bulunmaktadır. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi'nde Öğretim Görevlisi olan Mustafa ÇALIŞKAN Doğubayazıt Ahmed-i Hani M.Y.O Seyahat Turizm ve Eğlence Hizmetleri Bölüm Başkanlığı görevini yürütmektedir.

Postdramatik Tiyatroda Kalibrasyon: Tiyatronun Yapısal Unsurlarının Görsel Olana Uyarlanması

Mustafa Çalışkan

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi

Modernitenin sistematik bir şekilde eleştirilmesiyle birlikte modern düşünceyle üretilen modern sanatın genetik kodları çözülmeye başlamıştır. Paradigma değişimi ile ortaya çıkan bu çözülme neticesinde, sanat alanında *Postmodernizm* başlığında toplanan bir yıkıntılar bütünü ortaya çıkmıştır. Tiyatroda da modern düşünce sistemi ile üretilen, metin aracılığıyla diyalektik sunumun yapıldığı *Dramatik Yapı*'nın kodları kademeli bir şekilde çözülerek dağılmıştır. Metin, beden, ışık, ses, kostüm gibi tiyatronun sabit unsurları-kodları sistem içinde hakim düşüncenin öngördüğü şekilde belirli kurallar dahilinde bir araya gelmek suretiyle tarihsel süreçte devamlı sirkülasyon içinde olmuşlardır. Modern sonrasında değişen paradigmayla birlikte bu sirkülasyon yeniden ve zorunlu olarak devreye girmiş, tiyatronun yapısal unsurları bu sefer post modern düşüncenin ön gördüğü hiyerarşik olmayan (parataksis) bir düzende bir araya gelmiştir. Sonuçta da homojen olmayan ve Lehmann'ın da tek bir gösterimde bütün biçimin örnek sunumunun yapılamayacağını belirttiği *Postdramatik Yapı* olarak nitelenen biçimler bütünü ortaya çıkmıştır. Bu çözülme ya da decode etme süreci temelde tiyatronun yapısal unsurlarının görsel olana uyarlandığı bir kalibrasyon işlemi olarak tarif edilebilir. Bu kalibrasyon süreci ile ortaya çıkan yeni tiyatro biçimleri, dramatik formun ilk ihlallerinin sistematik hale geldiği avangart dönemden sonra *Postdramatik Tiyatro* olarak adlandırılmıştır. Tiyatronun ortaya çıktığı kök dizindeki aurasını kaybettiği gerekçesiyle Artaud gibi isimlerce söz-metin merkezli tiyatro yapısı eleştirilmiştir. Sahnede tiyatroya özgü olanın ön plana çıkarılması düşüncesinden hareketle post dramatik tiyatroda sahne ve tiyatro araçları metne karşı üstünlük kazanmıştır. Aynı strateji tiyatro düzleminin hemen hemen her noktasında işletilmiş, teatrallik edebiyata, görsel olan dilsel olana, ikonik göstergeler simgesel göstergelere karşı üstünlük kazanmıştır. Bu bildiride postdramatik tiyatro biçimlerinde görülen tiyatronun yapısal unsurlarının görsel olana uyarlanması şeklindeki kalibrasyon süreci incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Postdramatik Tiyatro, postdramatik yapı, dramatik yapı, parataksis/ hiyerarşisiz, tiyatronun yapısal öğeleri

Özgeçmiş: Atatürk Üniversitesi Sahne Sanatları- Dramatik Yazarlık alanında Lisans (2007) ve Tezli Yüksek Lisans (2019) Eğitimini bitiren Mustafa ÇALIŞKAN, Güzel Sanatlar Enstitüsü Sahne Sanatları/Tiyatro Ana Bilim Dalında doktora eğitimine devam etmektedir. Devlet Tiyatroları repertuvarına alınmış ("*Çöplük Ayini*"); sahnelenmiş-ödül almış ("*Çöplük Ayini*", "*Gökyüzünün Kapısı*", "*Hipnoz*", "*Oracle*", "*Genoins*", "*Genesis*", "*Sokrates'in Savunması*", "*Fatihname:1453*", "*Sisifos Parkı*", "*Çılgın Profesör İle İlk Yardım*") oyunları ile senaryoları ve reklam metinleri ("*Yalnız Kalpler*", "*Ölüm Çiçekleri Saraybosna*", "*Huşu*", *Toki Tanıtım*, *Man S Serisi*) bulunmaktadır. Tiyatro, Sinema-Tv ve Reklam sektöründe yazar-dramaturg olarak çalışmalarının yanında akademik çalışmaları (Yayın-Makale, Bildiri, Proje, Kitap Bölümü) bulunmaktadır. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi'nde Öğretim Görevlisi olan Mustafa ÇALIŞKAN Doğubayazıt Ahmed-i Hani M.Y.O Seyahat Turizm ve Eğlence Hizmetleri Bölüm Başkanlığı görevini yürütmektedir.

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Ferhan Şensoy Tiyatrosunda Epik Unsurların *Çok Tuhaf Soruşturma* Oyunu Üzerinden İncelenmesi

Buket Çelik

Bahçeşehir Üniversitesi

Bu çalışmada Türk tiyatrosunun önemli isimlerinden Ferhan Şensoy'un yazıp yönettiği ve başrolünde oynadığı *Çok Tuhaf Soruşturma* adlı tiyatro oyununu, epik tiyatro perspektifi altında incelemektedir. Çalışma, Şensoy'un tiyatro anlayışını ve onu etkilediği düşünülen Brechtyen tiyatro araçlarını, *Çok Tuhaf Soruşturma* oyunu üzerinden yapılan karşılaştırmalar ve örneklemeler ile analiz etmektedir. Bu çalışmada, Şensoy'un tiyatro anlayışının, geleneksel tiyatro unsurlarının çağdaş Batılı unsurlarla sentezlenerek varlığını ve güncelliğini koruma üzerine temellendirildiği vurgulanmaktadır. *Çok Tuhaf Soruşturma*, hem geleneksel hem de epik tiyatro unsurlarının sentezini içeren bir çalışma olarak değerlendirilmekte ve Şensoy'un geleneksel ile modern tiyatro arasında yarattığı bu sentez, Türk tiyatrosunun gelişimine sağladığı önemli katkılar açısından incelenmektedir. Bu eser, Şensoy'un yaklaşımını yansıtan özgün ve etkileyici bir yapıt olarak ele alınmıştır.

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Anahtar Kelimeler: Ferhan Şensoy, Brecht, epik tiyatro, Geleneksel Halk Tiyatrosu

Özgeçmiş: Buket Çelik, 2005 yılında Devlet Tiyatrosu'nda profesyonel oyunculuk hayatına başladı. Tiyatronun yanı sıra birçok TV ve sinema projesinde oyunculuk yaptı. İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Tiyatro Bölümü'nden mezun oldu. Ardından Bahçeşehir Üniversitesi Küresel Siyaset ve Uluslararası İlişkiler yüksek lisansını tamamladı. Şu an Kocaeli Üniversitesi Dramatik Sanatlar Programı'nda yüksek lisans öğrenimine devam etmekte ve Bahçeşehir Üniversitesi Sahne Sanatları Bölümü'nde yarı-zamanlı öğretim elemanı olarak çalışmaktadır

Osmanlı İmparatorluğu'nda Batılı Anlamda Tiyatronun Kuruluş Sürecinde Ermeni Kadın Oyuncuların Deneyimleri

Duygu Dalyanoğlu

Kadir Has Üniversitesi

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Doktora araştırma projemden hareketle, 19. yüzyılın ikinci yarısı ve 20. yüzyılın başında Osmanlı İmparatorluğu'nda Batılı anlamda tiyatronun kuruluş sürecinde Ermeni kadın tiyatro çalışanlarının deneyimlerini inceleyen bir tebliğ sunmak istemekteyim. Araştırmamda tiyatro geleneğinde toplumsal cinsiyet kimliklerine ilişkin kültürel kategorilerin nasıl inşa edildiğini keşfetmeyi ve bu kategorilerin sanatsal iş bölümünü, repertuar seçimlerini, oyuncu/rol seçimlerini nasıl belirlediğini detaylandırmayı planlıyorum. Osmanlı sahnesinin Ermeni kadın oyuncuları, geride deneyimlerine dair sınırlı anlatılar bıraktıkları ve çoğunlukla erkek meslektaşları veya eleştirmenler tarafından temsil edildikleri için, tiyatro tarihi yazımında Ermeni kadın oyuncuların varlığını nasıl yorumlayabiliriz? Dönemin Ermeni kadın oyuncuları için kamusal bir alan olarak sahneyi nasıl detaylandırabilir ve tartışabiliriz? Bu soruları sorarken temel amacım, 1861-1923 yılları arasında Osmanlı İmparatorluğu'nda Batılı anlamda tiyatronun kuruluş aşamasında Ermeni kadınların rolü üzerine araştırma yapmak ve Osmanlı toplumunun Ermeni kadın oyuncuları nasıl algıladığını keşfetmektir. Ancak kadınların sahnedeki varlığına ilişkin akademik literatürün çoğu, Müslüman kadınların sahneye çıkışına odaklanmaktadır. Ermeni kadınların Osmanlı İmparatorluğu'nda Batılı anlamda tiyatronun kurulmasındaki rolleri ve Cumhuriyet'in kurulmasıyla birlikte sahneden çekilmeleri nadiren incelenmiştir. Bu nedenle, araştırmam, Ermeni kadınların tiyatro çalışanı olarak deneyimlerine odaklanarak, tiyatro tarihi alanındaki mevcut çalışmalardan farklılaşacak ve literatürdeki akademik boşluğun doldurulmasına katkıda bulunacaktır. Araştırmam, Osmanlı İmparatorluğu'nda Batılı anlamda tiyatronun kurulmasında Ermeni kadınların rolüne üç farklı açıdan yaklaşacak: Oyuncu olarak sahnedeki rolleri, "hayalet" oyun yazarları, yönetmenler ve yöneticiler olarak sahne arkasındaki rolleri ve anne/kız/eş olarak sahne dışındaki rolleri. Kamusal alanda (sahne, sahne arkası, provalar, turne) ve özel alanda (evlilik, annelik, aile hayatı) temsillerine ilişkin konumlarını inceleyeceğim ve Ermeni aktrislerin kamusal ve özel alandaki temsillerindeki farklılıkları ve/veya benzerlikleri arayacağım.

Anahtar Kelimeler: Tiyatro, Ermeni Tiyatrosu, Osmanlı Tiyatrosu, Ermeni Kadın Oyuncular

Özgeçmiş: Duygu Dalyanoğlu 2009'da Boğaziçi Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler bölümünden mezun oldu. Lisans öğrenimi boyunca Boğaziçi Üniversitesi Oyuncuları'nda tiyatro yaptı. 2009'dan beri çeşitli tiyatro projelerinde oyunculuk ve oyun yazarlığı yapmaktadır. 2016 yılında İstanbul Şehir Üniversitesi, Kültürel Çalışmalar'da yüksek lisansını tamamladı. 2020'de Kadir Has Üniversitesi, Kadın Çalışmaları programında doktora eğitimine başladı. 2018'de Aysel Yıldırım'la birlikte yazdığı *Zabel* oyunuyla Tiyatro Eleştirmenler Birliği Ödülleri ve Üstün Akmen Tiyatro Ödülleri tarafından "Yılın Yerli Oyun Yazarı" ödülüne layık görüldü. 2020'de York Üniversitesi Centre for Applied Human Rights'ın desteğiyle K'nın Sesi podcast'i başlattı. Yazarı ve oyuncusu olduğu *Sevgi Soysal Yaşamakta Israr Ediyor* oyunu 2023 yılında seyirciyle buluştu.

Tiyatro ve Drama Derslerinin Sistemli Organizasyonunda Bir Yerel Belediyecilik Örneği

İlknur Demir & Serhat Eftal İsmailoğlu

Başakşehir Belediyesi

Bu bildiri, tiyatro ve drama derslerinin sistematik bir şekilde organize edilmesinin önemini vurgulamak amacıyla bir yerel belediyecilik örneğini ele almaktadır. Tiyatro ve drama dersleri, öğrencilerin yaratıcılık, iletişim, özgüven ve iş birliği gibi birçok önemli beceriyi geliştirmelerine yardımcı olur. Bu nedenle, yerel belediyelerin bu dersleri düzenlemesi ve desteklemesi, gençlerin sanatsal ve kişisel gelişimlerine katkı sağlar. Bu bildiride, Başakşehir Belediyesi'nin tiyatro ve drama derslerini sistematik bir şekilde organize etme süreci ve elde edilen sonuçlar incelenmektedir. Programın geliştirilmesi aşamasında, Başakşehir Belediyesi bir ders müfredatı oluşturmuştur. Müfredat, öğrencilere temel tiyatro tekniklerini öğretirken onları yaratıcılık ve kendini ifade etme konusunda teşvik eden modüllerden oluşmaktadır. Ayrıca sahne performansları ve drama etkinlikleriyle pratik becerilerin uygulanmasına da önem verilmektedir. Eğitmen seçimi ve eğitimi aşamasında, belediye deneyimli tiyatro eğitmenleriyle iş birliği yapmıştır. Eğitmenler, öğrencilerle etkili bir iletişim kurabilen, motive edici ve ilham verici kişiler arasından seçilmiştir. Ayrıca eğitmenlerin pedagojik becerileri ve tiyatro/drama alanında uzmanlıkları da göz önünde bulundurulmuştur. Belediye, programın düzenli bir şekilde yürütülebilmesi için gerekli kaynakları sağlamıştır. Bu kaynaklar arasında finansal destek, uygun ders materyalleri, tiyatro sahneleri ve etkinlik mekânları yer almaktadır. Ayrıca belediye tiyatro festivalleri, oyun gösterimleri ve atölye çalışmaları gibi toplum etkinliklerini düzenleyerek, tiyatro ve drama alanının yaygınlaşmasına katkıda bulunmuştur. Sonuç olarak, Başakşehir Belediyesi'nin tiyatro ve drama derslerini sistematik bir şekilde organize etme çabaları, gençlerin sanatsal ve kişisel gelişimine olumlu etkiler sağlamıştır. Bu örnek, yerel belediyelerin tiyatro ve drama alanında benzer programları hayata geçirerek gençlerin potansiyellerini ortaya çıkarmalarını ve toplumun kültürel hayatını zenginleştirmelerini teşvik etmek için ilham verici bir örnek olabilir.

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Anahtar Kelimeler: Belediye, yerel, tiyatro, müfredat, eğitmen, drama

Özgeçmiş:

İlknur Demir, Lisans eğitimini İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Dramaturji ve Dramatik yazarlık anabilim dalında, Tiyatro Eleştirmenliği ve Dramaturji bölümünde tamamladı. Formasyonunu İstanbul Üniversitesi Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi'nde tamamladı. Renkler Ülkesinin Hikayesi, Neşeli Yuva, Çekirdek Aile, Neşeli Hayvanlar Müzikali oyunlarını kaleme aldı. Ali Baba ve Kırk Haremiler adlı oyunun uyarlamasını yaptı. Mavi Kuş, Kumpanyada Curcuna, Küçük Kara Balık oyunlarının sanat yönetmenliğini yaptı. Resmi kurumlarca yürütülen 24 farklı projede yönetici ve danışman olarak görev aldı. Özel kurumlarda yürütülen projelerde dramaturg ve sanat yönetmeni olarak görev aldı. Türkiyenin en büyük Gençlik Tiyatro festivallerinden biri olan ve her yıl düzenlenen BTA Gençlik Tiyatro Festivalinin genel koordinatörlüğünü yapmaktadır. Halen 15 yıldır görev yaptığı Başakşehir Belediyesi'nde Başakşehir Tiyatro Akademisi'nin Kuruculuğunu ve Genel Koordinatörlüğünü, Tiyatro Lika'nın genel sanat sürdürmektedir.

Serhat Eftal İsmailoğlu, Üniversitede konservatuvar Tiyatro eğitimi alan İsmailoğlu, yüksek lisansını Sinema ve Televizyon üzerine yapmaktadır. Oyunculuk kariyerinde öne çıkan performansları arasında "Siz Biz Olunca", "Deliler Boşandı", "Hiç Kimsenin Öyküsü", "Pygmalion" ve "Bir Kış Gecesi Masalı" yer almaktadır. Ayrıca "Romeo and Juliet" (Romeo) adlı oyunda da rol almıştır. Yönetmenlik alanında ise "Romeo and Juliet", "Senin annen bir melekti yavrum", "Bir Kış Gecesi Masalı", "Yukardakiler" ve "Son Olsun" adlı tiyatro oyunlarını yönetmiştir. "Bir Kış Gecesi Masalı" ve "Yukardakiler" oyunlarının senaryolarını da kaleme almıştır. Ayrıca "Yolculuk" ve "Felicetta 149364" adlı kısa film senaryolarını yazıp yönetmiştir. Serhat Eftal İsmailoğlu, Başakşehir Tiyatro Akademisi'nde Koordinatör Yardımcısı, Şan's Tiyatrosu'nda ise Genel Sanat Yönetmeni olarak görev yapmaktadır.

Geçmişin İzinde Buluşma Noktası: Uluslararası Gugak Atölyesi

Simten Demirkol

Anadolu Üniversitesi

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Güney Kore son yıllarda K-Pop, K- Drama ve Kore Filmleri ile başlayan Kore Dalgası ve ona bağlı popüler kültür ürünleri ile sıklıkla gündem olsa da kendine özgü müziği, enstrümanları, dansları ve hikâye anlatıcılığı formları ile geleneksel sanatlar konusunda da dikkat çekici bir zenginliğe sahiptir. "*Gugak*" adı ile anılan Geleneksel Sahne Sanatları, Merkezi Seul'de olan ve Busan, Jindo gibi şehirlerde de şubeleri bulunan "Ulusal Gugak Merkezi"nce hem korunmakta hem de dünyaya tanıtılmaktadır. Merkez, bünyesinde Saray Müziği Orkestrası, Halk Müziği topluluğu, Dans Topluluğu ve Çağdaş Gugak Orkestrasını bünyesinde barındırmaktadır. Gugak Müzesi ve Gugak Arşivi gibi farklı birimlere de ev sahipliği yapan bu oluşumda, aynı zamanda her sene uluslararası bir atölye çalışması düzenlenmekte, dünyanın farklı yerlerinden davet edilen katılımcılara 2 hafta boyunca Haegeum, Piri gibi Geleneksel Enstrümanların yanı sıra Geleneksel Kore Dansları ve müzikli hikâye anlatıcılığı formu Pansori hakkında da dersler verilmekte ve temel bilgiler aktarılmaktadır. Geleneksel Sanatlar, estetik olarak farklı arayışlar ve anlatım tekniklerinin yanı sıra, bir toplumun ortak değerleri, sorunları ve elbette ki geçmişi ile ilgili ipuçları barındırmakta, toplumsal hafızası ile ilgili ayrıntıları gün ışığına çıkarmaktadır. Bu sanatların tanıtılması, öğretilmesi ve çağdaş bakış açıları ile ele alınması, bir ülkenin kültür yaşantısı için son derece önemli ve değerlidir. Bu çalışmada 24 Haziran–5 Temmuz 2024 tarihleri arasında Seul'de düzenlenen "Uluslararası Gugak Çalıştayı" ve içeriği hakkında bilgilere yer verilecek, geleneksel sanat formlarının muhafazası ve tanımı ile ilgili ilham verici yöntemler araştırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Gugak, Güney Kore, Pansori, Sahne Sanatları, Geleneksel Sanatlar

Özgeçmiş: Dr. Öğr. Üyesi Simten Demirkol, 2009 Yılında Anadolu Üniversitesi Oyunculuk bölümünden mezun oldu. 2009-2019 yılları arasında Tiyatro Anadolu bünyesinde sahneye çıktı. Açıköğretim Fakültesi'nin, başta Türkçe ve İngilizce programları olmak üzere, pek çok eğitim programında oyuncu, sunucu metin yazarı ve seslendirmen olarak yer aldı. Kurum içi iletişim ve ekip çalışması konularında eğitimler verdi. 2017 yılında Anadolu Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü Sanatta Yeterlik programından mezun oldu. Tezinde modern ve şehirli aile yaşantısı dinamiklerinin sahnede yansıtılması üzerine çalıştı. Devlet Konservatuvarı bünyesinde oyunlar yönetti. 2020 yılında Kore Ulusal Sanat Üniversitesi'nde AMFEK bursu ile Kore Sahne Sanatları üzerine araştırmalar yaptı. Halen Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda Anasanat Dalı Başkanı görevini yürütmekte, Ses-Konuşma ve Kore Sahne Sanatları konusunda çalışmalarını sürdürmektedir.

Buluşma Ekolojileri: Bir Açık Uçlu Toplaşma Alanı Olarak Tiyatro ve Performans

Eylem Ejder

İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Tiyatro ve performans sanatı bir eyleyenler ve seyredenler topluluğunun belli bir mekân ve zaman dahilinde bir araya gelmesiyle oluşur. Mekân yaratma sanatı olduğu kadar bir araya gelme, toplanma, karşılaşma ve buluşma sanatıdır da. Peki, tiyatro katılımcıların sadece benzer/farklı şeyleri izlemek ve düşünmek, geçici ya da köklü bir değişim geçirmek için değil, bir araya gelme eyleminin kendisini keşfetmek için buluştukları yer ve zaman olabilir mi? Öyleyse, bu bir araya gelişlerin "kendisi" nedir? Bir araya gelme sanatı olan tiyatroda ve tiyatro hakkındaki tartışmalarda nasıl buluşur, etkileşir, çatışır veya uzlaşırız? Bir araya gelmenin hiyerarşisiz, kategorik olmayan, kapsayıcı, ekolojik, eşit koşulları ve bunların dönüştürücü potansiyelleri nelerdir? İzlenecek bir hikâye olmaksızın tiyatroda ve tiyatro aracılığıyla bir araya gelmek katılımcılar için nasıl bir estetik, siyasal ve performatif bir etkinliğe dönüşür? Tiyatro aracılığıyla birlikte yaşamanın başka olanaklarını açığa çıkaracak yeni estetik, politik, ekolojik süreç ve pratikleri nasıl keşfederiz? Bu bildiri tiyatroyu sanat, siyaset ve demokrasi arasındaki ilişkinin yeniden canlandırılmasına, yeni toplumsal tahayyülerin ortaya çıkmasına yardımcı olacak, sürekli bir değişim ve müzakerenin yaşandığı "açık uçlu toplaşmalar" alanı olarak düşünmeye davet etmektedir. Salgın hastalıklar, iklim krizi ve felaketler, depremler, seçim güvenliği, toplumsal adaletsizlikler, ırkçılık, savaşlar ve erişim engelleri gibi etrafımızı saran kasvet bulutu ve ayrıştırıcı koşullara yanıt olarak tiyatro aracılığıyla bir araya gelmenin yeni yollarını, bu yolları insan ve tüm canlıları kapsayacak şekilde nasıl genişletebileceğimize yönelik yeni yaratıcı denemeleri odağına almaktadır. Yazarın akademik ve sanatsal pratiğinden hareketle hazırlanan sunum, yazarın "Bir Arada Performatif Buluşmalar" adlı "buluşma ve atölye" etkinliklerini, "do,laş,mak" adlı ekoloji odaklı sunum-performansını ve "Performans Ekolojileri: İyi Bir Yaşama Doğru" adlı ekodramaturgi ve oyunyazarlığı sanatsal araştırma programının süreç ve çıktılarını tartışmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tiyatro, toplaşma, ekoloji, performans, dolaşıklık, iyi yaşam

Özgeçmiş: Fizik ve tiyatro eğitimi aldı. "Geri Dönüşüm Dramaturgileri" başlıklı teziyle tiyatro doktorasını tamamladı. Doktora çalışmaları sırasında Oslo Üniversitesi İbsen Araştırmaları Merkezi ve Harvard Üniversitesi Mellon Tiyatro ve Performans Araştırmaları okulunda burslu olarak akademik ve sanatsal araştırmalar yürüttü. Doktora çalışmaları Tübitak Yurtiçi Doktora Burs programı tarafından desteklendi. Ekoloji, dramaturgi ve performans odaklı çalışmalarıyla Arter Araştırma Programının 2020-2021 dönem katılımcıları arasında yer aldı, Mutluköy Konukevi'nin 2021 Bahar dönemi misafiri olarak araştırma yürüttü. Tiyatro üzerine yazıları düzenli olarak yurt içi ve yurt dışında çeşitli dergi ve kitaplarda yer aldı. Türkçe'de yayınlanmış *Hevesle Beraberlik Arasında* ve *İçinden Tiyatro* geçen Mektuplar başlıklı iki kitabı var. "do,laş,mak" adlı şiir, fotoğraf ve anlatıdan oluşan ekoloji odaklı sunum performansıyla yurt içinde çeşitli tiyatro buluşmaları ve festivallerde yer aldı. 2023 Ekim ayı itibariyle oyun yazarı Erdem Avşar ile birlikte, Mitos Boyut Yayınları ev sahipliği ve British Council Türkiye Yaratıcı İş Birlikleri Hibe programı desteğiyle "Performans Ekolojileri: İyi Bir Yaşama Doğru" başlıklı bir sanatsal araştırmayı ve "oyun yazarlığı ve ekodramaturgi programı"nı yürütüyor.

İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi ve Maltepe Üniversitesi Sahne Sanatları bölümlerinde öğretim üyesi olarak çalışmanın yanı sıra dramaturg, editör, metin ve şarkı sözü yazarı olarak faaliyet gösteriyor.

Tiyatro Sanatında 20. yy. Sonrası Seyircinin Varoluşu

Zeynep Erdal Öztopanlar

Ordu Üniversitesi

Tiyatro sanatında seyircinin varoluşu sahnedeki anlamın nasıl inşâ edildiğine paralel şekillenmiştir. 20. yy.'a kadar geçerli olan mimetik estetikte sahneden seyirciye iletilen anlam tektir, verilidir ve olan ya da olması gereken üzerinden şekillenmiştir. Bu noktada mimesiste seyircinin varoluşu yazara ya da yönetmene göre koşullanmıştır. Mimetik metinlerde/sahnelemelerde anlam teknik olarak neden-sonuç bağının kurulmasıyla oluşur. Yani bütün parçalar ve bu parçalar arasındaki ilişkisellik ile anlamlandırılır. 20. yy. ile başlayan Tarihsel Avangart süreçte ve 21. yy.'da post-dramatik, post-human tiyatro düşüncesiyle üretilen metinler/ sahnelemeler bu paradigmayı bozmuştur. Zira 20. yy. sonrası ortaya çıkan bilimsel yenilikler ve toplumsal değişimler sanatçının gerçekliği algılayış ve ifade biçimini değiştirmiştir. Artık yazarlar/yönetmenler verili bir anlam oluşturma peşinde değildir. Poiesis olarak isimlendirilebilecek bu yeni estetikte anlam çoğuldur ve her bir seyirci öznel algısıyla anlamı yaratan konumundadır. Poetik estetikte seyirci nezninde anlamın nasıl oluştuğu 20.yy.'ın başlarında Almanya'da psikoloji alanında ortaya çıkan ve Arapça kökenli 'teşekkül' kelimesine karşılık gelen Geştalt teoriyle ve Geştalt teoriye göre anlam oluşturma biçimleriyle açıklanabilir. Bir şeyin algısı o şeyle ilişki kuran özne arasında oluşan bağda saklıdır. Geştalt teoriye göre anlam oluşturma biçimlerinin ortak paydası öznel olan algının deneyim hafızasından beslenerek oluştuğudur ve bütünü parçalara ayırarak değil onu bir bütün olarak ele almak ve algılamak gerektiğidir. Bu noktada bildiride amaçlanan poetik estetikle biçimlenen 20.yy. sonrası tiyatro sanatında seyircinin konumu Geştalt teori ve Geştalt teoriye göre anlam oluşturma biçimleriyle araştırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Poiesis, Geştalt psikoloji, Post-dramatik, Post-human tiyatro

Özgeçmiş: Dr. Zeynep Erdal, 2015 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dramatik Yazarlık/Dramaturji bölümünden, 2017 yılında 'Jean Genet Tiyatrosunda Teatralliğin Örgütlenişi' isimli teziyle Ankara Üniversitesi Tiyatro yüksek lisans programından ve 2023 yılında 'Modern Sonrası Tiyatroda Mimesis-Diegesis Dönüşümü' isimli teziyle Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Sahne Sanatları doktora programından mezun oldu.

Romanya ve İsveç'te düzenlenen tiyatro festivallerine TEB üyesi olarak davet edildi. 2019'dan beri Ordu Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Tiyatro Bölümünde öğretim elemanı olarak çalışmaktadır. 2021'de 'Ölümcül Teatrallik: Jean Genet Tiyatrosunda Rolün İnşası' isimli kitabı yayınlamıştır. Halen çeşitli dergilerde eleştiri yazıları yazmaya, uyarlama, dramaturji ve sahneleme çalışmalarına devam etmektedir.

Sevilay Saral'ın *Bir Kadın Uyanıyor* Oyununda Geleneğe Karşı Oyunbozan Bir İnat

Rabia Erdem

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi

Sevilay Saral'ın '*Bir Kadın Uyanıyor*' adlı oyununun kurgusu gerçek bir hikâyeye dayanmaktadır. Saral bu oyunu kişi ile yaptığı söyleşilerden kurgular. Gerçek isminin eser içerisinde paylaşılmasını istemeyen doğal anlatıcı, oyunda Alev ismiyle yer alır. Alev karakteri on beş yaşından kırk beş yaşına kadar olan hayat hikâyesi ile izleyici karşısındadır. Ortak kadınlık hikâyelerinin paylaşıldığı bu oyunda Alev, geleneksel ataerkil baskı ortamının pasif bir öznesidir. Karakter, yasaklanan ve korkutulan cinsellik, kutsanan bekâret, eş ve anne olmanın getirdiği kimlikler, hastalık hali, aldatılma, boşanma ve kadın yoksulluğu gibi konularla yaşam süreci boyunca karşı karşıya gelir. Karakter, içerisinde bulunulduğu geleneksel anlayışı kimi zaman bilinçli kimi zamansa bilinçsiz olarak mizah yoluyla ters yüz eder. Karakterin inatçı ruhu ve oyunbozanlığı ise ona asıl kurtuluşu sağlayan unsurlardır. Bu çalışma, tanımlamalarını Sara Ahmed'in yaptığı inatçılık ve oyunbozanlık kavramlarına başvurarak Sevilay Saral'ın *Bir Kadın Uyanıyor* oyunundaki inatçı özneyi ve feminist oyunbozanlığı tartışmayı amaçlamaktadır. Mevcut çalışma Alev karakterinin ataerkil gelenekten kurtuluşunu karakterin inatçı ve oyunbozan oluşuna dayandıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Sevilay Saral, *Bir Kadın Uyanıyor*, ataerkil gelenek, inatçılık, oyunbozanlık

Özgeçmiş: Rabia Erdem, Karabük Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı lisans programından 2022 yılında mezun oldu. Aynı yıl Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi'nde aynı program adı altında yüksek lisans eğitimine başladı. Erdem şimdiye kadar çeşitli uluslararası konferanslarda Erendiz Atasü, Lucia Berlin ve Maggie Gyllenhaal üzerine bildirilerini sunmuştur. Şu sıralar "Matricentric Feminist Reading of Elisa Albert's *After Birth* (2015) and Sheila Heti's *Motherhood* (2018)" başlıklı tezi üzerine çalışmaktadır. Başlıca araştırma ilgi alanları arasında çağdaş İngilizce roman, feminist yazım, edebiyatta annelik anlatısı, anne merkezli feminizm ve edebiyat-sinema ilişkisi yer almaktadır.

Almeida Theatre: Tiyatro Üretiminde Gelenek ve Sürdürülebilirliğin Dengelenmesi Üzerine Bir Vaka İncelemesi

Işınsu Ersan Öztürk

Dokuz Eylül Üniversitesi

Bozulan çevresel dengeler sonucu, hayatta kalma kaygısı, geçen yüzyıl boyunca yükselişe geçen çevre hareketi ile toplumun tüm katmanlarına yayılmaya başlamıştır. Giderek daha fazla sayıda nüfus, mevcut sanayileşmiş ve petrol güdümlü toplumun aşırı tüketiminin ve sürdürülemezliğinin tehlikelerinin farkına varmış, daha büyük bir dikkat alternatif yaşam tarzlarına, insanlığın geleceğini ve gezegenin biyolojik çeşitliliğinin geri kalanını tehlikeye atmayacak yaşam tarzlarına yönelmiş ve yönelmektedir. Bu bağlamda sürdürülebilirlik hayatın her alanında önem kazanmıştır. Modern sürdürülebilirlik hareketi, ekolojik, ekonomik veya sosyal nitelikte olan sağlıklı, canlı ve kalıcı sistemler yaratmakla ilgilidir. Sürdürülebilir tiyatro, tiyatroların bir bütün olarak toplumun ve çevrenin yararı yanında kendi refah ve uzun ömürleri için de faaliyetlerinde nasıl daha sürdürülebilir hale gelebileceklerine dair bir pratiktir. Bu çalışma, tiyatro uygulamalarının geleneği korurken nasıl değiştiğine ve çevresel sürdürülebilirlikle nasıl iç içe geçtiğine bir vaka çalışması ile ortaya koymaya çalışmaktadır. Son dönemde giderek daha fazla tiyatro, tiyatro mirasını korumakla sürdürülebilirlik girişimlerini hayata geçirmek arasında bir denge kurmak için girişimlerde bulunmaktadır. Kimi tiyatrolar ise henüz kuruluşlarından itibaren gelenek ve sürdürülebilir geleceği odaklarında tutmaktadır. Vaka incelemesi, mekân yönetimi, ışıklandırma, kostüm tasarımı ve set tasarımında estetik bütünlüğü korurken mümkün olduğunca az çevresel etki bırakan en yeni yöntemleri bir örnek üzerine odaklanmaktadır. Bu doğrultuda, 2019 yılında Creative Green Awards'da En İyi Kültürel Mekân ödülünü kazanmış ve çevreci sanat kuruluşu Julie's Bicycle'dan sürekli olarak beş yıldız alan İngiltere Londra'daki Almeida Theatre örnek olarak seçilmiştir. Ayrıca, sürdürülebilir uygulamaların tiyatro geleneklerinin dayanıklılığına ve kültürel derinliğine nasıl katkıda bulunduğunu vurgulayarak, gelenek ve sürdürülebilirlik arasındaki karşılıklı fayda sağlayan bağı incelemektedir. Sürdürülebilir kalkınma amaçları doğrultusunda şekillenen bu çalışma, sürekli değişen bir dünyada geleneği, sürdürülebilirliğin gerekliliği ile dengelemeye çalışan tiyatro profesyonelleri için içgörü ve motivasyon sağlamayı amaçlamaktadır.

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Anahtar Kelimeler: Tiyatro, sürdürülebilirlik, ekoloji, gelecek, sahne tasarımı

Özgeçmiş: Dr. Öğr. Üyesi. Işınsu Ersan Öztürk 1982 İzmir doğumlu sahne tasarımcısıdır. Ege Üniversitesi Sosyoloji ve Dokuz Eylül Üniversitesi Sahne Sanatları Bölümü, Sahne Tasarımı Anasanat Dalı'ndan mezun olmuş; Sahne Sanatları alanında kukla tiyatrosu üzerine Yüksek Lisans ve Doktora yapmıştır. 2007 yılından beri, Devlet Tiyatrosu ve özel tiyatrolar için oyun projelerinde dekor, kostüm ve kukla tasarımı yapmış; tasarımlarıyla yerel ödüller almıştır. 2010'dan itibaren çocuklar ve yetişkinler için atölye çalışmaları yapmaktadır. Halen Dokuz Eylül Üniversitesi Sahne Sanatları Bölümü'nde Dr. Öğretim Üyesi olarak çalışmaktadır.

Entelektüel Özdeşleşme: Oyuncunun Role Hazırlığında Entelektüel Yaklaşım

Uluç Esen

Bahçeşehir Üniversitesi

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Oyunculuk özünde entelektüel bir sanat formu olmakla birlikte, Stanislavski'den bu yana sıralanan çoğu öğretide oyuncunun karakter yaratma aşamasındaki rol hazırlığında daha çok duygular, coşkular, dürtülerden bahsedilir. Modern tiyatroyu H. Ibsen ve A. Strindberg gibi yazarlarla başlatan görüşe sadık kalırsak, modern tiyatronun önemli tartışma eksenlerinden birinin toplumsal tavırlar olduğunu söyleyebiliriz. Konular ya örneğin Ibsen'in *Bir Halk Düşmanı* oyununda olduğu gibi toplumsal meseleler kişiler ve durumlar üzerinden gerçekçi bir üslupla anlatılmış olsun ya da Apollinaire'in *Tiresias'ın Memeleri* oyununda olduğu gibi gerçeküstü göndermelerle anlatılsın, toplumsal dert varlığını hep hissettirir. Toplumsal derdi anlatmanın geçerli tek bir formülü olsaydı 20. yüzyılda türler ortaya çıkmayabilir, B. Brecht'in epik tiyatro adını verdiği bir çalışmaya gerek kalmayabilirdi. Dramaturji kavramının tiyatro sanatının ana unsurlarından biri haline gelmesinde ana etkenlerden biri de bu anlatım dili ve bakış açısı çeşitliliğini çözümlemek olduğunu söyleyebiliriz. Bir metnin tartışılıp, anlaşılması ve yan okumalarla dramaturjisinin derinleştirilmesi oyunun sahnelenmesi için entelektüel bir altyapı oluşturur. Bu oyunun sahnelenmesi için harekete geçirici bir çerçeve de sağlar. Peki, oyuncu oynayacağı karaktere hazırlanırken ana eksen duygu, coşku, dürtü mü olmalıdır?

Bu çalışmada oyuncunun canlandırmaya hazırlandığı karakter "öteki" olarak adlandırılacaktır. Oyuncunun oynayacağı karakterde kendisinden farklı olan yönlerini anlaması da önemlidir. Rol karakteri öznel koşullarının kavranması gereken bir ötekidir. M. Bakhtin'in oyuncu için söylediği "… bilinci oynadığı kahramanın bilincini aşan hiçbir şey içermediğinde yaratıcı değildir" (*Sanat ve Sorumluluk*, s. 108, Ayrıntı, 2005) sözünü merkeze alıp oyuncunun karakterle "entelektüel özdeşleşme" yolunun ne olabileceği tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: M. Bakhtin, B. Brecht, Dramaturji, Sanat Etiği

Özgeçmiş: Doç. Uluç Esen, yüksek lisansını ve sanatta yeterlik çalışmasını Anadolu Üniversitesinde sahne sanatları/oyunculuk alanında tamamlamıştır. Profesyonel tiyatroya 1995 yılında başlamıştır. Oyun yazarı, yönetmen, oyuncu olarak çalışmalarına devam etmektedir. Halen Bahçeşehir Üniversitesi Konservatuvarı Sahne Sanatları bölümünde öğretim üyesi olarak ders vermektedir.

Koronun Varlık Problemi: Antik Gelenek ile Brechtyen Epik Arasında İkili Bir Okuma

Züleyha Eşigül

Ordu Üniversitesi

Antik dramalarda somut varlık gösteren koro, dönem toplumunun dini ve kültürel pratiklerinin bir ürünü olarak ortaya çıkmıştır. Ritüelden tiyatroya geçişte koro unsuru dramatik yapıların önemli bir parçası haline gelmiş ve dramaların temel unsurlarından birine dönüşmüştür. MÖ 6. yüzyılda kendini ilk defa görünür kılan koro, Dionysos kültüne dayanmaktadır. İçine doğduğu dini temelin sürdürüldüğü festivaller ve törenlerde cisimleşmiş ve kendi gelişimi içinde dramın da bel kemiğini oluşturmuştur. Bu yönüyle tiyatroda ayrıcalıklı bir konum kazanmıştır. Ancak koro, zamanın ve mekânın ruhuna göre her çağın kendi değerleriyle yeniden yorumlanan tiyatro sanatında giderek önemini yitirmiş ve bir süre sonra tarihselleşmiştir. Otoritesini uzun yıllar sürdüren Aristotelesçi dram teorisi yirminci yüzyılda karşı-gerçekçi tiyatro ve avangard eğilimlerin ezber bozan uygulamalarıyla dram sanatının yapısal özellikleri çözülmeye başlamıştır. Tiyatro sanatı bu tarihsel koridorda yeni yorumlar kazanmıştır. Klâsik temsil algısında patlak veren kriz, tüm sanatlarda yeni bir yol arayışını başlatmıştır. Alman tiyatro insanı Bertold Brecht'in epik-diyalektik tiyatro anlayışı da bu arayışlardan biridir. Brecht modern sonrasında Aristotelesci dram teorisine karşıt bir teori ortaya koyarak tam anlamıyla diyalektik bir başkaldırı gerçekleştirmiştir. Temelleri oldukça sağlam atılmış Brechtyen epik modern tiyatroda özgün bir paradigma açmıştır. Brecht'in dramalarında koro bir kez daha görünür olmuş ve aksiyonu sürükleyen aktif rolü ile seyirciyi aydınlatma görevini yeniden üstlenmiştir. Olay örgüsünü epizodik bir yapıya kavuşturan Brecht'in tiyatro metinlerinde koro antik örneklerdekine benzer, güçlü bir varlık sergileyecek derecede kurgulanmıştır. Bu bildiride, Antik Yunan tiyatrosunda koronun varlığı ile Bertold Brecht'in epik-diyalektik tiyatrosunda yeniden yorumlanan koronun varlığı üzerine bir yapı ve anlam ilişkisi kurularak, koronun varlık problemi üzerine ontolojik bir tartışma yürütülecektir.

Anahtar Kelimeler: Koro, gelenek, varoluş, Antik Yunan, Bertold Brecht

Özgeçmiş: Doç. Dr. Züleyha Eşigül 2009 yılında Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tiyatro Bölümü'nde lisans, 2012 yılında yüksek lisans ve 2017 yılında doktora öğretimini tamamladı. 2012 yılında Ordu Üniversitesi bünyesinde yer alan Tiyatro Bölümü'nde Öğretim Görevlisi olarak çalışmaya başladı. 2019 yılında Doktor Öğretim Üyesi kadrosuna atandı. 2022 yılında Sahne Sanatları alanında Doçent unvanı aldı. Halen Ordu Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Tiyatro Bölümü'nde lisans ve lisansüstü düzeyde eğitim-öğretim faaliyetleri ile akademik çalışmalarını sürdürmektedir. Kukla, Karagöz, Gösteri ve Sahne Sanatları Derneği (KUKSADER) ile Uluslararası Çocuk ve Gençlik Tiyatroları Birliği (ASSITEJ) Türkiye Merkezi üyesidir.

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Antik Yunan Tiyatrosunda Dans ve Oyunculuk İlişkisi

Hatice Görgeç

İstanbul Aydın Üniversitesi

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Antik Yunan tiyatrosu, dramatik geleneği, estetik değerleri ve sahne sanatlarına kattıklarıyla tarih boyunca iz bırakan bir mirasa sahiptir. M.Ö. VI. yüzyılda, ritüelden dramatik yapıya evrilen tiyatro, şehir devletlerinde ortaya çıkmış ve bir sanat türü olarak asırlara yayılan gelişim sürecine girmiştir. Antik Yunan tiyatrosunun kökeni dini inançlar ve ritüellere dayanır. Tanrı Dionysos adına yapılan şenlikler, ritüel, dans, müzik ve taklit kavramlarını içinde barındıran tiyatro ile birlikte anılır. Toplumun dini inançlarına ve kültürel ritüellerine aracı olmanın ötesinde eğlence ve toplumsal kaynaşmayı sağlayan yönü de vardır. Dans ve oyunculuğun iç içe geçtiği performanslar o dönemde alan ayrımının olmadığını göstermektedir. Metinlerin ritmik bir yapıya sahip olması, müziğin performans öğelerinden biri olması ve ritüellerin esrimeyi de barındıran danslarla gerçekleşmesi dansın sadece gösteri unsuru olarak hikâyeyi aktarmada oyunculukla birlikte bir araç olarak kullanılır. Tragedya yazarları, mitolojik hikâyeleri, tanrılarla ilişkileri ve dini ritüelleri koreografi ile dramatize ederler. Bunun için oyuncular tarafından uzun bir süre hazırlık çalışmaları yapılır. Günümüze ulaşan kaynaklardan ve Aiskylos, Sophokles ve Euripides gibi ünlü yazarların eserlerinde, metinlerin ritmik bir yapısının olduğu, dansın oyunculukla birlikte ifade edildiği görülebilir. Antik Yunan dönemi oyunculuk ve dans sanatlarının günümüzdeki adaptasyonu sahneleme çalışmalarında yer almıştır. Bu bildiri çalışmasında, Antik Yunan dönemindeki oyunculuk ve dansın eş zamanlı olarak yürütüldüğü bir performansla birlikte, dansın hikâyedeki etkisi ve ritüeldeki işlevine vurgu yapılacaktır. Oyuncu bedeni, işaret ettiği tarihi sembol, inanç ve göstergelerle birlikte, hikâyeyi belirgin hale getiren dans, tiyatro oyununa yardımcı bir ana kaynaktır. Bir tragedya metnindeki bazı sahnelerin yeniden kurgulanarak oyuncunun dans ile performans göstereceği bir çalışma hazırlanmıştır. Antik Yunan Tiyatro anlayışı baz alınarak modern tiyatrodaki sahneleme unsurları kullanılmaktadır. Antik Yunan'daki oyunculuk anlayışının günümüzde nasıl bir şekilde ifa edildiği ve yaşanılan deneyim, bildiride paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Antik Yunan tiyatrosu, dans, oyunculuk, ritüel

Özgeçmiş: Hatice Görgeç, 1990 yılında Malatya'da doğdu. 2012 yılında İnönü Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun oldu. 2020 yılında İstanbul Üniversitesi, Tiyatro Eleştirmenliği ve Dramaturji Bölümü'nde okumaya başladı. Turgut Özal Üniversitesi, Sahne Sanatları Bölümü'nde öğretim görevlisi olarak çalıştı. İstanbul Aydın Üniversitesi'nde Oyunculuk Yüksek Lisansı yapmaktadır.

Tiyatroda Madde ve Anlam Dolaşıklıkları: Maskelerin Dünyasına Ekomateryalist Bir Bakış

Gamze Güzel

Maltepe Üniversitesi

Fizikçi Karen Barad, kelime anlamı "bölünmez" olan atomun (atomos) bile parçalarına ayrılabildiğinden, fakat madde ve anlamın ne bir kimyasal işlemle ne de bir patlamayla birbirinden ayrılamayacağından söz eder. Ona göre madde, en küçük parçalarının ayrılmasıyla büyük patlamalar meydana getirebilecek bir potansiyele sahip olduğu gibi, büyük fikirlere de gebedir. Barad'ın maddeye faillik atfeden ve yeni materyalist kurama öncülük eden bu yaklaşımı sosyal bilimler alanında büyük yankı uyandırmış, ekoeleştirel ve posthümanist yaklaşımlara yeni bir perspektif sunmuştur. Yeni materyalist ya da ekomateryalist yaklaşımların tiyatroda yankı bulması yakın bir tarihte gerçekleşmiştir. Bunun en önemli nedenlerinden biri, kendisini bir ekosistemin parçası olarak görmektense insan-dışı dünyayla arasında bir hiyerarşi kuran, onu etrafını saran bir "çevre" olarak değerlendiren kültürün, doğduğu günden bu yana insanı ve onun açmazlarını merkezine alan tiyatroyu da bir ekosistem olarak değerlendirmekte geç kalışıdır. Oyuncu, seyirci, kostüm, ışık, dekor ve atmosfer gibi farklı elementlerden oluşan bir ekosistem olarak değerlendirebileceğimiz tiyatroda, insan-dışı ögeler çoğu zaman oyuncuların çevresini saran yardımcı araçlar olarak görülmüştür. Bugün sahne üzerindeki bu özne-nesne ikiliğini sorgulayan, tiyatroda insan ve insan-dışı iş birliklerini yeniden değerlendiren pek çok araştırma mevcuttur. Bu çalışmanın amacı, tarihi tiyatronun tarihine eş olan maskelerin dönüştürücü gücünü ekomateryalist perspektiften ele almaktır. Bu dönüştürücü güç, sahnede insanı "insandışı"na yaklaştıran, onu bir yaratım/yaratık olarak algılamamızı sağlayan bir potansiyel ortaya koymaktadır. Çalışma, bu potansiyeli yaratan unsurları araştırmayı, maskelerin tiyatro sahnesindeki varlığını ve anlam yaratma gücünü ekodramaturjik bir perspektifle ele almayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Maske, ekomateryalizm, insan-dışı, posthümanist tiyatro, ekodramaturji

Özgeçmiş: Gamze Güzel, Yeditepe Üniversitesi Tiyatro Bölümü'nde tam burslu olarak lisans eğitimi görmüş, ardından İstanbul Üniversitesi Tiyatro Eleştirmenliği ve Dramaturji bölümündeki yüksek lisans eğitimini "Ekolojik Bir Tiyatroya Doğru: Ekoeleştirinin Tiyatrodaki Yankıları ve Örnek Çözümlemeler" başlıklı teziyle tamamlamıştır. Mezuniyetinin ardından Kumbaracı50'de ve bağımsız ekiplerle çeşitli projelerde oyunculuk yapmıştır. Şimdi hem oyuncusu olduğu hem deyaratıcı ekibinde yer aldığı *Ahretlik* adlı maske tiyatrosunda ve Olası İşler ekibinin *Altın Elma* adlı yetişkin kukla tiyatrosunda aktif olarak rol almaktadır. İstanbul Üniversitesi Tiyatro Eleştirmenliği ve Dramaturji bölümündeki doktora eğitimine devam etmekte ve ekodramaturji üzerine çalışmalarını sürdürmektedir. Maltepe Üniversitesi Sahne Sanatları Bölümü kadrosunda Araştırma Görevlisi olarak yer almaktadır.

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Bir Dikiş İğnesi Nasıl Kucaklanır?: Derrida'yla Burak'a Bakmak

Zeynep Kızılgöl Topaloğlu

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Derrida'ya göre dünya deneyimi daima, etine kemiğine kadar damgalanmış olduğumuz söylemsel bir dayatma deneyiminden ibarettir. Bu deneyim mecbur edildiğimiz, bize ait olmayan bir dil(-le/-de) karşılığını bulur. Ancak söylemsel dayatmanın ve dile gelişinin biçimi ne olursa olsun, her zaman bir kaçan, kaçış noktası diyebileceğimiz bir nokta vardır. İşte Derrida'nın yazısı bu kaçağı, bu kaçış noktasını göstermeye/işaret etmeye ve onun yerini belirlemeye taliptir. Bu talepkarlık beraberinde, mecbur edildiğimizden/bize ait olmayan bir dili kullanma mecburiyetinden dili kaçırmayı, bir kaçış diline sahip olmayı getirir. Bu var olmamaya tahammül edebilen bir dildir ki, dilde var olmayanı gösterme işinin altından o kalkabilir. Bu tahammül karşılığını, dünyada var olmayanın/ ötekinin dildeki yokluğunu belirleme/gösterme/işaret etme çabası içinde, var olmaktan kaçan bir dil kurma arzusu taşıyan Sevim Burak'ın dilinde bulur. Bu arzusunun onu taşıdığı biçimsel tercihleri nedeniyle anlaşılmaya/tanımlanmaya/sınıflanmaya direnen formda metinler üreten Burak'ın kendine özgü yazma deneyiminin, bir kaçış dili icat etmek üzerine kurulu olduğu söylenebilir. Onun "dramatik" metinleri için de aynı durum geçerlidir. Bu verilerden hareketle çalışma, Sevim Burak'ın "dramatik" metinlerini Derrida'nın kullandığı anlamda *différance* (fark/ayrım) ile okumaya talip olur. İleri sürülecek temel sav, Burak'ın yazma deneyiminin metinlerinde *différance*'ı kuracak biçimde örgütlendiğidir. Çalışmada ilk olarak Derrida'nın *différance* eylemini nasıl açıkladığı ve bu doğrultuda *différance*'ın nasıl işlediği göz önüne sunulmaya çalışılacak, ardından da Burak'ın metinlerinde *différance*'ı açığa çıkaracak koşulları nasıl hazırladığı ve onun yazma biçiminin *différance* eylemini nasıl örgütlediği incelenecektir. Son olaraksa bu metin formunun sunduğu imkânlar tartışmaya açılacaktır. Böylece bu çalışma bir yandan Burak'ın var olmama tahammülünü taşıyarak, var ol(- a)mayanı gösterme işini üstlenen dili üzerine düşünürken, bir yandan da bu dilin açığa çıkardığı metin formuna getirilecek Derridacı bir okumanın imkânlarını değerlendirecektir.

Anahtar Kelimeler: Sevim Burak, Jacques Derrida, postyapısalcılık, *différance*, metin, dil

Özgeçmiş: Zeynep Kızılgöl Topaloğlu, 2021 yılında, Ankara Üniversitesi, Tiyatro Bölümü, Tiyatro Kuramları, Eleştirmenliği ve Dramaturgi Ana Bilim Dalı'ndan "Sevim Burak'ın Dramatik Metinlerinin Bir Différance Eylemi Olarak İncelenmesi" başlıklı yüksek lisans teziyle mezun oldu. Çeşitli amatör tiyatro topluluklarında gönüllü dramaturg ve yönetmen yardımcısı olarak çalıştı. Uluslararası Tiyatro Eleştirmenleri Birliği - Türkiye Bölümü tarafından yayınlanan *Oyun* dergisinde, performatif yazım üzerine çalıştığı tiyatro ve performans eleştirileri yazdı. Halen Ankara'da bağımsız bir tiyatro araştırmacısı olarak, performatif yazım ve sahneleme teknikleri üzerine denemeye ve düşünmeye devam ediyor. İlgi alanları arasında çağdaş Türkiye tiyatrosu, karşılaştırmalı tiyatro/performans çalışmaları, eleştirel teori, estetik felsefesi, çağdaş sanat, tiyatroda/tiyatro ile bellek inşası ve performans sanatlarında bedenin/bedenlenmenin imkânları yer almaktadır

Postkolonyalizm Kuramı Perspektifinden Wole Soyinka'nın *Death And the King's Horseman* Adlı Oyununun Eleştirel Analizi

Hasan Mantarcı

Bingöl Üniversitesi

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Postkolonyalizm özellikle Britanya, Fransa ve İspanya gibi Avrupa'nın sömürgeci güçleri tarafından yapılan sömürgeler sonucunda ortaya çıkmış felsefi, psikolojik, sosyolojik ve edebi bir teoridir. Postkolonyalizm edebiyat kuramı ve eleştirel yaklaşım olarak sömürge ülkelerde üretilen eserleri ve sömürülen ülke ve insanlarını konu alan eserleri irdeler. Postkolonyal teori, 1970'lerden itibaren eleştirel alada yer almaya başlamıştır. Bunda büyük ölçüde sömürge ülkelerinden Avrupa'ya gelen ve özellikle Britanya'daki üniversitelerden eğitimler alan insanlar etkili olmuştur. 1960'ta bağımsızlığını kazanan Nijerya uzun yıllar Britanya sömürüsü altında kalmış bir batı Afrika ülkesidir. Nijerya'da dünyaya gelen Nobel Edebiyat Ödüllü yazar Wole Soyinka postkolonyal eserler vermiş bir yazar ve şairdir. Bu eserlerden biri de İkinci Dünya Savaşı sırasında Nijerya'nın Oyo kentinde yaşanan bir olayı konu alan *Death and the King's Horseman*'dir. Oyun, Nijerya'nın en büyük etnik grubu olan Yoruba kralının ölümünden bir ay sonra gerçekleştirilmesi gereken kültürel ve dini bir ritüeli konu alır. Ritüele göre, öbür dünyada krala eşlik etmesi için kralın süvarisi Elesin Oba'nın, kralın köpeği ve atıyla birlikte intihar etmesi gerekir. Yorubalar törene heyecan ve mutlulukla hazırlanır. Ancak sömürge yönetimi temsilcisi Simon Pilkings ritüeli öğrenir ve Elesin Oba'nın intihar etmesine izin vermez ve onu hapse atar. Beş perdelik oyunun son perdesinde, İngiltere'de tıp okuyan kralın süvarisinin oğlu Olunde intihar ederek bir ritüel gerçekleştirir. Bu çalışmada Wole Soyinka, Yoruba geleneklerini ve İngiliz sömürgeciliğinin etkilerini ve sonuçlarını göstermek için şiir, koro, politika ve hikâye anlatıcılığını teknikleri kullanılır. Bu çalışmada postkolonyal eleştiri perspektifinden sömürünün genelde kültürlerin varlığı üzerindeki, özelde de Yoruba kültürünün varlığı üzerindeki etkilerini inceleyeceğiz.

Anahtar Kelimeler: Postkolonyalizm, kültür, gelenek, sömürü, varoluş

Özgeçmiş: Hasan Mantarcı, Giresun Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde Muhasebe bölümünü bitirdi. 2009 yılında İstanbul'a gitti ve muhasebe elemanı olarak çeşitli firmalarda çalıştı. Bu sırada Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi'nden İşletme bölümünü bitirdi. 2013 yılında bölüm değiştirmeye karar verdi ve Bingöl Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümüne yerleşti ve 2018 yılında mezun oldu. 2019 yılında Bingöl'ün Solhan ilçesine İngilizce öğretmeni olarak atandı. Şu anda Bingöl Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümünde yüksek lisans eğitimi görmektedir.

Anagnorisis Kavramına "Günümüzdeki Teknolojik Gelişmeler" Işığından Bakarak, Örnek Metinlerde "Haberleşmenin" Dramatik Olana Katkısı

Erdal Ozan Metin

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Dramatik olana özgü olan kavramlar, Aristoteles tarafından tanımlanmış olsa da bilgisizlikten bilgiye geçişe dair günümüze kadar birçok farklı gelişme yaşanmıştır. Artık dizilerde "mesajların," tiyatro oyunlarında "görüntülü mesajların" konuşulduğu bir yerde, çağımıza göre "antik" kabul edilebilecek her eserin içindeki dramatik unsurlara farklı bir bakış açısı geliştirmek mümkündür.

Bilgisizlikten bilgiye geçmenin, günümüzdeki muazzam teknolojik ilerlemesi; sürekli bilgilenme ve bilgilenebilme hali, konum atabilme, sesli not bırakabilme, sosyal medyadan paylaşım yapabilme vb. ile dramatik aksiyon içine girmeye başlayarak, önümüzde yüzyıllarda Aristoteles'in temel kavramlarından biri olan "anagnorisis" ile savaşım halinde olacak gibi görünmektedir.

Örnek metinlere bakarak;

Shakespeare – *Othello*

Anton Çehov- *Martı*

Strindberg- *Baba*

Bu metinlerdeki dramatik aksiyonun kırılma noktalarında bulunan "bilgisizlik" üzerine günümüzden bir bakış geliştirilebilmektedir. Artık bilgilenen karakterin refleks ve hayatı algılayış biçimi değişirken, bize bir külliyat olarak katkı sunan referans metinlere yalnızca teknolojik gelişmelerin kibriyle değil, dramatik aksiyondaki "bilgisizlik" faktörünün dönüşümü açısından da bakmak, dramatik tiyatronun kökenine ve geleceğine dair düşünmek açısından değerli kabul edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: sahne sanatları, Anagnorisis, dramatik yazarlık, tiyatroda karakterin dönüşümü, oyun ve bilmek

Özgeçmiş: Erdal Ozan Metin 1990 yılında Ankara'da doğdu. 2011 yılında Ankara Üniversitesi DTCF Tiyatro Bölümü Dramatik Yazarlık Ana Sanat Dalı'na kabul edildi, 2015 yılında mezun oldu. Dokuz Eylül Üniversitesi GSE Sahne Sanatları Bölümünde yüksek lisans tez aşamasındadır. 2012 yılından itibaren, başta Devlet Tiyatroları olmak üzere, Tatbikat Sahnesi, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları gibi kurumlarda dramaturg olarak görev aldı. Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarında iki sene Dünya Tiyatro Tarihi, Oyuna Yaklaşım ve Dramaturgi dersleri verdi. Ankara Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatrolarının kuruluş sürecinde idari görevler aldı, 2020 Şubat ve Kasım 2023 arasındaki süreç tamamlandı. Aynı zamanda yönetmenlik ve oyunculuk da yapmaktadır.

Tiyatro Yönetmenliği Eğitiminde Gürcistan Örneği

Nuri Nalbantoğlu

Trabzon Üniversitesi

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Tiyatro yönetmeni, oyuncu ve seyirciyle birlikte çağdaş tiyatroyu oluşturan en önemli üç unsurdan biridir. Dramatik eseri yorumlayan, oyuncuları ve tasarımcıları ortak bir hedefle bir araya getiren, yeni bir dünya hayal edip bütünlüklü bir sanat eseri ortaya koyan yönetmen, kolektif üretim süreci içinde kilit bir noktadadır. Yönetmenin yeteneği, yaratıcılığı, liderlik özellikleri, entelektüel birikimi gibi unsurlar, var edilen sanat eserinin niteliğini doğrudan belirler. Dolayısıyla tiyatro yönetmeninin eğitimi de tiyatro sanatı açısından son derece önemlidir.

Ülkemiz üniversitelerinde dramatik yazarlık, oyunculuk, dekor-kostüm tasarımı, tiyatro eleştirmenliği alanlarında lisans programları bulunmasına karşın tiyatro yönetmenliği programı bulunmamakta, ülkemizde tiyatro yönetmeninin eğitimine yeterince önem verilmemektedir. Bu çalışmada tiyatro yönetmenliği eğitiminin önemi vurgulanacak; Gürcistan'ın başkenti Tiflis'te bulunan, benim de 2014-2018 yılları arasında tiyatro yönetmenliği alanında doktora yaptığım Shota Rustaveli Tiyatro ve Film Gürcistan Devlet Üniversitesi'ndeki (TAFU) tiyatro yönetmenliği lisans programı tanıtılacak ve tiyatro yönetmenliği eğitimi için akademik bir eğitim modeli önerilecektir.

Geçmişi Akaki Pagava tarafından 1922 yılında kurulan Drama Stüdyosuna dayanan TAFU, çağdaş Gürcü tiyatrosunun kültürel gelişimini ve karakterini tanımlayan, ülkenin en saygın tiyatro eğitim kurumudur. Micheil Tumanishvili, Kote Marjanishvili ve Sandro Akhmeteli gibi önemli yönetmenlerin yetişmesini sağlayan geleneğin devamı olan TAFU Drama Fakültesi'nde tiyatro yönetmenliği eğitimi 1940 yılında başlar ve günümüze kadar da ülkenin en önemli yönetmenleri bu kurumda yetiştirilir.

Gürcistan'da yönetmenlik ve oyunculuk eğitimi, farklı lisans programlarında, uzman *pedagog yönetmenler* tarafından verilmektedir. Tiyatro yönetmenliği, dört yıl süren bir lisans programıdır. Dönemler ilerledikçe içeriği gelişen "Tiyatro Yönetmenliği Sanatı" isimli temel dersle birlikte öğrenciler psikoloji, felsefe, Gürcü ve dünya tiyatro tarihi, yönetmenlik tarihi, sanat tarihi, drama teorisi, kostüm tarihi gibi dersler görürler. Program aynı zamanda *pedagog yönetmen* yetiştiren bir yapıya sahiptir. Yönetmenlik eğitiminin ikinci yılını tamamlayan öğrencilerden pedagog olarak çalışmaya uygun olan adaylar seçilir ve bir *pedagog yönetmen*in yanında asistanlık yapmaları sağlanır. Mezun olan yönetmen derhal oyun sahnelemeye başlayabilirken *pedagog yönetmen* ancak mezuniyetinin ardından gelen dört yıllık bir asistanlık deneyiminden sonra bir aktörlük sınıfının sorumluluğunu alabilir. TAFU Drama Fakültesi Tiyatro Yönetmenliği lisans programı hem tiyatro yönetmeni hem de tiyatro eğitimcisi yetiştirmek adına ülkemiz üniversitelerine örnek olarak gösterilebilir.

Anahtar Kelimeler: Tiyatro yönetmenliği, yönetmenlik eğitimi, Gürcü tiyatrosu, pedagog yönetmen

Özgeçmiş: Dr. Öğr. Üyesi Nuri Nalbantoğlu, Avanos'ta dünyaya geldi. İlk, orta ve lise eğitimini Nevşehir'de tamamladı ve 1999 yılında üniversite eğitimi için İstanbul'a gitti. Çeşitli üniversitelerin Fizik, Fotoğrafçılık ve Kameramanlık, İleri Oyunculuk bölümlerini bitirdi. İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Yarı Zamanlı Pantomim Bölümü'nden mezun oldu. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sinema Bölümü'nde eğitim aldı. Tiyatro yönetmenliği alanındaki doktora eğitimini Shota Rustaveli Tiyatro ve Film Gürcistan Devlet Üniversitesi'nde tamamladı. Samuel Beckett, Anton Çehov, Edward Bond, Slawomir Mrojek, Tuncer Cücenoğlu gibi yazarların oyunlarını yönetti. İstanbul'da çeşitli üniversitelerde akademisyen olarak görev aldıktan sonra yaklaşık üç yıldır Trabzon Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Sahne Sanatları Bölümü Tiyatro Ana sanat Dalında öğretim üyesi olarak çalışmakta ve oyunlar yönetmeye devam etmektedir.

Türkiye Tiyatrosunun Metnin Egemenliğinden Çıkışı ve Birlikte Üretim Denemeleri

Yansı Deniz Özçelik Keçebaş

Doğuş Üniversitesi

Tiyatroda 1950'lerde başlayan metin ve yazarın egemenliği yerine seyircinin duyu ve duygularına hitap eden bir anlayışla ortaya çıkan grup ve öncülerin etkisi Türkiye tiyatrosunda daha çok 21. yüzyılda kendini göstermeye başlar. Amerika'da Richard Schechner'in 1960'larda gerçekleştirdiği devrim niteliğindeki performatif çalışmaları, Agusto Boal'ın tiyatronun duvarlarının dışına taşan anlayışı, Jerzy Grotowski ve Peter Brook'un törenselliği ve seyirci ile iletişimi merkeze aldığı anlayışla birlikte oyun metninin egemenliği sarsılmıştır. Metnin egemenliğinin yıkılması ile "Birlikte Üretim" ya da "Tasarlanmış Tiyatro" (*Devised Theatre*) olarak adlandırılan, tüm üretimin (bazen metin dâhil) oyunu çalışan ekibe ait olduğu, özetle tiyatro içindeki hiyerarşiyi yıkan bir anlayışı benimseyen ekipler ortaya çıkmaya başlamıştır. Tiyatronun gelişim sürecinde başlayan bu yeni arayışlar ve denemeler Türkiye'de günümüz tiyatro ekiplerinin üretimlerinde de etkisini göstermektedir. Bu çalışmada, son on yılda Türkiye'de metin egemenliğinden kurtularak birlikte üretim anlayışı etkisinde bir araya gelmiş ve yalnızca metin özelinde provalar sırasında sıfırdan oluşturulan ya da yazılı bir klasik metne atıfla yeniden yazılan oyunları sahneleyen ekiplerin üretimleri ele alınacaktır. Çalışmanın amacı, hazır bir metin yerine yeniden yazımı ya da yazılı metinden esinlenerek oluşturulan yeni bir metnin sahnelemek için seçilmesinin nedenlerini incelemektir.

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Anahtar Kelimeler: Birlikte üretim, çağdaş tiyatro, tasarlanmış tiyatro

Özgeçmiş: Arş. Gör. Yansı Deniz Özçelik Keçebaş, 1986 yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise eğitimini Ankara'da tamamladı. 2010 yılında Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Oyunculuk Ana Sanat Dalı programında lisans eğitimini, 2023 yılında Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Tiyatro Sanat Dalı programında yüksek lisans eğitimini tamamladı. Hâlâ Anadolu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Sahne Sanatları Ana Sanat Dalı Tiyatro bölümünde sanatta yeterlik programında eğitimine devam etmektedir. 2019-2020 öğrenim yılında Doğuş Üniversitesi Oyunculuk bölümünde tam zamanlı olarak çalışmaya başlamış ve şu anda bu görevine devam etmektedir.

Türkiye'de Kamera (Sinema-Televizyon) Oyunculuğu Eğitiminin Gerekliliği Üzerine Bir İnceleme

Abdullah Özdemir

Günümüzde, sinemanın ve televizyonun yükselişiyle birlikte, tiyatrodan farklı bir oyunculuk tarzı ve yaklaşım gereksinimi ortaya çıkmıştır. Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında sunulan oyunculuk eğitimleri genellikle tiyatro odaklıdır ve sinema-televizyon oyunculuğunu yeterince kapsamamaktadır. Bu durum, mezun olan oyuncu adaylarının sinema ve dizi sektörlerinde karşılaştığı zorlukları artırmaktadır. Ayrıca kamera oyunculuğu için özel bir uzmanlık programı bulunmaması da bu alanda bir eksikliği göstermektedir. Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de sinema ve televizyon oyunculuğu konusunda açılacak olan bir yüksek lisans programının temellerini oluşturacak olan Kamera (Sinema-Televizyon) Oyunculuğu yeterliklerini tanımlamaktır. Bu çerçevede, bu alanda gereken bilgi, beceri ve yeteneklerin belirlenmesi hedeflenmektedir. Ayrıca bu çalışma, Türkiye'nin sinema ve televizyon sektöründe yetişmiş ve donanımlı oyuncuların sayısını artırmak üzere açılabilecek yeni eğitim programlarına zemin hazırlamayı amaçlamaktadır.

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Anahtar Kelimeler: Kamera oyunculuğu, tiyatro, sinema, televizyon, oyunculuk eğitimi

Özgeçmiş: Dr. Abdullah Özdemir, Yeditepe Üniversitesi'nde Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü lisans (2006), Kadir Has Üniversitesi'nde Film ve Drama yüksek lisans (2015), Ankara Üniversitesi'nde Güzel Sanatlar Eğitimi doktora (2023) eğitimlerini tamamlamıştır. Z Sahne Tiyatro topluluğunda oyuncu ve yönetmen olarak görev almasının yanı sıra ulusal ve uluslararası dizi yapımlarında oyuncu, reklam filmlerinde seslendirme sanatçısı olarak performansları bulunmaktadır. Tiyatro alanında yazdığı makalelerin yanında MEB bünyesinde tiyatro-oyunculuk ders kitap ve modül yazım çalışmalarında da yazar olarak görev yapmaktadır.

21. Yüzyılda Brecht Estetiği: Berliner Ensemble'dan Bir Örnek

Sercan Özinan

Bahçeşehir Üniversitesi

20. yüzyılın başlarındaki avangard rüzgârın tiyatro estetiğinde yarattığı etki kuşkusuz günümüzde hâlâ karşılığını korumaktadır. Tüm bu öncü ve yenilikçi yaklaşımların yanında Marksist perspektifi ele aldığımızda sanat yapıtlarının içerik ve biçim yönünden toplumcu gerçekçi çizgideki varyantlarına rastlanılmaktadır. Özellikle tiyatro sanatında bu estetik bakışın teorik ve pratik olarak zengin bir karşılığını sunan Bertolt Brecht ve onun Epik-Diyalektik tiyatrosu önemli bir yerde durmaktadır. Peki, Brecht'in neredeyse bir asır önce temellerini attığı bu estetik bakış 21. yüzyılın tiyatrosu olmak konusunda sorunlar yaşıyor mudur? Teorik zemin kayganlaşmakta mıdır? Pratik uygulamalarda nelerle karşılaşılmaktadır? Bu sunumda, 2020 yılında Berliner Ensemble topluluğunun sahneye koyduğu *Üç Kuruşluk Opera* oyunu reji ve dramaturji bağlamında incelenecek olup, yukarıdaki soruların cevapları verilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bertolt Brecht, epik-diyalektik tiyatro, avangard tiyatro, gestus, yabancılaştırma

Özgeçmiş: Dr. Öğr. Üyesi, Sercan Özinan 2010 yılında Uludağ Üniversitesi İşletme bölümünden mezun oldu. Öğrenim gördüğü sürece Uludağ Üniversitesi Oyuncuları ile tiyatro yaptı. 2014 yılında Haliç Üniversitesi Tiyatro Bölümünde yüksek lisansını bitirdi. Eugenio Barba, Gennadi Bogdanov, Thomas Richards, Tomasz Radowicz gibi tiyatro insanlarından fiziksel tiyatro ve tiyatro antropolojisi üzerine yurtdışında eğitimler aldı. 2016 yılında İtalya'daki XV. ISTA eğitimlerine katıldı. 2019 yılında Hacettepe Üniversitesi Tiyatro Bölümünde sanatta yeterliliğini bitirdi. Şu an Bahçeşehir Üniversitesi Konservatuvarı Sahne Sanatları Bölümünde öğretim üyesi olarak çalışıyor.

Performansta Somanın Hiyerarşik Dili: Homunculus

F. Su Özkarataş

Selçuk Üniversitesi

"Soma," oyuncunun bedenini, duygularını, düşüncelerini ve enerjisini kapsayan fiziksel ve psikolojik varlığının bütünlüğünü temsil eder. Esasen oyuncunun sahnedeki tüm varlığı ile mevcut olmasıdır. Sinirbilimde "Homunculus" terimi, beynin somatosensoriyel ve motor kortekslerinde insan vücudunun harita benzeri bir temsilini ifade eder. Bu temsiller, duyusal ve motor bilgilerin beyinde nasıl işlendiğini açıklamaya yardımcı olur, duyusal algıyı ve hareketi etkileyen koşullara ilişkin farkındalık sağlar. Çağdaş tiyatro ve performansta, homunculus kavramı, oyuncuların, karakterlerinin farklı yönlerini somutlaştırmak için kukla, maske, fiziksel çarpıtma veya ses modülasyonu gibi çeşitli teknikler kullanmaları anlamına gelir. Bu, oyuncuların karmaşık psikolojik durumları, iç çatışmaları veya gizli arzuları görsel olarak zorlayıcı ve metaforik bir şekilde keşfetmelerine olanak tanır.

Bu çalışmada "Homunculus" kavramının nörobilimsel perspektifi, performans çalışmaları bağlamında ele alınarak performansta Somanın hiyerarşik dilini anlamaya yönelik çıkarımlara odaklanılmıştır. Çalışma, çağdaş sinirbilim araştırmalarından yola çıkarak, beyindeki somatosensoriyel ve motor homunkulusların oyuncunun özellikle performansa hazırlık süreçlerinde bedenlenme, algı ve ifade anlayışına nasıl katkıda bulunduğunu aydınlatmayı amaçlamaktadır. Somatosensoriyel ve motor kortekslerin somatotopik organizasyonunu ve bedeni temsil etmedeki rollerini inceleyerek, oyuncuların karakterleri somutlaştırmak, duyguları aktarmak ve izleyicilerle içgüdüsel bir düzeyde etkileşim kurmak için bu sinirsel temsilleri nasıl kullandıklarını ortaya çıkarmak çalışmanın amaçlarındandır. Ayrıca bu çalışma, nörobilimdeki homunculus kavramının performans çalışmaları alanında oyuncu eğitimi metodolojilerini, karakter geliştirme tekniklerini ve izleyici alımlama teorilerini nasıl belirlediğini keşfetmeyi amaçlamaktadır. Bu çalışma, disiplinlerarası yaklaşım sayesinde zihin, beden ve teatral ifade arasındaki karmaşık ilişkiye dair yeni kavrayışlar sunarak sinirbilim ve performans çalışmaları arasındaki ilişkiyi araştırmayı ve geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Nörobilim, oyunculuk, performans, Soma, Homunculus

Özgeçmiş: Sanatta yeterlilik derecesini Dramatik Sanatlar (Disiplinler arası Program)'da yapan Su Özkarataş tezini Nörobilim ve Oyunculuk üzerine yapmıştır. Sanatta yeterlilik çalışmaları kapsamında Prof. Rick KEMP ile çalışmış ve Indiana University of Pennsylvania'da oyunculuk ve performans çalışmaları yürütmüştür. Tiyatro- Oyunculuk alanında lisans ve Sinema TV alanında yüksek lisans derecesine sahiptir. Türkiye'de ve İtalya'da oyunculuk yapan, Su Özkarataş şu anda Konya Selçuk Devlet Konservatuvarı'nda oyunculuk, diksiyon ve reji dersleri vermektedir. İnsan olma meselesini biyolojik, fizyolojik, psikolojik, sosyolojik, nörolojik ve felsefi açıdan inceleme merakı olan Su Özkarataş, bilim ve sanat alanını birleştiren ulusal ve uluslararası projeler yürütmektedir.

Oyunlarda Erkeklik İnşası

Arda Öztürk

Yeditepe Üniversitesi

Feminist dramaturji bağlamında gerçekleştirilen tiyatro çalışmaları, yeni metinlerin yazılması dışında, klasikleşmiş metinlerin sahnelenmesi sürecinde, geleneksel yaklaşımlara alternatif öneriler sunması bakımından, tiyatro sanatına yeni olanaklar sunmaktadır. Bu çalışmada da eril hegemonyanın oyun karakterlerinin eylemleri üzerindeki etkisi irdelenmiş, ancak alt-metin okumalarının erkek karakterler merkezinde gerçekleştirilmesi tercih edilmiştir. Çünkü ataerkil ideolojinin, kadın kadar erkeği de baskılayan bir pratikler bütünü olduğu görüşünden hareket edilerek gerçekleştirilecek bir rol dramaturjisinin, uygulayıcılara farklı yaklaşım imkânları getirebileceği düşünülmüştür. Bu görüşün örneklendirilebilmesi amacıyla, August Strindberg, Henrik Ibsen, Anton Çehov ve Tennessee Williams'ın metinlerindeki erkek karakterler model olarak belirlenmiştir. Metin incelemelerinde, ataerkil ideolojinin topluma dayattığı roller, bu rollerin erkekler üzerindeki baskısı ve bu baskı sonucu oluştuğu arzu ve coşkular, oyunlardaki karakterler üzerinde de izlenebilmiştir. Bu açıdan bakıldığında, oyunlardaki erkek karakterlerin, bilinçdışı düzeyde kendilerini sürekli tehdit altında hissettikleri ve oyun içerisindeki yönelimlerinin, her an yitirilme tehdidi altındaki erkekliklerini yeniden inşa etme kaygısı temeline oturtulabileceği mümkün görülmüştür. Böylesi bir alt-metin çalışmasının, karakterlerin eylem skorlarının belirlenmesinde ve eylemlerin gerekçelendirilmesinde farklı bir perspektif sunabileceği düşünülmektedir. Başka bir deyişle, bu tür bir çözümleme yoluyla, simgeleşmiş ve hatta sahne üzerinde klişeleşme riski taşıyan coşku imgelerinin -bir anlamda- yapı-söküme uğratılması da söz konusudur. Dolayısıyla bu çalışma, oyunlarda erkek karakterlerin, olay örgüsü içerisindeki eylem ve çatışmalarının "erkeklik inşası" bağlamında çözümlenmesini; böylelikle bu ve benzeri oyun karakterlerinin rol dramaturjisinde alternatif bir bakış açısının olanaklarını tartışmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal cinsiyet, oyunculuk, dramaturji, erkeklik

Özgeçmiş: Dr. Öğr. Üyesi Arda Öztürk, 1982 yılında İstanbul'da doğdu. Yeditepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Tiyatro Bölümü'nden 2005 yılında mezun oldu. 2011 yılında Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tiyatro Anasanat Dalı Yüksek Lisans programı ve 2018 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tiyatro Eleştirmenliği ve Dramaturji Doktora Programı'nı tamamladı. 2005 yılından itibaren İstanbul Devlet Tiyatrosu ve çeşitli özel tiyatrolarda oyuncu ve rejisör olarak görevler aldı. *Hamlet*, *Woyzeck*, *Bir Tek Daha* gibi oyunlarda rol aldı ve *Cephede Piknik*, *Burun*, *Küçük Bir İş İçin Yaşlı Bir Palyaço Aranıyor* gibi oyunları sahneye koydu. 2019 yılından bu yana Yeditepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Tiyatro bölümünde Bölüm Başkan Yardımcılığı görevini sürdürmektedir

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Gao Xingjian'in *Karşı Kıyı* (*Bi'an*) Adlı Oyununun Varoluşçuluk Akımı ve Soğuk Edebiyat (Leng de Wenxue) Kavramı Odağında İncelenmesi

Ayşe Öztürk

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi

Gao Xingjian Çin dramatik edebiyatında önemli bir yere sahip, absürd, avant-garde ve deneysel Çin tiyatrosunun öncülerinden olan Nobel ödüllü bir yazar ve çok yönlü bir sanatçıdır. Oyun yazarlığının yanı sıra roman yazarı, ressam, dramaturg, edebiyat eleştirmeni, çevirmen ve film yönetmenidir. Özellikle edebiyat ve sanat alanında yoğun kısıtlamaların olduğu ve propagandist operaların (Yangbanxi) gösterimine izin verilen Çin Kültür Devrimi (1966-1976) dönemi sonrasında, Reform ve Dışa Açılım sürecinde Batılı modernist düşünce ve diğer çağdaş felsefi akımlar Çin'de tanınmaya başlamıştır. Bu dönemde Sartre ve Varoluşçuluk akımı Çin edebiyatına oldukça etki etmiştir. Gao Xingjian ilk dönem oyunlarını bu dönemde vermiştir. Bu oyunlardan biri de çalışmamıza konu olan *Karşı Kıyı* (*Bi'an*) adlı oyundur. Oyun başlığı Budist inanıştan referansla "mükemmelik," "karşı kıyıya ulaşmak" olarak yorumlanan pāramitā kavramına göndermede bulunur. Bireyin "yaşam nehri"nin yanılsamalar ve acı çekme kıyısından diğer bir kıyı olan aydınlanmaya, kendinde pāramitā değerlerini geliştirip mükemmelleştirmesiyle varılabileceği düşünülür. Oyunda ise karşı kıyıya vardıklarında karakterler, aydınlanma yerine bilinç yitimini, unutkanlığı deneyimlerler; karşı kıyıda birey ve kitle arasındaki gerilime vurgu yapılır. Bu çalışmanın amacı Varoluşçuluk akımı ve Soğuk Edebiyat (Leng De Wenxue) kavramı ekseninde Gao Xingjian'in 1986'da kaleme aldığı, deneysel ve absürd tiyatro öğelerini içeren *Karşı Kıyı* (*Bi'an*) adlı oyunda kolektivist toplum yapısı içerisinde bireyin varoluşsal sancılarını ve anlam arayışını incelemektir.

Anahtar Kelimeler: Gao Xingjian, *Bi'an*, varoluşçuluk, soğuk edebiyat, *Leng De Wenxue*

Özgeçmiş: Öğr. Gör. Ayşe Öztürk, Lisans öğrenimini Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü Sinoloji Anabilim Dalı'nda (2009), yüksek lisans öğrenimimi *Huazhong Shifan Daxue* (Central China Normal University) Modern Çin Tarihi Enstitüsü Modern Çin Tarihi alanında (2013) ve Ortadoğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Asya Çalışmaları Programı'nda (2019) tamamlamıştır. Doktora çalışmalarına Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sinoloji Anabilim Dalı'nda devam etmektedir. Aynı zamanda 2015 yılından beri Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Yabancı Diller Fakültesi Çin Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğretim görevlisi olarak görev yapmaktadır. Odtü Asya Çalışmaları Programı'nda okuyorken dramatik edebiyatla ilgilenmeye başlamıştır. Doktora tezinde de incelediği oyun yazarı Gao Xingjian'in Samuel Beckett'in *Godot'yu Beklerken* oyunundan esinle yazmış olduğu *Chezhan* Otobüs Durağı adlı oyunu Wen Chi Ölcel ile Türkçeleştirmiştir. Oyun Mitos Boyut Tiyatro Yayınları'ndan yayımlanma aşamasındadır.

UTAD2024
VAROLUS EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Medeas: On Getting Across **Performansı'nda Müzikal Dramaturji**

Selda Öztürk

İstanbul Teknik Üniversitesi

Drama sanatı, kökenlerinden itibaren müzikle iç içe olmuştur. Drama ve müzik ilişkisi bir yandan opera sanatıyla en üst boyuta taşınmış, diğer yandan müziğin sadece eşlikçi bir rol üstlendiği bir tiyatro anlayışı gelişmiştir. Müziğin, diğer sanat dallarına göre ontolojik olarak kolayca nüfuz edebilme, duygu ve düşüncelere hızla sızabilme özelliği vardır. Tiyatro sanatında da müziğin hızlı ve güçlü iletişim kurabilme özelliğinden faydalanmak isteyen, müziği böyle işlevlendiren yaklaşımlar bulunur. Günümüzde bazı tiyatro toplulukları, ticari kaygılar nedeniyle oyunlarında müzik kullanmayı tercih etmektedir. Bu tarz tiyatro eserlerinin sayısında artış görülmektedir. Müziği, ilişkide olduğu tüm sanat dallarında ve tiyatroda sadece bir eşlikçi olarak görmemek gerekir. Müzik, tiyatroyla çok daha derin bir ilişki kurar. Bu bağlamda incelenmesi ve analiz edilmesi gereken bir örnek olarak *Medeas: On Getting Across* gösterilebilir.

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Anahtar Kelimeler: Tiyatro ve müzik, müzikal dramaturji, performans sanatı

Özgeçmiş: Boğaziçi Üniversitesi Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü'nden 1999 yılında mezun oldu. Üniversite yıllarında iken Boğaziçi Üniversitesi Folklor Kulübü bünyesinde yürütülen eğitimlere katıldı, vokal ve vurmalı çalgılar alanında kendini geliştirmeye başladı. Profesyonel müzik yaşamına 1993 yılından bu yana yer aldığı Kardeş Türküler projesiyle adım attı. O günden bugüne, farklı sanatçıların konserlerinde ve albüm kayıtlarında, belgesel, film ve oyun müziklerinin *soundtrack*lerinde vokal ve perküsyon icracısı olarak yer alıyor. Yurt içi ve yurt dışında konserler veriyor, çok dilli vokal ve vurmalı çalgılar üzerine eğitimler veriyor. İlk solo konserini 2016 yılında Grotowski Enstitüsü'nün davetiyle *Voice Encounter* isimli bir etkinlikte Polonya'nın Wroclaw kentinde verdi. O tarihten bu yana Grotowski Enstitüsü Sahne Sanatları Tiyatrosu *Teatr Zar* ile birlikte çalışıyor. Topluluğun *Medeas: on Getting Across* isimli projesinde vokal icracısı olarak yer alıyor. Kadınların müziği üzerine uzun yıllardır yaptığı çalışmalarını akademik bir boyuta taşıyarak İTÜ Devlet Konservatuarı Türk Müziği Bölümü Yüksek Lisans Programı'nı, ardından İTÜ Müzikoloji ve Müzik Teorisi Doktora Programı'nı tamamladı. 2015 yılından bu yana, yurt içi ve yurt dışından farklı kurumlarla iş birliğiyle göçmen kadınlar ve çocuklarla müzikal çalışmalar ve atölyeler yapıyor.

Bir Oyun Okumak- Bir Oyun Çevirmek: Türkçe'de Virginia Woolf'un *Freshwater* (1923) Oyunu

Mine Özyurt Kılıç

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
(Oyunun çevirmeni Dr. Ercan Gürova ve Doç. Dr. Z. Gizem Yılmaz'ın katılımlarıyla)

"Shakespeare döneminde, bir kadının Shakespeare'in eserlerini yazması bütünüyle ve kesinlikle imkansızdı."

Virginia Woolf

Ama Virginia Woolf, bırakın abisinin eserlerini yazabilmeyi daha sahnenin ön tarafına geçmeyi bile başaramamış kurgusal kız kardeş Judith Shakespeare'den yaklaşık 300 yıl sonra Freshwatergibi renkli, hareketli, sıra dışı, sanat ve edebiyat üzerine geleneksel düşünceleri inceden eleştiren, üstelik de komik bir oyunu "bütünüyle ve kesinlikle" mümkün kılmıştı. Üç perdelik bu kısacık metin, bir yanıyla dostlar arasında oynanacak bir "komedi" gibi okunabileceği gibi, geçmişin geleceği belirler tutumunu ve geleneksel tiyatro normlarını sorgulayan yapısıyla, yazarlık serüveninin başından beri yaşamın özünü aktarabilmek için en uygun formun ne olduğunu hem kurmaca hem düzyazı yapıtlarında sorgulayan Woolf'un aslında yaşamla sanat arasında bir çizgi olmaması gerektiğini ve zaten olmadığını en yalın biçimde anlatan metinlerindendir.

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Woolf, büyük teyzesi ve yenilikçi fotoğraf sanatçısı Julia Margaret Cameron, "Idylls of the King, other Poems" kitabını fotoğraflarıyla süslediği ünlü şair Alfred Lord Tennyson, dönemin önde gelen aktristi Ellen Terry ve ressam George Frederick Watts gibi birbirine yakın Victoria dönemi figürlerini canlandırarak, adeta Bloomsbury Circle'ın yaratıcılık ağının temellerini görmemizi sağlar. Bunu yaparken, Woolf, kız kardeşi Vanessa Bell'in kızı Angelica'nın doğum gününü kutlamak amacıyla, sevgili dostu ressam Duncan Grant'in atölyesinde birbirine aşina, birlikte üreten ve düşünen kişilerin davetli olduğu özel bir performansla, yazıldıktan on iki yıl sonra 1935'te sunulduğu için bize "seyirciye özgü tiyatro" (audience-specific drama) diye adlandırabilecek bir türün de işaretini verir. Son eseri Perde Arası da dahil olmak üzere yapıtlarında form ve tür arayışını hep taze tutmuş olan Woolf, bu oyunuyla da sanatsal ifadenin kişisel ve özel etkileşimlerle nasıl derinleşebileceğini gösterir. Woolf'un, anlam katmanları oyundaki kişilerin yaşamlarını bilince çiçek gibi açılan bol referanslı, bu yüzden oldukça özgün bu "seyirciye-özgü tiyatro" metnini okuma tiyatrosuyla canlandırmak en çok da seyirci açısından zorlu bir iş belki ama işte etkinliğimiz; çünkü "Kim Korkar Virginia Woolf'tan!"

Bu söyleşi ve okuma etkinliğinde, Woolf'un nihayet Türkçeye kazandırılan oyununun ilk kez tiyatro araştırmacılarından oluşan bir seyirci topluluğuna yönelik olması sayesinde, oyunun yazıldığı dönemde ve yazıldıktan 102 yıl sonraki etkisi üzerine düşünme olanağı bulacağız.

Anahtar Kelimeler: Virginia Woolf, *Freshwater*, "seyirciye-özgü tiyatro", gelenek ve gelecek, kadın oyun yazarları

Özgeçmiş: Prof. Dr. Mine Özyurt Kılıç, çağdaş Britanya edebiyatı, Modernizm, empati ve edebiyat, kadın ve yazarlık alanlarına odaklanmaktadır. *Gender-bending Fantasies in Women's Writing* ve *Winterson Narrating Time and Space* başlıklı kitap çalışmalarına sahiptir. Maggie Gee üzerine yapılmış ilk kitap olan *Maggie Gee: Writing the Condition of England*, Bloomsbury Literary Studies tarafından basılmıştır. Virginia Woolf ve Leonard Woolf'un yayınevi Hogarth Press'in 100. yılını anmak üzere Harvard Üniversitesi'nde etkinlikler düzenlemiş, British Council Türkiye destekli projelerin yanı sıra Dalloway Günü anma etkinliklerini organize etmiştir. International Virginia Woolf Society'nin yönetim kurulunda yer almakta ve *Companion to Transnational Woolf* adlı eserin editörlerinden biridir.

Gençlik Tiyatrosu, Cep Tiyatrosu, Genç Oyuncular Adlı Amatör Tiyatroların Tiyatromuza Kazandırdığı Yenilikler

Nedim Saban

Tiyatrokare

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

1960 yılları profesyonel tiyatromuzun en verimli çağıdır. Özel tiyatrolarda hareketlilik, 1951 yılında Muhsin Ertuğrul'un kurduğu Küçük Sahne ile başlamıştır. Ödenekli tiyatrolar da bu dönemde çehre değiştirmeye başlar. Tiyatronun gençleşmesi, seyircisini oluşturması ve kitlesel bir harekete dönüşmesi, Batı öykünmeciliğini sorgulayarak yeni hedefler belirlemesi, yerli oyun yazarlarının özgün yapıtlar üretmesi, 1960 yıllarının siyasi ikliminin yanı sıra, Galatasaray ve Robert Lisesi gibi eğitim kurumları ve üniversitelerde tiyatronun cesaretlendirilmesinin etkisiyle oluşmuştur. Tiyatronun toplumsal işlevini sorgulayan genç tiyatrocular, önceleri Batı tiyatrosunda değişen akımların örneklerini sahneye taşırken, ardından özgün bir tiyatro biçemi arayışına girmiştir. Bu arayış sonucunda tiyatro oyunculuğu ve sahneleme yöntemleri de değişerek, tiyatromuz öz, biçem ve içerik açısından yenilenmiştir. Bu köklü değişimin ardında, üç farklı amatör topluluk vardır. Avni Dilligil'in İstanbul Üniversitesi'nin Tiyatro kolunu çalıştırmasıyla başlayan Gençlik Tiyatrosu, Haldun Dormen'in 1955 yılında Tiyatro Derneği'ne katılımıyla faaliyete geçen Cep Tiyatrosu ve Atila Alpöge'nin İstanbul Teknik Üniversitesi'nden arkadaşlarıyla kurduğu Gençlik Tiyatrosu. Söz konusu üç amatör tiyatro, alternatif tiyatro mekânlarının yaratılması, tiyatronun öz, içerik, biçim, seyirci oluşumunda köklü değişiklikler yapması, Türkiye'de ilk kültür sanat şenliğinin organizasyonu, tiyatromuzun yurtdışında temsil edilmesi gibi devrimlerin öncüsüdür. Dormen, Dostlar, Ankara Sanat, Devekuşu Kabare gibi uzun süreli, başarılı profesyonel tiyatroların kökeninde bu amatör tiyatroların izi vardır. Bildiride, tiyatromuzun değişiminde etkili olan Cep Tiyatrosu, Gençlik Tiyatrosu ve Genç Oyuncuların çalışmalarına değinilecek, o dönemdeki tiyatro sanatımızın kalıplarını nasıl kırdığı ve değişimindeki önemi vurgulanarak, tiyatronun geleceğine somut etkileri belirlenecektir.

Anahtar Kelimeler: Amatör tiyatro, Gençlik Tiyatrosu, Genç Oyuncular, Cep Tiyatrosu

Özgeçmiş: Nedim Saban, 12 yaşında yazdığı bir çocuk oyunuyla, UNICEF'ten ödül kazanmıştır. 15 yaşında Beş Kafadarlar Tiyatrosu'nu kurmuştur. Robert Lisesi'nden mezun olduktan sonra, New York Üniversitesi Tiyatro bölümünü bitirmiştir. New York Theatre Workshop yönetmenlik bursunu kazanmış, bazı tiyatrolarda staj yapmıştır. 1992'de Türkiye'ye dönerek Tiyatrokare'yi kurmuştur. Geniş bir repertuar anlayışıyla hareket eden Tiyatrokare'de çağdaş oyunlar, müzikaller, komediler ve edebiyat uyarlamalarına yer verilmektedir. Haliç Üniversitesi'nde Halide Edib Tiyatrosu üzerine yüksek lisans eğitimini tamamlamış ve yazarın bilinmeyen tek oyununu, Uluslararası Tiyatro Festivali çerçevesinde sahnelenmiştir. "İstanbul'daki Özel Tiyatroların Mekânlar Üzerinden İncelenmesi" konulu doktora teziyle, 2022 yılında Anadolu Üniversitesi Konservatuarı Sanatta Yeterlilik programını tamamlamıştır. Bir dönem Nişantaşı Üniversitesi Konservatuarı Tiyatro Bölümünü yönetmiştir. İngilizce ve Fransızca bilmektedir

Dramatik Metinde Kurgulanmış Gerçekliğin Varoluşu

Ayşe Sancak Deniz

Gerçeğin çoğullaştığı ve yitirildiği hatta her şeyin "akışkan" bir hal aldığı zamanımızda herhangi bir kesinlikten söz etmek mümkün değilse dramatik metinlerin kurguladığı gerçeklik üzerine yeniden düşünmek gerekmez mi? Dramatik metinde kurgulanmış gerçeklik denince akla ilk olarak metnin içeriğinin teatral araçlarla kurgulanması gelmektedir. Fakat bu içeriğin kendisinin, yani temsil nesnesi haline getirilen olgunun, durumun, eylemin, düşüncenin, bedensel devinimin teatral müdahaleden önceki gündelik yaşam içindeki basit haliyle de kurgu olduğu gerçeğini unutmamak gerekir. Bilgi sosyologu Peter L. Berger ve Thomas Luckmann gerçekliğin sosyal inşası adlı kuramda gerçeğin doğada kendiliğinden oluşmadığını ya da insandan bağımsız veya doğa-üstü güçler tarafından üretilmediğini onun bizzat insan tarafından inşa edildiğini ifade eder. Modern toplumlarda olguların gerçeklik haline gelmesi doğruluk üreten bilgi çerçevesinde değerlendirilir. Foucault'un "disiplinci iktidar" kavramsallaştırmasında iktidar doğruluk üreten söylemler aracılığıyla bireyi gerçek üretmeye zorlayarak toplumsal gerçekliği kurgular.

Bu bildiri kapsamında dramatik metinlerde kurgulanmış gerçekliğin varoluşunu göstermek için yeni bir gerçeklik ve kimliğin kurgulandığı 12 Eylül dönemi seçilecektir. Dönemin öne çıkan oyunlarında metne dâhil edilen ya da dışarıda bırakılan, unutulan ya da hatırlanan, bastırılan ya da özgür bırakılan "kurgulanmış gerçeklikler" görünür kılınacak olup, iktidarın gözünden kaçmak için yeni bir anlatı formu geliştiren veya "disiplinci iktidarın" kışkırttığı yaratıcılıklarla gerçeği üretmeye zorlanan yazarların bu varoluş biçimini bir başka deyişle "kurgunun kurgusu" formunu nasıl kullandığı anlatılacaktır. Baskı döneminde yazıldıkları halde yeni düzeni yaratan mekanizmaları çözen ve inşa edilen yeni gerçekliğin ardındaki suskunluk, kimliksizlik, belleksizlik, yabancılık gibi toplumun gerçek sorunlarını görünür kılan 12 Eylül oyunlarının yanında günümüzdeki oyunların kurgulanmış gerçekliği nasıl görünür kıldığı ve yeni bir form geliştirip geliştirmediği üzerinde durulacaktır. Bu bağlamda bugün birçok açıdan 12 Eylül dönemiyle benzerlik gösteren hatta devamı niteliğinde olan güncel toplumsal gerçeklerin de yazarını aradığına dikkat çekilecektir.

Anahtar Kelimeler: 12 Eylül, kurgulanmış gerçeklik, kimlik, yabancılaşma

Özgeçmiş: Ayşe Sancak Deniz, 2005 yılında İstanbul Üniversitesi Tiyatro Eleştirmenliği ve Dramaturji Bölümü'nden mezun oldu. 2008 yılında Kadir Has Üniversitesi Film ve Drama Bölümü'nden yüksek lisans derecesini, 2022 yılında İstanbul Üniversitesi Tiyatro Eleştirmenliği ve Dramaturji Bölümü'nden "Günümüz Türk Tiyatrosunda "Kurgulanmış Gerçeklik" ve "Bellek" (1980-2000) adlı teziyle doktora derecesini aldı. Bazı dergilerde eleştiri ve inceleme yazıları yazmaktadır.

9. Sınıf Edebiyat Derslerinde Okutulan Romanların Dramaturji Ve Drama Disiplinleriyle İncelenmesine Yönelik Araştırma

Nazım Sarıkaya

İstanbul Beykent Üniversitesi

TÜBİTAK 1002 projesi kapsamında yürütülen bu çalışmayla okuma faaliyetinin süreç odaklı, yaratıcı ve deneyime dayalı bir etkinliğe dönüştürülmesi; böylece gençlerde eleştirel, yansıtıcı ve yorumlayıcı düşüncenin kazandırılması amaçlanmaktadır. Romanların dramaturjik bakış ve drama etkinlikleriyle yeniden üretilmesi, teori dersini uygulamayla bütünleştireceği için eğitim sistemine yenilikçi bakış açısı getirecektir. Öğretmen-öğrenci ilişkisiyle öğretme-öğrenme yaklaşımlarının değerlendirileceği çalışmada yöntem olarak nitel araştırma şemsiyesi altında yer alan eylem araştırmaları kullanılmıştır. İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü ve Fatih İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü arasında yapılan iş birliği protokolü çerçevesinde Vefa Lisesi 9. sınıf öğrencileriyle Stefan Zweig'ın Satranç adlı romanı değerlendirilmiştir. Örneklem grubu olarak 9. sınıf öğrencilerinin seçilmesinin başlıca nedeni, bu yaş grubuyla dramanın daha az çalışılmasıdır. Öte yandan çocukluk evresinden çıkarak toplumsal yaşamın doğrudan öznesi olmaya başlayan gençlerde okuma alışkanlığının geliştirilmesi önem arz etmektedir. Örneklem sahası olarak Vefa Lisesi'nin tercih edilmesinin nedeni ise aşırı veya aykırı durum biçiminde görülmesidir. Bu lise Fatih MEM yetkililerinin tavsiyesi doğrultusunda akademik başarı ve sosyal etkinlikler açısından ortalamanın üzerinde kabul edilmiştir. Gözlem grubuyla gerçekleştirilen üç oturumluk atölye çalışmalarında veri toplama araçları olarak gözlem (video kaydı, araştırmacı notları), görüşme (yarı yapılandırılmış odak grup görüşmesi için ses kaydı, araştırmacı notları) ve katılımcıların yansıtıcı günlük yazıları kullanılmıştır. İlk oturumda öğrencilerin kitaplara yönelik eğilimleri üzerinden odak grup görüşmesi yapılmıştır. İkinci oturumda romanın dramaturjik analizi, oyunlaştırma, doğaçlama ve farklı bakış açılarıyla metnin yeniden üretildiği atölye çalışması yapılmıştır. Son oturumda ise ilkine paralel olacak bir odak grup görüşmesiyle değerlendirme yapılmıştır. Çalışma sonunda nitel veriler için dramaturji ve drama kavramlarıyla tümdengelim; süreç içerisinde geliştirilen kod, tema ve kavramlarla tümevarım yöntemlerinden birlikte yararlanılmış, araştırma sorusu ekseninde betimsel analiz ve içerik analizi yapılmıştır. Drama ve dramaturji disiplinleri üzerinden bir eğitim süreci geliştirilmiş, öğrencilerin ve araştırmacıların gözlemleri yorumlanmış, bu alanda çalışan kimselere bakış açısı kazandırmak amacıyla deneyim paylaşımı yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dramaturji, drama, roman, oyunlaştırma, eylem araştırmaları

Özgeçmiş: Nazım Sarıkaya, lisans, yüksek lisans ve doktora eğitimini İstanbul Üniversitesi Tiyatro Eleştirmenliği ve Dramaturji Bölümü'nde tamamlamıştır. Beykent Üniversitesi Oyunculuk Bölümü'nde dört yıl Araştırma Görevlisi olarak çalıştıktan sonra aynı bölüme Doktor Öğretim Üyesi olarak atanmıştır. Adıgüzel Güzel Sanatlar Lisesi'nde öğretmenlik, Sadri Alışık Kültür Merkezi'nde eğitmenlik yapmıştır. Kırmızı Kedi Yayınları'yla 2018 yılından bu yana birçok kolejde romanlar üzerinden drama ve dramaturji atölyeleri düzenlemiştir. *Yumurtadan Çıktı*, *Kanatlanıp Uçtu* adlı çocuk oyunu Kültür Bakanlığı'ndan destek almıştır. İBB Feshane ve Yedikule Gazhanesi'nde çocuk, genç ve yetişkinlerle hikâye anlatıcılığı ve drama atölyeleri yapmaktadır. *Tebeşir Dairesi* adlı YouTube kanalında tiyatro teorisi, dramaturji ve eleştiri alanlarında içerik üretmektedir.

Shakespeare'den Kurosawa'ya *Kral Lear*'da Anlatı

Hasan Anıl Sepetci

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Kökeni Antik Yunan'a dayansa da anlatı teorisi, "anlatıbilim" başlığı altında 20. yüzyıldan itibaren popülerlik kazanmıştır. Pek çok disiplinden araştırmacılar, anlatıları kendi çalışma alanlarından farklı bakış açıklarıyla incelemişlerdir. Teorinin kökenlerini Aristoteles'in *Poetika*'sından alarak ilerlediğimizde karşımıza Rus Biçemcileri, Prag Okulu gibi ekoller, Mihail Bahtin, Roland Barthes, Tzvetan Todorov gibi isimler çıkmaktadır. Gerard Genette ise *Anlatının Söylemi* adlı eseriyle sistematik bir anlatı teorisi inşa etmiştir. Genette, anlatı söylemini "Düzen", "Süre", "Sıklık", "Kip" ve "Ses" olarak beşe ayırmıştır. Bu başlıklar anlatının zamanla ilişkisini, anlatının temsilini ve anlatının durumunu açıklamaktadır. William Shakespeare'in dört büyük tragedyasından biri olarak kabul edilen *Kral Lear* adlı eseri defalarca kez sinemaya da uyarlanmıştır. Bu uyarlamalardan belki de en önemlisi Akira Kurasawa'nın 1985 yılında *Ran* başlığıyla çektiği filmdir. Çalışmamız, Gerard Genette'nin *Anlatının Söylemi* adlı eserinden yararlanarak Shakespeare'in tiyatro metni ve Kurosawa'nın filmini karşılaştırmalı olarak anlatıbilimsel açıdan analiz edecektir.

.

Anahtar Kelimeler: Anlatıbilim, Gerard Genette, *Kral Lear*, sinema, uyarlama

Özgeçmiş: Hasan Anıl Sepetci, lisans eğitimini Ankara Üniversitesi DTCF Tiyatro Bölümü Oyunculuk Anasanat Dalı'nda, yüksek lisans eğitimini ise Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tiyatro Kuramları, Eleştiri ve Dramaturgi programında tamamladı. Araştırmaları oyunculuk kuramları, reji stilleri ve anlatı yapıları üzerinde yoğunlaşmaktadır. 2010 yılından beri Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Sahne Sanatları Bölümü'nde öğretim görevlisi olarak görev yapmakta ve akademik çalışmalarına Maltepe Üniversitesi Disiplinlerarası İletişim Bilimleri doktora programında devam etmektedir

21. Yüzyıl Becerileri ve Yaratıcı Endüstriler Bağlamında Türkiye'de Sahne Sanatları ve Tiyatro Eğitimine Bakış

Bülent Sezgin

Bahçeşehir Üniversitesi

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Konservatuvar okullaşması Türkiye'de 1910 sonrasında Avrupa merkezli bir anlayışla ortaya çıkmıştır. Müzik, dans ve tiyatro alanlarında gelişen konservatuvar geleneği eskiyi muhafaza etme ve geleneği sürdürme misyonuyla ulus-devlet kültür politikası perspektifiyle belirli bir dönemin ihtiyaçlarını karşılamıştır. 1980'li yıllar sonrasında üniversiter eğitimin kurumsal çatısı altında sayısal olarak artış gösteren konservatuvarlar, yüksekokul statüsü altında ülke genelinde kurumsallaşmıştır. Ancak 2000'li yıllar sonrasında ivme kazanan neo -liberal küreselleşme dalgası ve dijitalleşme, geleneksel sahne ve performans sanatları alanını yaratıcı endüstriler olarak da isimlendiren yeni bir kavramın alt kümesi haline getirmiştir. Eğitim pedagojisinde de 21.yüzyıl becerileri ismiyle yeni değerler ortaya çıkmıştır. Pandemi sonrasında küresel sanat üretimi ve tüketimi alanındaki yaşanan köklü değişimler de, geleneksel sahne sanatları eğitimini değişime zorlamaktadır. Tiyatro ve sahne sanatları akademisinin gelenekten geleceğe varoluşunu sürdürmesi açısından var olan bu değişimi çözümlemesi yaşamsal bir zorunlu haline gelmiştir.

Bu bildiri Türkiye'de konservatuvar yüksekokulları ve Güzel Sanatlar Fakülteleri çatısı altında kurulmuş sahne sanatları ve tiyatro bölümlerinin, yapısal ve eğitimsel perspektifler açısından ne gibi evrimler geçirdiğini incelemek amacıyla hazırlanmıştır. Organizasyonel yapı, sanatsal üretim kapasitesi, müfredat güncelliği, ders izlenceleri içeriği, kalite standartları ve akreditasyon ve bilimsel araştırma paradigmaları açısından ülkemizdeki bölümler incelendiğinde; yeni paradigma tartışmaları kanıta dayalı bir bakış açısıyla ortaya çıkacaktır. 21.yüzyıl becerileri olarak adlandırılan kazanımlar konservatuvar okullaşması bağlamında yeterince kullanılmakta mıdır? İdari kadrolar ve akademisyenlerin vizyonu açısından yaratıcı endüstriler alanıyla nasıl bir ilişkilenme kurulmalıdır? Bildiride veri analizi ve doküman incelemesi yöntemiyle bilimsel yayınlar, sempozyum ve çalıştay verileri, AKTS web sayfaları, Google Akademik verileri, Dergi Park kaynakları ve akreditasyon konusundaki olgular dikkate alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sahne sanatları ve tiyatro eğitimi, neo-liberal küreselleşme, yaratıcı endüstriler, 21.yüzyıl becerileri, konservatuvar

Özgeçmiş: Doç. Dr. Bülent Sezgin, 1976 yılında İzmir'de doğdu. İzmir Atatürk Lisesi'nden mezun olduktan sonra, Boğaziçi Üniversitesi'nde lisans eğitimini tamamladı. İstanbul Kültür Üniversitesi Rejisörlük Yüksek Lisans programı ve Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tiyatro Bölümü, Tiyatro Kuramları, Dramaturgi ve Eleştiri programında doktora eğitimini tamamladıktan sonra farklı üniversitelerde dersler verdi. Halen kurucu müdürü olduğu Bahçeşehir Üniversitesi Konservatuvarı Sahne Sanatları Bölümü'nde tam zamanlı akademisyen olarak çalışmaktadır. 2019'dan beri de Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde de yarı-zamanlı öğretim görevlisi olarak dersler vermektedir. Uzun yıllar alternatif tiyatro alanında oyunculuk, reji ve tiyatro yayın editörlüğü çalışmaları yapan Sezgin, Türkiye'de okullarda drama ve tiyatro eğitmenliğinin gelişmesine öncü katkılarda bulunmuştur. Yaratıcı drama lideri ve ASSITEJ Uluslararası Çocuk ve Gençlik Tiyatroları Birliği Türkiye Merkezi Yönetim Kurulu üyesi olarak da görev yapmaktadır.

Yeniden Yazım Olarak Moliere'in *Tartuffe*'ü

Can Şahin

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

Komedi türünün en önemli yazarlarından olan Molière'in oyunları "uyarlama," "yeniden çeviri," "dönüştürme" ve "yeniden yazım" yoluyla Türk tiyatro dizgesine kaynaklık etmiştir. Yeniden yazım, özgün metinden hareketle yazılan yeni metinlerdir. Yeniden yazım ile bir bakıma metnin dokunulmazlığı ve yazarın metni üzerindeki hâkimiyeti kırılmaktadır. Bu çalışmada Molière'in 1664 yılında yayımladığı Tartuffe adlı oyununun Türk edebiyatındaki yeniden yazım ve yeniden çeviri örnekleri incelenmiştir. Çalışmanın bütüncesini Nazım Hikmet'in 1959 yılında yayımladığı Tartüf-59 adlı yeniden yazımı ile Tiyatrotem topluluğu tarafından 2018 yılında yayımlanan Tartüf Bey adlı yeniden yazımı oluşturmaktadır. Çalışmanın kuramsal çerçevesi karşılaştırmalı edebiyat bilimi ve çeviribilim alanlarının yaklaşımların kullanıldığı disiplinlerarası bir yapı arz etmektedir.

Moliere'in klasik Fransız tiyatro tarihinde en fazla sahnelenen oyunu olan Tartuffe (Le Tartuffe) hiciv tarzında yazılmış manzum bir komedidir. Oyun, dürüstlük ve aldatma konuları etrafında kurgulanmıştır. Oyunun başkişisi Tartuffe, din kisvesi altında halkın temiz duygularını suiistimal eden, kutsalları kötü emellerine alet eden sahte bir sofudur. Kilisede dua eden Tartuffe'ün görünüşüne aldanarak onu evine alan Orgon, kızı Marianne'ı koşulsuz olarak bağlandığı Tartuffe'le evlendirmek ister. Tartuffe, Orgon'un genç ve güzel karısı Elmie'ye göz koyar. Dahası Orgon, tüm mal varlığını Tartüffe'e bağışlar. Tartuffe'ün gerçek kimliğinin anlaşılması ve evden kovulması ile oyun sonlanır.

Nazım Hikmet, Tartuffe'ün dramatik yapısını, kişi adlarını, olayların geçtiği zamanını değiştirmeden yeniden yazmıştır. 1959 yılından gelen "Tartüf-59" adlı karakterin oyuna dâhil olmasıyla özgün metinde yabancılaştırma yapılmış ve oyun içinde oyun tarzında bir kurgu ortaya çıkmıştır. Nazım Hikmet ideolojik görüşlerini ifade etmek için metni yeniden yazmıştır. Tiyatrotem topluluğunun Tartüf Bey oyunu Fransızca aslına uygun manzum bir metindir. Özgün metinde yer almayan unsurlarla metnin yeniden yazımı yapılmıştır. Çalışmada, araştırma nesnesi olan metinlerden hareketle yeniden yazımın ardındaki bireysel ve toplumsal nedenler ışığında bir çözümleme yapılmış ve farklılıklar tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Molière, *Tartuffe*, *Tartüf-59*, *Tartüf Bey*, yeniden yazım

Özgeçmiş: Dr. Öğr. Üyesi Can Şahin 2006 yılında Yüzüncü Yıl Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun olmuştur. Aynı yıl Millî Eğitim Bakanlığı Yurt Dışı Lisansüstü Öğrenim Bursu (YLSY) ve Fransız Hükümeti Bursu (Crous) kapsamında resmi-burslu statüde Fransa'da lisansüstü eğitim almaya hak kazanmıştır. Lyon Katolik Üniversitesi'nde bir buçuk yıl "Fransız Dili ve Kültürü" eğitimi aldıktan sonra Aix-Marseille Üniversitesi "Karşılaştırmalı Avrupa Edebiyatı" alanında master ve Sorbonne Üniversitesi "Genel ve Karşılaştırmalı Edebiyat" alanında doktora yapmıştır. "Yök-Yabancı Dil Eğitim Bursu" kapsamında Londra'da İngilizce eğitimi alan araştırmacı mecburi hizmet kapsamında Erzincan Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Araştırma alanları, "Karşılaştırmalı Edebiyat," "Edebiyat Kuramları" ve "19. yüzyıl Türk Edebiyatı"dır. Yazar iyi seviyede Fransızca ve İngilizce bilmektedir.

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Bir Hikâye Anlatıcısının Hikâyesi: Geleneksel Tek Kişilik Gösterim Sanatımız "Meddah"

Hüseyin Emre Şen

Dokuz Eylül Üniversitesi

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Gelenekler, toplumların; tarihleri ve yaşayışlarıyla biriktirdikleri, onlara kimlik kazandıran, kuşaktan kuşağa aktarılarak bugünlere kadar taşınan sosyo-kültürel miraslarıdır. Kuşaktan kuşağa aktarılan bu miras, toplulukların ve grupların çevreleriyle, doğayla ve tarihleriyle etkileşimlerine bağlı olarak, sürekli biçimde yeniden yaratılır ve bu onlara kimlik ve devamlılık duygusu verir; böylece kültürel çeşitliliğe ve insan yaratıcılığına duyulan saygıya katkıda bulunur. Hikâye anlatıcılığı kadim bir sözlü kültür geleneğidir ve Batı'dan Doğu'ya pek çok uygarlık kendi kültürüne özgü hikâye anlatıcıları yetiştirmiş ve bu anlatıcılar her çağın kendine has karakteri doğrultusunda farklı isimler ve farklı fonksiyonlar yüklenmişlerdir.

Selim Nüzhet Gerçek'in "Hiç şüphesiz bütün şark ve İslam memleketlerinin ilk ve iptidaî temaşası"[1] ve Metin And'ın "Geleneksel Türk seyirlik oyunlarının en önemlilerinden birisi"[2] olarak nitelendirdiği "Meddah," Türk kavimlerinin geldikleri Orta Asya ve yeni yerleştikleri Anadolu'nun örf adetleri ve tarihinin aktarıcısı olup İslam dünyasında tiyatronun tam anlamıyla gelişemediği ortamda, bir telafi unsuru olarak gösteri kültüründe kendine uygun bir boşluk bulmuş olan, omzunda mendiliyle birlikte yüzlerce yıllık bir tarihi ve kültürü de taşımış olan, diyar diyar dolaşıp hikâyelerini anlatan ozanlardan, Peygamber soyuna methiyeler düzen ve İslam coğrafyasında büyük saygı duyulan bir sanatçılığa sonunda da hikâyelerini çeşit çeşit canlandırmalar, taklitler ile dramatize edip adeta tek başına bir tiyatroya dönüşen oyunculuk sürecinin baş kahramanıdır.

2003 yılında İnsanlığın Sözlü ve Somut Olmayan Kültürel Mirasının Başyapıtları arasına giren meddahlık geleneği, 2008 yılında UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesi'ne alınmıştır. Bildiri, günümüzde hem dünyada hem de ülkemizde, sosyo-ekonomik ve kültürel pek çok sebebe dayalı olarak giderek sayısı artan tek kişilik gösterim biçimlerinin bu topraklardaki atası Meddah geleneğinin icadı, korunması ve dönüşmesi üzerine bir çalışmadır.

KAYNAKÇA:

[1] Gerçek, Selim Nüzhet (1942). Türk Temaşası. İstanbul. Kanaat Kitabevi

[2] And, Metin (1969) . Geleneksel Türk Tiyatrosu. Ankara. Bilgi Yayınevi

Anahtar Kelimeler: gelenek, Geleneksel Türk Tiyatrosu, meddah, hikâye anlatıcılığı, tek kişilik gösterimler

Özgeçmiş: Hüseyin Emre Şen, lisans eğitimini Hacettepe Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümünde tamamlarken bir yandan çeşitli tiyatrolarda alaylı olarak oyunculuk yapmaya başladı. Müjdat Gezen Tiyatrosu'nda iki sezon oyunlarda rol aldıktan sonra, Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sahne Sanatları Ana Bilim Dalı, Dramatik Sanatlar Yüksek Lisans eğitimini 2017 senesinde tamamladı. 2019 yılında başladığı Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Sahne Sanatları Doktora programı öğrencisi olarak tez yazım süreci devam etmekte. Şu an, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları oyuncusu olarak görev almakta ve 2020 yılı itibari ile Meddah olarak UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras taşıyıcılarından biri olmuştur.

Oyun Aracılığıyla Çocuklara Yönelik Karakter Eğitiminin Milli Kültür Aktarımı Açısından Önemi

Şerife Şenel

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı İzmir Devlet Tiyatrosu

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Oyun kavramının var oluşu insanlık tarihiyle yaşıttır. İnsan doğası gereği sosyal bir varlıktır. Dolayısıyla çevresiyle sürekli devam eden bir iletişim halindedir. Oyunun genel itibariyle çocukluk dönemine dair bir kavram olarak sınıflandırılmasının sebeplerinden birisi de gerçek üstü oluşudur. Bu sebeple çocukluk dönemi karakteri inşa etme, öğrenme, hayal etme ve oyun oynama dönemidir. Oyunla öğrenme bir türlü yeniden yapılanmadır. Oyun öğrenilen bilgilerin sorgulandığı, değerlendirildiği bir alan sunar. Bu bağlamda oyun vasıtasıyla öğrenme karakter inşasına alan açmaktadır.

Toplumların nesiller boyunca milli hafızalarını, prensiplerini, yazılı olmayan kurallarını aktarım için kullandıkları en önemli unsurların başında sözlü kültür öğeleri gelmektedir. Örneğin, *Dede Korkut Destanı*, *Binbir Gece Masalları*, *Mesnevi Hikâyeleri* gibi milli sözlü kültürümüze ait eserlerin yaş kategorilerine göre oyunlaştırılarak ilkokul çağlarında gelecek nesillere aktarılması, çocukların milli öğelerle bireysel olarak karakter inşalarına katkıda bulunurken kültürel açıdan toplum hafızası aktarımına da katkı sağlamaktadır. Yaklaşık bir yıl süreyle Akdem Akademisi Vakfı bünyesinde gönüllü olarak deprem bölgesi olan Hatay Antakya'da Kızılay iş birliği ile oyun ve müzik atölyesi gerçekleştirdik. Ayrıca İzmir Karşıyaka Çocuk Yuvası'nda da hazırladığımız program ile oyun dersleri yapmaktayız. Yukarıda bahsettiğim şekilde milli kültür öğelerimizi içeren oyun repertuarıyla ve onaran, yenileyen, eğiten ve öğreten bir yöntemle uygulanan atölyelerimizi sahada tecrübe edince anlıyoruz ki, çocuklar hem eğleniyor hem öğrendiklerini unutmuyorlar. Genel olarak oyun atölyelerimizin içeriği, ısınma oyunları (fiziksel), bilmeceler, kelime açıklama, soru cevap yarışması, hikâye anlatımı ve geleneksel sokak oyunlarından oluşmaktadır. Atölyelere katılan çocukların sosyal ve kültürel açıdan olumlu yönde değişim ve gelişimleri tespit edilmiştir. Bu bağlamda oyun aracılığıyla karakter eğitimi, milli eğitimimiz açısından faydalı bir model ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Oyun, çocuk, eğitim, karakter eğitimi, milli kültür

Özgeçmiş: Şerife Şenel beş-altı yaşlarından beri görsel sanatlarla ilgilidir. Üniversiteye kadar birçok çocuk, yetişkin ve müzikal oyunlarda yer almıştır. 2011 yılında Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Oyunculuk Bölümü yetenek sınavlarında başarılı olup, lisans eğitimine başlamıştır. Üniversite döneminde tiyatro oyunları, oyunculuk, dans, *Commedia Dell Arte* workshoplarına, doğaçlama tiyatrosu ve kadına şiddet konusunu işleyen bir filme ve Erasmus (Çek Cumhuriyeti) projelerine katılmıştır. Üniversitede lisans eğitimine devam ederken gelen teklif üzerine okulunu dondurarak Ankara'da Fox TV'de yayınlanan *Unutma Beni* isimli günlük dizide çalışmaya başlamıştır. Üç sezon burada görev alırken, bu sürede diğer yandan Ankara'da özel tiyatroda çalışmalarını sürdürmüştür. Daha sonra lisans eğitimini tamamlamak için Çanakkale'ye dönüp eğitimine devam ederken, sinemada bir korku filmi çekiminde yer almış ve kısa bir süre sonra 2018 yılında İzmir Devlet Tiyatrosu'nda sözleşmeli öğrenci unvanı ile müzikal oyunlarda profesyonel hayata giriş yapmıştır. *Cahide Sonku* adlı müzikal bir projeyle lisans eğitimini tamamlayıp 2018 yılında mezun olmuştur. Halen İzmir Devlet Tiyatrosu'nda Sanatçı statüsünde projelerde yer almaktadır. 2020 yılında 4/B statüsünde sözleşmeli sanatçı, 2023 yılında kadrolu devlet sanatçısı unvanını almıştır.

Tiyatroda Üretim ve Tüketim Stratejilerini Yeniden Düşünmek: Armağan Ekonomisi ve Kara Kabare Örneği

Nihan Şentürk

İstanbul Üniversitesi

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Tiyatroda seyirci ile kurulan ilişki ve oyunları seyirciyle buluşturma stratejileri, 20. yüzyılda ortaya çıkan sanat akımlarının etkisiyle yeni bir boyut kazanmıştır. Bu dönemin dikkat çekici özelliği, seyircinin sanat üretim sürecinde aktif bir özne olarak görülmesidir. Seyircinin üretim sürecine dâhil edilmesi, seyircilerin temsil sırasında veya metnin oluşturulma sürecinde farklı şekillerde katılımcı olarak yer alması anlamına gelmektedir. Seyircinin bunlar dışında bir katılım sağlaması mümkün müdür? Seyirci için seyir deneyiminin bir oyuna gitmeyi planlamak, oyuna bilet almak, oyuna gitmek, oyunu deneyimlemek ve belki de sonrasında bazı düşünceler ve hislerle tiyatroyu terk etmek gibi bir bütünden oluştuğunu varsayarsak; bu deneyimin üretim ilişkilerini de kapsayacak bir biçimde zenginleştirilmesi mümkün olur mu?

Bu sorular ışığında çalışma boyunca, 2011 yılından beri İstanbul'da faaliyet gösteren Kara Kabare topluluğunun tiyatroda armağan ekonomisi yöntemini nasıl kullandığına odaklanılacaktır. Topluluğun armağan ekonomisini kullanmasındaki itki, tiyatroyu sadece bir sanatsal form olarak değil, aynı zamanda toplumsal bir platform olarak kullanma isteğinden doğar. Bu istek doğrultusunda topluluk, kimi zaman para kullanımını minimalize edip, araya üçüncü tarafları sokmadan, hem seyircinin hem de topluluk üyelerinin ihtiyaçlarının karşılanması için yöntemler geliştirir; kimi zamansa seyircinin belirleyeceği miktarda nakit para armağanını kabul ederek oyunlarını sahneler. Topluluk, toplumsal dönüşüme tiyatronun imkânlarından yararlanarak ulaşmayı amaçlar ve geleneksel üretim ve tüketim pratiklerini sorgulayarak, bireysel ve toplumsal ihtiyaçların karşılanmasında alternatif yollar arar. Bu açıdan topluluğun oyunlarını sahnelerken armağan ekonomisine başvurması, tiyatromuzda gelecekte ortaya çıkabilecek farklı üretim biçimlerine ilham olma potansiyeli taşır. Bu şekilde tiyatronun rolünün ve işlevinin tartışmaya açılması, tam anlamıyla etkileşime ve katılıma açık bir deneyim imkânı sunmaktadır. Bu bağlamda, çalışma boyunca topluluğun yaklaşımı, tiyatro alanına sunduğu perspektifler ve alternatif üretim biçimlerinin yayılmasına katkısı bağlamında değerlendirilecek ve tartışmaya açılacaktır.

Anahtar Kelimeler: armağan ekonomisi, üretim biçimleri, kara kabare, tiyatro topluluğu

Özgeçmiş: Nihan Şentürk, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tiyatro Eleştirmenliği ve Dramaturji Bölümü'nde 2019 yılında lisans eğitimini tamamlamış, yüksek lisans eğitimini ise 2022 yılında Dr. Öğr. Üyesi Nilgün Firidinoğlu danışmanlığında "Türkiye'de Tiyatro Tarihçiliği: Metin And Üzerine Bir İnceleme" başlıklı teziyle tamamlamıştır. Aynı bölümde doktora eğitimine devam etmekte ve araştırma görevlisi olarak akademik çalışmalarını sürdürmektedir.

Modern Bir Tuluat Tiyatrosu Örneği Olarak *Şirreti Evcilleştirmek*

M. Furkan Tekbıyık

Bahçeşehir Üniversitesi

Bu çalışma, Moda Sahnesi'nin 2023 yılında Kemal Aydoğan rejisi ile ortaya konan *Şirreti Evcilleştirmek* oyununu, Aristoteles'in temel oyun analizine dair paradigmalarını baz alarak, Geleneksel Türk Tiyatrosu'nun Batılılaşma sürecinde ortaya çıkan Tuluat Tiyatrosu bağlamında inceleyecektir. İncelememiz Tuluat Tiyatrosu'nun temel motiflerini ele alarak başlayacak, sonrasında *Şirreti Evcilleştirmek* oyunundaki temel dramaturjik yapıyı inceleyecek ve Tuluat Tiyatrosu'nun bu oyundaki varlığını ortaya koymaya çalışacaktır. Literatür taraması ve oyun inceleme yöntemi ile ortaya çıkan bu çalışmanın amacı, Shakespeare gibi kült bir yazarın ağdalı oynanma alışkanlığına karşılık geleneksel teatral uygulamalarımızın kült eserlere uygulanışının çağımızın tiyatro izleyicisi açısından seyirlik zevki artırdığını ve tiyatro seyircisine yaptığı bu etkinin Ulusal Tiyatromuz açısından önemini göstermektir.

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Anahtar Kelimeler: *Şirreti Evcilleştirmek*, William Shakespeare, Tuluat Tiyatrosu, Kemal Aydoğan, Moda Sahnesi, *Hırçın Kız*

Özgeçmiş: 2014 yılında profesyonel tiyatro hayatına başladı. İstanbul Devlet Tiyatrosu, Beşiktaş Kültür Merkezi, Tatavla Sahne, Eti Çocuk Tiyatrosu, Tiyatro Kare'de oyunculuk yaptı. Haliç Üniversitesi Konservatuvarı Tiyatro Bölümü'nden mezun oldu. Ardından Kocaeli Üniversitesi Dramatik Sanatlar Programı'nda yüksek lisansını tamamladı. Şu an Kocaeli Üniversitesi Dramatik Sanatlar Programı'nda sanatta yeterlilik öğrenimine devam etmekte ve Bahçeşehir Üniversitesi Sahne Sanatları Bölümü'nde Araştırma Görevlisi olarak çalışmaktadır

Tiyatroda Mizah Anlatısının Yükselişi ve Meta-Modern Anlatı: *Cambazın Cenazesi*

Şebnem Telci Dereli

Kocaeli Üniversitesi

20. yüzyılın ortalarından itibaren tiyatroda anlatının dönüşümü, sahnedeki gerçeklik algısının sorgulanmasıyla başladı. Jean-Luc Lagarce, sahnede geçmişin yeniden canlandırıldığını ve hikâyenin oyuncular ve seyircilerle anlatıldığını savundu. Peter Brook, tiyatronun insanın iç dünyasını yansıtan ve seyirciyle doğrudan ilişki kuran bir sanat olması gerektiğini öne sürdü. Dario Fo ve John McGrath gibi sanatçılar, anlatıya odaklanarak politik ve toplumsal mesajlar iletti. Post-modern dönemde, anlatı hem samimi hem de ironik bir dilde şekillenmeye başladı. Meta-modernizm ise modern ve post-modern arasında salınım halinde olan bir anlatı biçimi olarak tanımladı. Bugünün tiyatrosunda, yazarlar ve oyuncular toplumsal hafızayı canlı tutmak için özgün veya yeniden yazılmış hikâyelerle seyirciyle etkileşime giriyorlar. Bu süreç, epik ve dramatik arasında gidip gelen bir salınım içeriyor. Bu çalışmada Firuze Engin'nin yazdığı *Cambazın Cenazesi* adlı oyunu bellek, anlatı ve geçmiş ilişkileri üzerinden değerlendirilmeye çalışılacaktır

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Anahtar Kelimeler: Tiyatro, anlatı, mizah, meta-modern, Firuze Engin, *Cambazın Cenazesi*

Özgeçmiş: Şebnem Telci Dereli, tiyatroya ilk olarak 1991 yılında Kocaeli Bölge Tiyatrosu ile başladı. DTCF de okurken sırasıyla, AST- ANKARA DT ve TRT gibi kurumlarda çalıştı. Mezun olma aşamasında Yaratıcı Drama ile tanışıp 2001-2003 yılları arasında çeşitli okullarda drama eğitmenliği yaptı. 2004 yılının Ekim ayında Kocaeli Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Rekreasyon Bölümünde Öğretim Görevlisi olarak işe başladım ve halen burada görevine devam etmekteyim.

Değişen ve Dönüşen Alternatif Tiyatro Mekânları

Türküler Topal

Hacettepe Üniversitesi

İlk ortaya çıktığı Dionysos şenliklerinde buluşma ritüellerine eşlik eden tiyatro, o günden beri seyirci ve oyuncuyu çepeçevre kuşatan mekânını dönemin toplumsal dinamiklerine göre seçer. Önceleri bu toplanmanın ve bir yamaca sırtını dayayıp karşıdaki sonsuz manzaraya doğru açılan, sıra sıra dizili taşlarla çevrelenen bu buluşmanın ortak mekânı; günümüze geldikçe farklı arayışlar, politik duruşlar, teknolojinin ilerleyişi ve bağımsız da var olabilme çabalarıyla çeşitlenmiş, hatta fiziksel sınırların eridiği ve yerinin neyle doldurulacağı konusunda her gösteride farklı sahnelemeleri deneyen topluluklarca da zenginleşmiştir. Bu yazının ele alacağı konuda tam da bu çeşitliliği cesurca arayan; tiyatro amacıyla inşa edilmemiş mekânları mesken edinen alternatif toplulukların günümüzde kullandığı mekânlar ile kurduğu iletişim irdelenmektedir. Dolayısıyla bildirinin odak noktası; günümüzde bağımsız ve özgün yapımlar üretmesiyle konvansiyonel tiyatrodan ayrışan alternatif tiyatroların mesken edindiği, tiyatro amacıyla inşa edilmemiş ve sonradan tiyatro-performans alanına dönüşen mekânlardaki oyunları sahneleme, mekân ve tasarım üçgeninde incelemektir. Böylece bir tiyatro mekânının sahnelemeyle olan ilişkisi göz önünde tutularak; herhangi bir mekândan oyun mekânına nasıl dönüştüğü araştırılacak ve bu dönüşümün tespit edilen ilkeleri sunulacaktır. Araştırmada case study ve gözlem yöntemi kullanılarak, örneklem olarak Ankara ve İstanbul'da sahnelenen çağdaş oyunlar ve sahnelendiği mekânlar seçilmiştir. Araştırmanın sonucunda tiyatroda erişilebilirliğin artması hedeflenerek, toplum için sanat anlayışını ön planda tutarak elde edilen veriler sayesinde buluntu bir mekânın tiyatroya dönüşümüne bir perspektif sunulacaktır.

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Anahtar Kelimeler: Çağdaş tiyatro mekânı, alternatif tiyatrolar, mekân performans ilişkisi

Özgeçmiş: Türküler Topal, lisans eğitimini Hacettepe Üniversitesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü'nde tamamladı ve aynı bölümde doktora eğitimine devam etmektedir. Yüksek lisans eğitimini ise Kocaeli Üniversitesi Sahne Sanatları Bölümü'nde tamamlamıştır. Araştırma alanları arasında alternatif tiyatrolar, tiyatro mekânları, çağdaş performans alanları, tiyatroda sahneleme, mekân ve sahne tasarımı arasındaki ilişki vardır. Ayrıca kurulum aşamasında olan TavanArası Tiyatronun kurucularından ve mekân, dekor ve kostüm tasarımcısıdır.

Postdramatik Tiyatroda Senografi ve Görsel Dramaturji Bağlamı: Aleksandar Popovski'nin *Savaş ve Barış* Rejisi

Serkan Üstüner

Bahçeşehir Üniversitesi

Günümüz çağdaş sahnelemelerinde, postdramatik tiyatro bağlamında, görsel dramaturji ve senografinin efektif kullanımı, dikkat çeken, farklı ve yenilikçi bir seyirlik ve anlam yaratan bir unsur olarak öne çıkmaktadır. Bu yaklaşım, metnin sadece sözlü içeriğine değil, görsel ve işitsel öğelerine de odaklanarak, seyirciye çok katmanlı bir deneyim sunmaktadır. Görsel dramaturji, senografi, ışıklandırma, kostüm ve multimedya unsurlarının entegre bir şekilde kullanılması, eserin anlam katmanlarını zenginleştirmekte ve seyirciye daha etkileyici ve düşünsel bir deneyim yaşatmaktadır.

Bu bildiride klasik bir romanı, özellikle genç seyirciye çağdaş bir dille tanıtmak isteyen bir yönetmenin nasıl bir modern bir sahneleme yöntemi tercih ettiği ve çağdaş sahneleme unsurları kapsamında, postdramatik tiyatroda senografi ve görsel dramaturji bağlamında, görsel ifade araçlarının işlevselliği üzerinde durulacaktır. Örnek olarak ise İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları'nın 2023 repertuarında yer alan, bir dünya klasiği Tolstoy'un *Savaş ve Barış* eserinin, yönetmen Aleksandar Popovski yaklaşımı üzerinde durulacaktır.

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Anahtar Kelimeler: postdramatik tiyatro, senografi, görsel dramaturji, Popovski

Özgeçmiş: Bahçeşehir Üniversitesinde Oyunculuk Yüksek Lisans eğitimini tamamlayan Serkan Üstüner; 2010 yılında, kurucularından olduğu ve genel sanat yönetmenliğini üstlendiği Tiyatro Yan Etki'de profesyonel tiyatro kariyerine adım attı. Halen sanatsal yolculuğunu sürdüren bu tiyatroda birçok oyun yönetti. 2011-2014 yılları arasında, uluslararası sanat festivallerine farklı projelerle katıldı, İngiltere (Brouhaha), Almanya (Shademakers), Yunanistan (Acrobats of Silence) gibi ülkelerde workshoplar düzenledi ve yaratıcısı olduğu "Fire of Gypsies" projesinin yönetmenliğini yaptı. Makedonya'da her yıl düzenli olarak devam etmekte olan "Actor of Europe" festivalinde, sahnelediği "In Prison" isimli eserle; Jacques Lacquirre - yenilikçi sahneleme ödülüne layık görüldü. Tiyatro Kare, Tiyatro Martı, Jest Tiyatro, Epizot Görsel Sanatlar, Nova Yapım, Boa Sahne, Tiyatro Poetika gibi bir çok özel tiyatroda oyunlar sahneledi. Bahçeşehir Üniversitesi Konservatuvarı Sahne Sanatları bölümünde öğretim görevlisi olarak çalışan Üstüner, Kocaeli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dramatik Sanatlar programında sanatta yeterlik eğitimine devam etmektedir

Tiyatroda Postmodernizm'i ve Zamanı Spiral Zaman Anlayışı Üzerinden Okumak

Baturalp Ali Yavuz

Kocaeli Üniversitesi

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Bizler zamanı lineer olarak kabul etmekteyiz ve yaşantımızı, sanatsal bakışımızı ister bilinçli ister bilinçsiz olsun, bu anlayışa göre şekillendirmekteyiz. Çünkü en temelde, yaşadığımız toplumun egemen dini anlayışı dahi lineer bir zaman algısını barındırmaktadır. Bir başlangıç ve bir son fikri hayatımızın her köşesinde bulunmaktadır. Bahsi geçen lineer zaman anlayışı, sadece yerel bir kültürün getirisi değildir. Bu yaklaşım, İbrahimi dinlerin her birinde ve bu anlayışla kültürünü inşa etmiş hemen hemen her toplumda bulunmaktadır. Bu doğrultuda, dil ve düşünme pratiğine dahi sirayet eden bu zaman anlayışı, yaşantılarını lineer bir zaman anlayışı doğrultusunda planlayan toplumlar ve sanatlarını da bu minvalde şekillendiren sanatçılar yaratmıştır. Bu durumu Batı'nın tiyatro tarihi üzerinden izlemek mümkündür. 20. yüzyılın ikinci çeyreğine kadar zaman birliği ve uyumu, tiyatro metinleri için vazgeçilemez bir kural olarak yer almaktaydı. Peki, eğer zamanı lineer değil döngüsel, hatta spiral düşünürsek sanat anlayışımızda ve yaşantımızda neler değişecektir? Yaklaşık olarak 20. yüzyılın ikinci çeyreği itibariyle tiyatro alanında gelişmeye başlayan Postmodernizm ve Batı tiyatro sanatının yavaş yavaş yüzünü Doğu ritüellerine ve kültürüne dönmesi, sahneden logosun kovulması, Batı tiyatro anlayışında hâkim olan lineer zaman anlayışının kırılmasına sebebiyet vermiştir. Bu kırılmanın sebebi ise, Batı tiyatrosunun yüzünü döndüğü Doğu kültürünün döngüsel bir zaman anlayışına göre hayatlarını ve sanatlarını şekillendiriyor oluşlarıdır. Çünkü Vedik kültürde (Hinduizm, Brahmanizm vb.), içerisinde başlangıç ve son kabulü olmayan bir dini görüşün ve felsefenin benimsenmiş olması, onların yaşam ve sanat biçimlerini de bu doğrultuda şekillendirmiştir. Bu sebeple Postmodernizm, Batı'nın lineer zaman kalıplarını kırması, yeni alternatifler araması ve Postmodernizm içerinde yer alan önemli sanatçıların bir kısmının Doğu kültüründen etkilenmiş olması bakımından, döngüsel zaman anlayışını biraz daha katmanlı hale getiren spiral zaman anlayışıyla okunmaya oldukça müsaittir. Bu katmanlı yapı, içinde metnin tekrar eden durum veya anları barındırıyor olmasının yanında, bu tekrarların her seferinde bir önceki durumla ilişkili ama farklı bir izleğe sahip olmasına neden olur. Bu yapıdaki metinler, alternatif bir zaman okuması olarak spiral zamanın sahnelemede ve dramturjide kullanılabileceğinin bir göstergesidir.

Anahtar Kelimeler: Modernizm, postmodernizm, spiral zaman, döngüsellik, lineer zaman

Özgeçmiş: Baturalp Ali Yavuz, Maltepe Üniversitesi, Sahne Sanatları bölümünden 2023 yılında dereceyle mezun olmuştur. 2022 yılında "MUISC22" (Maltepe University International Student Congress) isimli uluslararası öğrenci kongresinde hem Güzel Sanatlar Fakültesi'nin başkan yardımcılığını üstlenmiş hem de aynı kongreye konuşmacı olarak katılmış ve üretmiş olduğu video-art projesini sunmuştur. Aynı yıl "İklimin Geleceği: Geleceğin İklimi" isimli 4004 kodlu TÜBİTAK projesinde katılımcı olarak bulunmuştur. Aktif olarak "Teb Oyun" dergisi ve "Tiyatro…Tiyatro…Dergisi"nde alan üzerine çeşitli yazılar yazmaktadır. Çeşitli akademik projelerin içerisinde, projenin araştırma grubunda veya uygulama grubunda yer almıştır. Eğitim hayatına ve çalışmalarına Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Dramatik Sanatlar (Disiplinlerarası) yüksek lisans programında devam etmektedir.

Sinematografik Öğelerin Tiyatro Sahnesinde Kullanımı: Sinematografik Tiyatro

Asena Yıldırım

Doğuş Üniversitesi

Tiyatro ve sinema etkileşimi, sinematografın keşfedildiği andan itibaren günümüze kadar her dönem farklı bir ifade aracı sağlamıştır. Disiplinlerarası etkileşim sağlayan bu iki sanat alanının bir arada ifadesi, sinematografın keşfiyle birlikte tiyatronun öğelerinin sinemada kullanımıyla başlamıştır ancak günümüzde bunun tam tersi bir durum söz konusu yerini almaktadır. Hans- Thies Lehmann'ın 1990 yılında *Postdramatik Tiyatro* kitabında ortaya attığı *sinematografik tiyatro* kavramı, günümüz tiyatro sahnelemelerinde sinematografik öğelerin anlatım aracı oluşturmak için kullanıldığının ifadesini oluşturmaktadır. Tiyatrodaki anlatım yöntemleri sinemanın tekniğini genişlettiği gibi, sinematografinin sunduğu yeni olasılıklar da tiyatroyu etkilemeye başlamıştır. Tiyatro ve sinemanın bu etkileşimi *sinematografik tiyatro* kavramını oluşturarak 1960'lı yıllardan günümüze sinematografik öğelerin tiyatro sahnesinde kullanımını sağlamıştır. Bu çalışmanın amacı, tiyatro ve sinema ilişkisine disiplinlerarası bir yöntemle yaklaşarak, iki sanat dalı arasındaki etkileşimin nasıl bir arada kullanılarak ifade aracı oluşturduğunu incelemek ve *sinematografik tiyatro* kavramını dünyadan ülkemize kadar uzanan var olan örnekleriyle açıklamaktır. Sonuç olarak, 21. yüzyıl tiyatrosunun sinematografik öğelerin kullanımıyla birlikte sahnelemede oluşan yeni anlatım yöntemlerini sunmak ve örneklerle birlikte sinematografik tiyatronun oluşum ve gelişim sürecini incelemek hedeflenmektedir.

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Anahtar Kelimeler: Tiyatro, sinema, sinematografik tiyatro

Özgeçmiş: Arş. Gör. Asena Yıldırım, 1997 İstanbul doğumludur. 2015 yılında % 100 bursla girdiği Beykent Üniversitesi Oyunculuk Bölümü'nden 2019 yılında mezun olmuştur. Aynı yıl Bahçeşehir Üniversitesi İleri Oyunculuk Bölümü'ne girmiş ve 2021 yılında "August Strindberg'in Oyunlarındaki Kadın Karakterlerin Feminist Bakış Açısıyla İncelenmesi ve Bir Uygulama" adlı teziyle mezun olmuştur. 2021 yılında girdiği Beykent Üniversitesi Sinema-TV Bölümü'nde Doktora/Sanatta Yeterlik programına devam etmektedir. *Korku*, *Antigone*, *Beyoğlu'nda En Kırmızı Akşamüstü*, *Yollu: Barış Gelini* ve *Adviye* adlı tiyatro oyunlarında oyunculuk yapmış, dizi ve filmlerde oyuncu koçu olarak çalışmıştır. 2021 yılından beri Doğuş Üniversitesi Oyunculuk Bölümü'nde Araştırma Görevlisi olarak çalışmaktadır.

Sembolik İfadenin Temsiliyeti Bağlamında Kuklanın Sahnedeki Varlığı: Maurice Maeterlinck'in *Çağrılmadan Gelen* Oyun Örneği

Murat Benan Yıldız

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

19. yüzyıl ile beraber sanat türlerindeki belirgin bir dönüşümün tezahürü niteliğindeki sembolik tiyatronun öncüllerinden M. Materleick'in 1891 yılında yazdığı Çağrılmadan Gelen (Fransızca: L'Intruse) eseri, insanın bilinmeyen güç karşısındaki trajedisinin katmanlı bir anlatısı niteliğindedir. Materleick'in şiirsel ve çağrışıma yönelik temas modları ile kukla tiyatrosuna özgü bir ifade anlayışıyla oluşturduğu oyunlarının bir örneği olan Çağrılmadan Gelen eserinden hareketle, İstanbul Devlet Tiyatrosu'nun 2023-2024 sezonu repertuarında yer almış güncel bir sahne uyarlaması merkeze alınacaktır. Bu doğrultuda oyunun ana karakterleri de olan kuklaların sahnedeki varlığı incelenecektir. Kuklanın plastisitesinden hareketle oyundaki temalarla nasıl etkileşime girdiği ve eserin genel anlamını nasıl güçlendirdiği tartışılacaktır. Bu çalışma, kuklanın temsil gücü bağlamında anlam, varoluş ve izleyici algısını ele alarak, sembolik ifadenin kukla aracılığıyla nasıl inşa edildiğini anlamamıza katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Anahtar Kelimeler: Maurice Maeterlinck, *Çağrılmadan Gelen*, sembolik tiyatro, kukla, anlam

Özgeçmiş: Dr. Öğr. Üyesi Murat Benan Yıldız 1978 yılında İstanbul'da doğdu. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sahne Dekoru ve Kostümü Bölüm'ünde 2002 yılında Lisans, 2005 yılında Yüksek Lisans ve 2021 yılında Sanatta Yeterlik eğitimini tamamladı. Sahne Dekoru ve Kostümü Bölüm'ünde başlayan akademik kariyerine Kukla ve Gölge Oyunları Sanat Dalı bünyesinde Sahne Dekoru ve Kostümü Bölümü Doktor öğretim üyesi olarak halen devam etmektedir.

Çok Kültürlülüğün Feminist Eleştirisi: Lynn Nottage'in *Ruined* Oyunu Üzerine Bir İnceleme

Hatice Seda Yılmaz

Atatürk Üniversitesi

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Çokkültürlülük tartışmaları, toplumlarda azınlıklara kültürel hakların verilmesinin ayrıcalık mı yoksa eşitlik mi yarattığının yanı sıra çokkültürlülüğün bireysel özgürlüklerden ziyade, kültürlerin önemi ve değerine vurgu yapmakta olduğu üzerinedir. Çokkültürlülüğün feminist eleştirisi de işte bu görüşten yola çıkarak kültürel çeşitliliği ve farklılıkları önemserken, aynı zamanda kadınların hakları ve eşitliği konusundaki endişeleri vurgular. Bu eleştiri, çeşitli kültürel bağlamlarda kadınların deneyimlediği eşitsizlikleri ve zorlukları ortaya çıkarırken, kültürel normların kadınların özgürlüğünü kısıtlayabileceğine ve cinsiyet eşitsizliğine katkıda bulunabileceğine dikkat çeker. Pek çok feminist, çokkültürlülüğün, azınlık kültürel grupların gücünü artırırken, bu grupların en savunmasız üyelerinin özellikle de kadınların durumunu kötüleştirdiği endişelerini dile getirmiştir. Feminist yazar Susan Okin, Çokkültürlülük Kadınlar İçin Kötü Müdür? adlı yapıtında bu tartışmalı soruya evet yanıtını verir. Okin kitabında, devletler tarafından desteklenen cinsiyet eşitliği normuyla çelişen azınlık kültürlerle karşılaşıldığında ne yapılmalıdır sorusunu gündeme getirir. Okin, eleştirisini, Afrika göçmen topluluklarında çok eşlilik, Fransa ve Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Afrika göçmen topluluklarında kadın sünneti gibi örneklerle destekler. Akademisyen Iris Marion Young da farklılık politikası üzerine yazdığı Adalet ve Farklılık Politikası adlı kitabında bazı kültürlerin kadınlar üzerindeki ayrımcı yönüne vurgu yapar. Bu çalışmada, Amerikalı oyun yazarı Lynn Nottage'in Ruined adlı oyunu, çok kültürlülüğün feminist eleştirisine bir örnek olarak ele alınabilir. Oyun, Demokratik Kongo'daki iç savaşın gölgesinde kadınların deneyimlerini merkeze alır. Cinsiyet temelli şiddet, savaş suçları ve kadınların savaşın ve çatışmanın ortasında nasıl hayatta kalmaya çalıştığını inceler. Lynn Nottage, bu oyununda kadın karakterleri aracılığıyla çeşitli kültürel ve toplumsal dinamikleri ele alarak, kadınların cinsiyet eşitsizliği ve şiddetle nasıl başa çıktıklarını derinlemesine inceler. Oyun, farklı kültürlerden gelen kadınların deneyimlerine ve seslerine odaklanarak cinsiyetler arasındaki eşitsizliği gözler önüne serer.

Anahtar Kelimeler: Çok kültürlülük, feminist eleştiri, cinsiyet eşitliği, Lynn Nottage, *Ruined*

Özgeçmiş: Seda Yılmaz, 2006 yılında Atatürk Üniversitesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun olmuştur. 2019 yılında Kafkas Üniversitesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde İngiliz Tiyatrosu üzerine yüksek lisansını tamamlamıştır. 2022 yılında Atatürk Üniversitesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde (Amerikan Çalışmaları üzerine) doktora eğitimine başlamıştır. 2007 yılından bu yana Atatürk Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nda öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır.

Elementlerin Dolanıklığı: Tiyatroda Elementler, Elementlerde İnsan

Z. Gizem Yılmaz & Serdar Kara

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi

Bu panel öncelikle Doç. Dr. Z. Gizem Yılmaz'ın *Elementler ve Tiyatro* adlı akademik sunumuyla başlayacaktır. Bu sunumda Yılmaz, tiyatronun başlangıçtan günümüze değişimine değinerek, tiyatronun doğası gereği elementlerin kesiştiği bir yer olduğunu, 21. Yüzyılda bile bir oyun izleme aktivitesinin beraberinde tiyatro mekânındaki tüm element dolanıklıklarına maruz kalmak olduğunu göstermektedir. Oyuncuların karakter yaratmada kostüm ve makyajla girdikleri maddesel etkileşimlerini ve seyircilerin aynı salonda birbiriyle atomik seviyede etkileşimlerini anlatan Yılmaz, bu maddesel posthüman oluşumdan, Rönesans dönemi tiyatrosundaki elementlerden karakter özellikleri yaratma alışkanlığına da değinecektir. Bu bağlamda komedi yazarı Ben Jonson'ın humours komedisine değinip, antik tıp söylemlerini komediyle birleştirerek ilk kez interdisipliner bir tiyatro anlayışı sunan Ben Jonson'ın oyunlarından örnekler sunacaktır. Buradan günümüz dans uygulamalarına bir köprü kurarak Rudolf van Laban'ın elementlerden esinlenerek oluşturduğu hareket analizinden örnekler verecektir. 30 dakika sürecek olan bu konuşmanın ardından Yılmaz, Serdar Kara ile birlikte tiyatro öğrencileriyle oluşturduğu element dans koreografisini sergileyecektir. Bu koreografi de yaklaşık 15 dakika sürecektir. Böylelikle, gelenekten geleceğe uzanan elementlerin hikâyesi 21. yüzyıl sahnesinde, antik dönem ve Rönesans döneminin sesleriyle ve izleriyle sahnelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Element felsefesi, Ben Jonson, Rudolf van Laban, element dansı

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Özgeçmiş:

Doç. Dr. Z. Gizem Yılmaz, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümünde öğretim üyesidir. Lisans (2010), yüksek lisans (2012) ve doktora (2018) derecelerini Hacettepe Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümünden almıştır. *Kozmik Koreografi: Bedenlerin Element Dansı* (2023) başlıklı kitabı Yeni İnsan Yayınlarından, *Tiyatronun Posthümanist Tarihçesi* başlıklı kitabı (2023) ise Siyasal Kitabevinin posthümanizm serisinden çıkmıştır. Başak Ağın ile birlikte *Beşerî Bilimlerin 50 Rengi: Çevreci, Dijital, Tıbbi ve Posthüman Sesler* kitabının ortak editörlüğünü yapmıştır. Aynı serinin ikinci cildi üzerine çalışmaları devam etmektedir. Posthümanizm ve ekoeleştiri alanlarını tiyatro ve sahne sanatlarıyla birleştirdiği ulusal ve uluslararası kitap bölümleri ve performansları ile *Neohelicon, ISLE, English Studies, CLCWeb, Configurations* gibi dergilerde makaleleri bulunmaktadır. 2023 yılında plastik kirliliği üzerine hazırladığı dans koreografisi Helsinki Çevre Kirliliği Merkezi'nde gösterilmiştir. Oyun yönetmenliği de yapmaktadır. Son projesi bir ekoeleştirel *Hamlet* (20 Mayıs 2023) ve elemental *Thyestes* (30 Nisan 2024) olmuştur.

Serdar Kara, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Sanat Tasarım Fakültesi'nden Sanat Tasarımcısı olarak mezun olmuştur. Gençlik ve Spor Bakanlığında tiyatro eğitimi vermektedir. Çağdaş Drama Derneğinden "Ergenlerle Yaratıcı Drama Yöntemiyle Günlük Tutuyoruz" konulu proje tezini yazıp uygulayarak mezun olmuştur. Adnan Menderes Üniversitesi'nde "Yaratıcı Drama Formatörlük" eğitimini bitirmiştir. Ankara Üniversitesi'nde Yaratıcı Drama ve Tiyatro Tarihi Yüksek Lisans derslerine misafir öğrenci olarak katılmıştır. ASSITEJ "Uluslararası Çocuk ve Gençlik Tiyatroları Birliği" Türkiye merkezinde görev almıştır. T.C. Sayıştay Bakanlığı'nda eğitimler vermiştir. Çeşitli özel ve kamu kurumlarında oyuncu, oyun yazarı ve genel sanat yönetmeni olarak görev yapmıştır. Yazdığı oyunlar arasında iki oyunu sahnelenmiş ve Türkiye genelinde ödüller almıştır. Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Ankara Üniversitesi ve Ankara Medipol Üniversitesi'nde tiyatro üzerine çalışmalar yapmıştır. Son projesi Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencileriyle Ray Conney'in yazdığı Kaç *Baba Kaç* oyunudur. Kurmuş olduğu Çalıkuşu Sanat Tiyatrosunun Genel Sanat yönetmenliğini yaparak çalışmalarına devam etmektedir.

Boş Alan Sanatı: Çağdaş Tiyatroda Minimalist Sahne Tasarımı

Memet Ali Zeren

Dokuz Eylül Üniversitesi

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Sanat ve tasarımda minimalizm, gereksiz detaylardan kaçınarak temel formlara ve renklere odaklanan bir akımdır. Bu yaklaşım, sadelik ve yoğunlaşmış ifade aracılığıyla duygusal ve düşünsel derinlik yaratmayı amaçlar. Sahne tasarımında minimalizm, dekor, aksesuar ve sahne öğelerini asgariye indirerek hikâyenin özüne odaklanmayı sağlar. Bu yaklaşım, izleyicinin dikkatini oyuncuların performansına ve temel anlatıya çevirerek daha derin bir etkileşim kurulmasına imkân tanır. Sahne tasarımında minimalizm, sadece oyuncuları ve yönetmenleri hikâye anlatımına yönelik yaklaşımlarını yeniden düşünmeye zorlamakla kalmayıp, aynı zamanda izleyiciyi daha samimi, yansıtıcı bir teatral deneyime dahil etmesini de sağlamaktadır. Minimalist yaklaşıma göre boşluk olarak algılanan boş alanın aslında potansiyelle doludur ve hayal gücü için bir tuval ve duygusal rezonans için bir katalizör görevi görmektedir. Minimalist ilkelerden yararlanan tasarımcılar, formdan ziyade içeriği stratejik olarak vurgulayarak, seyrek ögelerin karmaşık hikâyeleri ve duyguları aktarmasına olanak tanırlar. Çalışmada çağdaş tiyatroda minimalist sahne tasarımının dönüştürücü gücü incelenmiş ve boş alanın bilinçli kullanımının nasıl güçlü bir anlatı ve estetik araç olarak hizmet ettiği araştırılmıştır. Bu bağlamda minimalist yaklaşımı kullanan sahne tasarımcılarıyla örneklendirilerek minimalizmi savunan ufuk açıcı yapımların analizi yoluyla, işlevsellik, sembolizm ve izleyici etkileşimi de dahil olmak üzere başarılı minimalist tasarımın temel bileşenlerini tanımlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Minimalizm, sahne tasarımı, boş alan, tasarım

Özgeçmiş: Memet Ali Zeren, 2009 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sahne Tasarımı Bölümü'nden mezun oldu. Devlet tiyatroları, Şehir Tiyatroları ve özel tiyatroların çeşitli projelerinde sahne ve kostüm tasarımcısı olarak çalıştı. Bornova Belediyesi Şehir Tiyatrosu'nda 2 sezon boyunca tasarımcı olarak çalıştı. *Arturo Ui'nin Önlenebilir Yükselişi* adlı oyunda yılın en iyi kostüm tasarımcısı seçildi. 2017 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Sahne Sanatları Ana Sanat Dalı'nda Yüksek Lisans eğitimini tamamladı. Aynı yıl Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Temel Eğitim Bölümü'nde araştırma görevlisi olarak çalışmaya başladı. Kazandığı bursla Almaya/Dessau'da Buuhaus Enstitüsü vakfında araştırmacı olarak çalıştı. 2023 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Sanat ve Tasarım Ana Sanat Dalı'ndan Sanatta Yeterlik eğitimini tamamladı. Çalışmalarında disiplinler arası yaklaşıma önem vermektedir.

EXISTENCE TRADITION FUTURE

VAROLUŞ GELENEK GELECEK

2nd INTERNATIONAL UTAD CONFERENCE
2nci ULUSLARARASI UTAD KONFERANSI

Workshops | *Atölyeler*

utadconference.com

BAU KONSERVATUVAR

TURKISH SOCIETY FOR THEATRE RESEARCH — ULUSLARARASI TİYATRO ARAŞTIRMALARI DERNEĞİ

TÜBİTAK

BAU Bahçeşehir University

Concept Creation and Mapping Workshop: How Do We Tell Our Stories?

Derya Ağaoğlu

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

A Bird's Tale is a solo physical storytelling performance that targets an inter-generational audience: young people who are 9+ and adults. Intergenerational audience is formed by young people, and their elderly caregivers. The term is usually used in the process of making theatre together, where young people work with their elderly caregivers. Some shows also have an inter-generational audience target, where the show's aim is to perform to these two groups in a way that these two groups can relate to the heartbeat of the story told in the stage (Jackson, A., Vine, C., 2013)

A Bird's Tale tells a story of Kukkurukku: a half-human bird who falls on earth one day. She sees a very crowded frame, where people of different colors (yellow, black, white, green, purple, gray) are. With a strong desire to fit in this frame, Kukkurukku asks help to each color. Instead of helping her, each color takes Kukkurukku's feathers, and she does not realize it until she becomes all featherless. In her journey to take her feathers all back, she finds herself in a cave, where she has the time to think more about each color, their circumstances and find a way to take her feathers back.

A Bird's Tale tells my own story, but in a very symbolic way. It is a devised performance. Devising is a creative process that is vastly different than a traditional theatre production, because it excludes the presence of a text. Instead, devised theatre starts with a kernel idea and becomes a performance through the process of working through different exercises and techniques. The work involves exploring the ideas physically. (Graham, S., Hoggett, S., 2009)

Biography: Derya Ağaoğlu earned her bachelor's degree in Guidance and Psychological Counseling from TED University in 2018 and master's degree on Fine Arts Education from Ankara University in 2020. She worked at Tatbikat Akademi Sahnesi, as a teaching artist and educational program developer. In 2020, she started to University of North Carolina at Greensboro's MFA (Masters of Fine Arts) program in Theatre for Youth. She graduated in 2022 and worked at the Lexington Children's Theatre as a summer teaching artist. In 2023, she formed her own theatre company. Since 2023, she has been serving as an adjunct lecturer at TED University, instructing courses in Art

Theatre Translation as Creative Negotiation: Translating William Shakespeare's *A Midsummer Night's Dream*

Dr. Başak Ergil & Dr. Ulaş Özgün

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

As theatre translation is a kind of communication and dialogue between cultures and traditions, the translator needs to take both cultures and traditions into consideration throughout the translation process. These cultures and traditions are governed by a wide range of factors such as the expectations of the readers or audiences, publishing policies, state ideologies, and the existing literary image of the author as well as the creativity and translation competence of the translator. In such cases when the translation of the Western dramatic text, as in the case of Shakespearean comedies, will be translated into non-Western cultures that are traditionally rather performative than dramatic, the great gap and dissimilarity between the two cultures also need to be taken into consideration by the translator. The written dramatic play that will be received by an inherently performative culture may sometimes place the translator in a position that involves negotiations that may lead the translation process to such dichotomous questions as "Should I translate the play with a source or target-oriented approach?" "Should I prioritize the readability or performability of the play?" "Should I stick to the playwright's dramatic style or the performative possibilities of the play?" Though these questions once pre-occupied theatre translation theorists and practitioners for long decades, it is now clear that the theory and practice of theatre translation are beyond dichotomies and binary oppositions. Following a short theoretical introduction to the workshop by Başak Ergil, the workshop will proceed with Ulaş Özgün's remarks regarding the practical aspects of theatre translation of his latest translation(s), namely Macbeth: An Adaptation Attempt to Our Political Landscape (Macbeth: Muhitimize Uyarlama Denemesi) by Ümit Kıvanç and Sarah Kane's Bütün Oyunları (Complete Plays). Following this short introduction, participants will take place in a translation process in which an excerpt from the beginning of Act 1 of William Shakespeare's A Midsummer Night's Dream will be translated to be later compared with the already existing translations in Turkish.

Biography:

Dr. Başak Ergil is a translator, editor and Translation Studies scholar with an MA in Boğaziçi University and PhD in Istanbul University, both in the field of Translation Studies. Her main fields of specialization are translation ethics, translation criticism, translational recanonization, cultural/collective memory through translation, translation theory and theatre translation.

Dr. Ulaş Özgün has received his B.A., M.A. and PhD from the Department of English Language and Literature at Hacettepe University. He is currently working as a lecturer at Tekirdağ Namık Kemal University. He has written articles on various topics of English and Scottish literature in the Middle Ages and his translations of poetry and drama have appeared in book format.

Neuroscience-Based Acting Approaches: Embodied Acting, Neurosomatic Acting

Richard J. Kemp & Fatoş Su Özkarataş

UTAD2024
VAROLUS EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Neuroscientific findings demonstrate that mind and body are holistically integrated. The experience of perceiving and moving in the world develops patterns of neural activity that are re-used by abstract mental concepts. This principle of integration challenges the conceptual separation of mind and body that has informed Western acting practice. It provides an empirical foundation for the phenomenon that Stanislavski and Michael Chekhov called "psychophysical" and Jacques Lecoq called "mimodynamic."

Embodied Acting embraces the holistic interaction of mind, body and environment in training and performance. Mental, physical and emotional choices have a "cascade" effect in which each area affects, and is simultaneously affected by, the others. The process is always inter-active, acknowledging the reflexive, reciprocal and reciprocating relationships between self, character, story and world that form the blended being that inhabits the fictional world, while breathing in the physical world.

At its core, Neurosomatic Acting emphasizes the embodied nature of human experience, recognizing that our thoughts, emotions and behaviors are intricately intertwined with our physical sensations and neural processes. Through a combination of experiential exercises, somatic techniques and cognitive insights, actors learn to live their characters with unique authenticity, adding depth and nuance to their performances. By developing a heightened awareness of the mind-body connection, Neurosomatic Acting encourages actors to tap into the rich spectrum of human expression. By exploring how Neurosomatic practices shape the essence of theatrical expression, actors experience their unique expressive potential in the processes of creating space, situation, event, subject, theme, object, character, role through their soma, transcending the limits of traditional acting methodologies. In this way, actors create their performances with an authentic and ritualistic effect, while understanding the potentials of the deep connection between art and craft.

Biography:

Prof Rick J. Kemp

Professor Kemp holds a BA/MA from Oxford University, and an MFA and PhD from the University of Pittsburgh. He is Head of Acting and Directing at Indiana University of Pennsylvania, USA. His experience includes companies and theatres such as the Almeida, Complicité, Commotion, Circulo de Bellas Artes, Quantum, the Pittsburgh Playhouse, 404 Strand, Squonk Opera, Teatr Polski, and Peter Brook's Bouffes du Nord. A Fellow of the Salzburg Global Seminar on Neuroscience and Art, publications include Embodied Acting: What Neuroscience Tells Us About Performance, The Routledge Companion to Jacques Lecoq, and The Routledge Companion to Theatre, Performance and Cognitive Science.

Fatoş Su Özkarataş / Researcher Performer Su Özkarataş, who holds her PhD degree in Dramatic Arts (Interdisciplinary Program), did her doctoral thesis on Neuroscience and Acting. Within the scope of her doctoral studies, she worked with Prof. Rick KEMP, and conducted acting and performance studies at Indiana University of Pennsylvania. She holds a bachelor's degree in Theater – Acting and a master's degree in Cinema TV. Su Özkarataş, who has acted in different theater companies in Turkey and Italy, is currently teaching acting and directing at a Conservatory affiliated to the University. Su Özkarataş, who is interested in examining the issue of being human from biological, physiological, psychological, sociological, neurological and philosophical perspectives, carries out national and international projects that combine science and art

Towards the Bathroom Live Board Game Where The Absurd is A Lived Experience

Orsolya Nagy

University of Greenwich

This game, based on The Martyrdom of Peter Ohey written by the Polish playwright, Slawomir Mrozek, aims to deliver the experience of the absurd. The term of the Theatre of the Absurd was created by Martin Esslin, whose intention was to offer some understanding to the plays, emerging from the 1950s, entirely different from the traditional theatre. He referred to the Latin origin of the word, 'absurdus', which means of out of harmony in a musical sense, as well as to the dictionary definition: out of harmony with reason or propriety; incongruous, unreasonable, illogical. Meanwhile in West European absurd plays the absurdity of existence was observed, in East and Central Europe, where the Theatre of the Absurd emerged during the communist era, was a lived experience.

The game is led by a host who introduces the rules and the given circumstances. Every participant plays the same character: Peter Ohey, whose journey will evolve through a series of strange situations, encountering different characters, as written in the original play. Each square of the game represents a scene where the players end up by chance, throwing the dice. The winner (or the loser?) is the participant who first gets into the bathroom.

Some of the original text will be used in the game, meaning that the players' decisions are not their own choices, enabling them to experience the East European absurd reality where one possessed no freedom, had to obey external forces and where privacy was not respected.

Biography: Orsolya Nagy is a PhD student at University of Greenwich where she studies the theatre of the absurd in Hungary through the exploration of Central European plays.

She is also a professional actress and theatre director. She trained and started her acting career in Budapest where she appeared in various productions: comedies, musicals, dramas. She moved to London in 2012 to become a theatre director and completed the MA Theatre Directing course at the University of East London in 2014. Since then, she has directed several new plays in London whilst continued her acting career.

Fiziksel Eylemler Yöntemi Egzersiziyle Solo Performans Uygulamalı Atölye Çalışması

Ece Özinan

Haliç Universitesi

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Jerzy Grotowski'nin "Yoksul Tiyatro" döneminde çalışma egzersizlerinden biri olan bitki kompozisyon temrini üzerine çalışılacaktır. Atölye çalışması üç aşamalı olarak planlanmıştır. İlk aşamada, katılımcıların kendi imajinasyonlarında yarattıkları veya var olan bir bitki görselinin üzerinde çalışılmaya başlanır. Bu bitkinin, katılımcının fiziksel bedenine uyarlanma evresine geçilir. Egzersizin bu kısmında Michael Chekhov'un ışıma (radiation) egzersizinden bir bitkinin filizlenmesi, yeşermesi ve solması bağlamında faydalanılmaktadır. Bitkinin insan anatomisine uygun bir şekilde fiziksel aksiyonunun skorlanması ve bu aksiyonların taklide dayanmaması önemlidir. Katılımcı bu aşamanın sonunda, bir bitkinin açarken 5 ve solarken 5 olmak üzere toplam 10 adet skorlanmış fiziksel aksiyonunu elde etmiş olacaktır. Bir bitkiden yola çıkılarak oluşturulan fiziksel aksiyonlar, katılımcının solo performansının kodlanmış hareket akışını belirlemektedir. Atölye çalışmasının fiziksel aşaması tamamlandıktan sonra ikinci aşamada ise, katılımcının hali hazırda ezberlediği monolog üzerine çalışarak devam edilir. Bu monoloğun anlamlı bir bütünlüğe sahip olması bir zorunluluk değildir, peş peşe sıralanmış anlamsız cümlelerden oluşabilir. Ancak önemli olan, toplam 10 fiziksel aksiyon üretildiği için en az 10 cümleden oluşmasıdır. Bu aşamada fiziksel olan ile vokal olan birleştirilmeye çalışılır. Her bir fiziksel aksiyon başına bir cümle gelecek şekilde katılımcı, gerçekleştirdiği fiziksel aksiyondan doğan etkiyle vokal performansını meydana getirir. Vokal performansın temposu, kalitesi, tonal değişimleri bütünüyle fiziksel aksiyondan kaynaklanmalıdır. Fiziksel ve vokal aksiyonlar kendi içerisinde bir uyumluluk yarattığında, fiziksel aksiyon yapısı çerçevelendirilmiş olur. Atölye çalışmasının son aşamasında ise, vokal aksiyonların fiziksel aksiyonlardan maksimum derecede etkilendiğinden emin olunduktan sonra, katılımcı sabit kalarak yalnızca vokal aksiyonlarını gerçekleştirir. Katılımcının tercihine göre performans inşa edilirken, kimi zaman sabit ve sadece vokal olanla, kimi zaman da fiziksel ve vokal aksiyon birlikte devam edilebilir. Bu atölye çalışmasının amacı, katılımcılara fiziksel aksiyon yöntemine ilişkin bir örnek sunmak ve metnin araç kılındığı bir solo performans üretmektir.

Biography: 1987 yılında Bursa'da doğdu. 2008 yılında Uludağ Üniversitesi İşletme bölümünden mezun oldu. Öğrenim gördüğü süre zarfında Uludağ Üniversitesi Oyuncuları ile tanıştı. Ardından 2012 yılında Haliç Üniversitesi Konservatuarı Tiyatro Bölümünü bitirdi. David Strnad (Çek), Gennadi Bogdanov (Rus), Tomasz Radowicz (POL) gibi tiyatro eğitmenlerinden fiziksel tiyatro üzerine yurtdışında eğitimler aldı. 2013 yılında Atlas Tiyatro Araştırmaları'nın kuruluşunda rol aldı. 2014 yılında Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tiyatro Bölümünde yüksek lisansını yaptı. 2016 yılında İtalya-Bergamo'da düzenlenen ISTA (International School Of Theater Anthropology) eğitimlerine katıldı. 2020 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tiyatro Eleştirmenliği ve Dramaturgi bölümünde doktora eğitimini tamamladı ve Haliç Üniversitesi Konservatuvarı Tiyatro Bölümünde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

Build Your Own Cult – A 'Risky' Workshop for Stage Managing Participatory Performances

Melissa Bondar

University of Greenwich

Participants are introduced to the idea that participatory and immersive theatre productions often include elements that invoke potential psychological and social risks. While these performances also have a unique array of physical risks, traditional risk assessments often cover these. However, the psychological and social risks often aren't considered in the same methodical fashion.

In small groups, participants will build their own cults and develop an initiation ceremony. Cults were specifically chosen as a subject matter to increase the element of risk and also because of their performative nature. These are the instructions for the activity:

- Build your cult/club and develop an initiation ceremony for your new followers.
- What is the name of your cult/club?
- What does your organization believe?
- What is the initiation ceremony for new cult members?
- Please be prepared to share this information when we reconvene.

Participants will create cults, develop beliefs, and plan initiation ceremonies in small groups. They'll discuss hesitations and risk mitigations, mapping risks in immersive theatre and considering cultural influences on safety perceptions. We will also discuss how cultural factors could influence different perceptions of what is 'safe' and what's not.

This workshop blends tradition, risk management, and the future of care-driven art, emphasizing stage management's role in audience care, especially in participatory forms.

Biography: Melissa Bondar is a PhD candidate at the University of Greenwich where she studies risk and care in immersive performance. She is also a professional stage manager. After obtaining her B.A. from Stockton University and her M.A. from the University of Sheffield, she ran off and joined the circus for a while. Her research interests include stage management scenography, risk management, care ethics, immersive theatre, and accessibility.

Oyunculukta Ses Problemleri ve Çözüme Yönelik Güncel Bir Ses Metodu: "Doctorvox Tekniği"

Kenan Özsever

Dokuz Eylül Üniversitesi

Birçok oyuncu ilkel-doğal sesini ya da ses organlarını doğru kullanmadığı için meslek hayatı boyunca ses sorunları yaşamaktadır. Bu nedenle oyuncuların ana yaratım araçlarından biri olan sesi ve ses organlarını doğru kullanması gerekmektedir.

Ön Hazırlık, İlkel Sesi Keşfetmek, Ses Kaslarını Geliştirme ve Davranış Adaptasyonu şeklinde dört boyutlu uygulama adımları olan DoctorVox Tekniğinin bu problemleri gidermek için kullanılabilecek başlıca teknik olduğu söylenebilir. Temelde silikon bir tüp ile suya fonasyon yapmak olan DoctorVox Tekniği iki ince kas olan ses tellerinin olması gereken kapanma örüntüsüne dönmesini sağlayan güncel bir tekniktir. Tekniğe özgü ses cihazları ile yapılan çalışmalar sonucunda nodül gibi ses sorunlarının dahi 3 ay gibi kısa bir sürede düzeldiği bilimsel araştırmalar ile saptanmıştır. Teknik ayrıca pre performansta sesi ısıtmak ve post performansta sesi soğutmak için kullanılabilen başlıca tekniklerden biridir.

Bu atölyede; tiyatro veya kamera oyunculuğunda oyuncuların rol yaratma ve sahneleme süreçlerinde yaşadığı ses problemleri ele alınacak ve aşağıda yer alan konu başlıkları üzerinden çözüm önerileri sunulacaktır.

DoctorVox Ses Tekniği ve Oyunculukta Kullanımı

- Ses ve Beden İlişkisi (postür-nefes-ses)
- İlkel-Doğal Sesi Keşfetmek
- Ses Kaslarının Çalışma Prensibini Anlamak ve Geliştirmek
- Ses Hijyeni
- Oyunculuk, Ses, Ses Problemleri, İlkel Ses, DoctorVox Tekniği

Biography: Van'da doğdu. 2005-2008 yılları arasında Van Devlet Tiyatrosu'nda oyunculuk eğitimi alarak çeşitli oyunlarda oynadı. Aynı yıllarda Van Bölge Tiyatrosu'nda sahneye çıktı. 2008 yılında Erzurum Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sahne Sanatları Bölümü Oyunculuk Anasanat Dalı'nı kazandı. Üniversite yıllarında Halk Eğitim Merkezi ve Gençlik Merkezi'nde tiyatro ve diksiyon eğitimi verdi, TRT Erzurum Bölge Müdürlüğü'nde seslendirme yaptı.

2013 yılında Van Oratoryo Sanat Derneği'ni kurdu, burada 3 yıl tiyatro ve diksiyon eğitimi verdi. Aynı yıl Van Devlet Tiyatrosu'nda mezun sanatçı olarak çalışmaya başladı ve İntiharın Genel Provası, Kamyon, İki Kalas Bir Heves, Kurbağa Prens, Yedekçi başta olmak üzere birçok oyunda oynadı. Bu dönemde Van Devlet Tiyatrosu tarafından düzenlenen Van Akdamar Çocuk ve Gençlik Tiyatroları Şenliği kapsamında Carlo Goldoni'nin Yalancı ve Yunus Emre Bozdoğan'ın Yeniden Başlayalım adlı oyunlarını yönetti. 2017 yılında Liberta Sanat Topluluğu adına Sam Bobrick'in Baş Belası adlı oyununu, Sahne Geyik adına da Athol Fugard'ın Ada adlı oyununu yönetti. Aynı yıl Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sahne Sanatları Bölümü Oyunculuk Anasanat Dalı'na Araştırma Görevlisi olarak atandı. 2018 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sahne Sanatları Bölümü'nde Lisansüstü eğitimini tamamlamak üzere görevlendirildi.

2019 yılında İzmir Büyükşehir Belediyesi Mahalle Tiyatrosu projesi kapsamında Aliağa Mahalle Tiyatrosu'nda Erhan Gökgücü'nün İki Kalas Bir Heves adlı oyununu yönetti. 2020 yılında Mitos Boyut Yayınevi tarafından "Geleneksel Japon Tiyatrosu'ndan Batıya Açılan Bir Kapı: Yoshi Oida Oyunculuk Yöntemi" adlı kitabı yayımlandı. Şu anda Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sahne Sanatları Bölümü'nde doktora eğitimine devam etmekte ve Araştırma Görevlisi olarak çalışmaktadır.

Oyuncunun Bedensel Çalışmasının Sahne Mevcudiyeti Üzerindeki Etkisi

Bora Aksu

Kadir Has Üniversitesi

Bu atölye oyuncunun bedensel çalışmasının sahne mevcudiyeti üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma süresince beden, zihin ve tin birliği araştırılmış sonrasında ise mevcudiyet kavramı incelenmiştir. Atölye kapsamında farklı ekollerinin (Meyerhold, Chekhov, Grotowski, Butoh, Terzopoulos) kullandıkları bedensel egzersizlerin, oyuncunun sahne mevcudiyetine etkisi araştırılacaktır. Bu bağlamda atölye kapsamında ilgili sanatçıların egzersizlerinden oluşturulan bir seçki kullanılacaktır. Atölye, katılımcıların birbiriyle tanış olma, ısınma, oyun alanı yaratmak, Butoh yürüyüşü ve katılımcılardan gelen temalarla doğaçlama çalışmalarından oluşur. Son bölümde ise katılımcıların düşüncelerini paylaşabildiği bir tartışma çemberi yaratılacaktır. Atölye çalışmasının amacı, sanatçının bedensel çalışmalarının sahne duruşunu nasıl etkilediği üzerine düşünmesi için bir ortam yaratmaktır.

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Biography: Akademisyen ve oyuncu Bora Aksu lisans eğitimini Marmara Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde tamamladı. Teatr Andra, Caligari Tiyatrosu ve Zarkanat'ta oyuncu olarak görev aldı. Kadir Has Üniversitesi Film ve Drama Yüksek Lisans Programı'ndan 2019 yılında mezun oldu. 2023 yılında İstanbul Üniversitesi Sahne Sanatları Anabilim Dalı Oyunculuk Bölümü Sanatta Yeterlik Programına kabul aldı. Oyuncunun bedensel çalışmasının sahne mevcudiyetine olan etkisi üzerinde çalışmalar sürdüren Bora Aksu, 2020 yılından bugüne Kadir Has Üniversitesi Tiyatro Bölümü'nde önce Misafir Akademisyen sonra ise Araştırma Görevlisi olarak görev almaktadır.

Türküyü Çağırmak - Sesin Kaynağına Yolculuk

Pınar Yüksel

Ankara Üniversitesi

Jerzy Grotowski'nin son dönem üzerinde çalıştığı Araç Olarak Sanat ve Kaynaklar Tiyatrosu fikirlerinden yola çıkarak, kendi deneyimlerim ışığında yapılacak bir atölye çalışmasıdır. Türküler aracılığıyla kişinin kendi sesine yaklaşması, ses kaynaklarıyla karşılaşması, sesinin ve bedeninin bir bütün olarak var olmasını amaçlayan bu atölye, modern hayatın kısıtladığı, "güzel"leştirdiği seslerden ve bedenlerden, geleneksel olana, daha ham olana bir geçiş çabasını içeriyor.

Atölye boyunca:

- Uzam- ses ilişkisi
- Çevredeki sesleri dinleme, o seslerle birlikte söyleme
- Bedenle dinleme, bedenin görme ve işitme algılarını açma
- Sesin önündeki engelleri kaldırma, türkünün kendi yolunu bulmasına izin verme
- Kişilerin aşina oldukları bir türkü üzerine bireysel çalışmalar
- Bir ünlemle seslenerek çağırma, sonrasında türküleri benzer şekilde çağırma
- Türkünün uzamda yankılanması, yankıya bedenle tepki vererek o yankıyla söyleme
- Türküyü bedenleştirme, türküyü söyleyen kişiyi keşfetme arayışları
- Laz türküleri, Kürt geleneğindeki ezgili hikâye anlatıcıları olan Dengbejlerden bir bölüm,

Yörüklerin hada dedikleri boğaz çalma çalışmaları, horon oynama üzerine çalışılarak derlediğim kayıtları izleyerek ve üzerinde konuşarak, bedenin ve sesin köklerine yönelme üzerine bireysel ve toplu çalışmalar yapılacaktır.

Biography: Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuarı Oyunculuk Bölümü'nden 2004 yılında mezun oldu. Sonrasında Polonya'da Grotowski Enstitüsü'nde çeşitli atölyelere katıldı. Yoshi Oida, Thomas Richards, Zygmunt Molik, Tage Larsen, Zar Theatre gibi kişi ve gruplardan atölyeler aldı. Song of Songs adlı uluslararası bir projede yer aldı. Ardından, 3 yıl boyunca, Anadolu'daki farklı kültürlerin (Laz, Dengbej, Alevi, Roman, Yörük) türkülerini öğrenmek için köylere giderek oradaki kişilerle birlikte çalıp söyledi ve kamera kayıtları yaptı.

Bu türküleri, eski Yunan şairi Sappho'nun şiirleriyle birleştirerek, tek kişilik bir performans, ve ayrıca çekimlerden bir belgesel oluşturdu. Sonraki 2 yıl boyunca, ekolojik çiftlikleri dolaştı, orada gönüllü çalışarak (zeytin toplamak, nardövmek, şifalı bitkileri toplamak,vs), artan vakitte doğanın içinde ses ve beden çalışmalarını devam ettirdi ve Sappho'yu ve belgeselini oradakilere sergiledi.

Şu anda, ikinci bir adım olarak ayinler üzerine çalışmaktadır. Şaman, Mevlevi ve Alevi Cem ayinleri üzerine yolculuklarını sürdürmektedir. Aynı zamanda, Ankara Üniversitesi DTCF'de Tiyatro Teorileri, Eleştirisi ve Dramaturji Bölümünde Yüksek Lisans yapmaktadır.

Jean Genet'nin *Hizmetçiler* Oyununda Rolün İnşasına Yönelik Uygulamalı Dramaturgi Atölyesi

Zeynep Erdal Öztopanlar

Ordu Üniversitesi

Atölyede Stanislavski'nin aktif analiz yöntemi kullanılacaktır. Yöntem zihinsel keşif ve etüd çalışması olarak iki aşamaya ayrılır. Zihinsel keşif aşaması katılımcıların oyunun verili koşullarını ve rollerini derinlemesine kavramasını sağlar. Etüd aşamasındaysa zihinsel keşif aşamasında varılan sonuçlara göre hatırlanan tüm eylemler katılımcıların kendi kelimeleriyle doğaçlamasına yöneliktir. Zihinsel keşif aşamasında oyun kişilerinin fiziksel ve psikolojik motivasyonları analiz edilecektir.

Bu aşamada rol kişisinin her bir eyleminin nedenselliğini kavramak gerektiğini savunan David Ball'un dramaturjik yaklaşımından da yararlanılacaktır. Önce çalışılacak kısım okunacaktır ve rol kişilerinin fiziksel motivasyonları (olaylar, eylemler, karşı-eylemler) incelenecektir. Rol kişilerinin fiziksel motivasyonunun sebebi onların psikolojik motivasyonlarıdır. Rol kişilerinin psikolojik motivasyonları Lacan'a göre benlik oluşumu ve Hegel'in Efendi-köle diyalektiğine göre incelenecektir. Varılan sonuçlar aktif analiz yönteminin ikinci aşaması etüt aşamasında yapılandırılacaktır. Etüd aşamasında keşfedilenler doğrultusunda sahnenin doğaçlaması yapılacaktır. Doğaçlama sırasında gerekirse efendi-köle diyalektiğini içselleştirmek için Augusto Boal'in önerisi imge tiyatrosu tekniği kullanılacaktır. Doğaçlama bittiğinde çalışılan kısım tekrar okunacak, doğaçlamayla karşılaştırılacak ve eksikleri gidererek doğaçlama tekrarlanacaktır. Böylelikle katılımcılar rolleri hem rol kişilerinin fiziksel ve psikolojik motivasyonlarını hem de oyunun organik ritmini keşfederek içselleştirirler. Çalışma metne yaklaşana kadar devam edecektir.

UTAD2024
VAROLUŞ EXISTENCE
GELENEK TRADITION
GELECEK FUTURE
utadconference.com

Biography: 2015 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi DramatikYazarlık/Dramaturji bölümünden, 2017 yılında 'Jean Genet Tiyatrosunda Teatralliğin Örgütlenişi' isimli teziyle Ankara Üniversitesi Tiyatro yüksek lisans programından ve 2023 yılında 'Modern Sonrası Tiyatroda Mimesis-Diegesis Dönüşümü' isimli teziyle Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Sahne Sanatları doktora programından mezun oldu. Romanya ve İsveç'te düzenlenen tiyatro festivallerine TEB üyesi olarak davet edildi. 2019'dan beri Ordu Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Tiyatro Bölümünde öğretim elemanı olarak çalışmaktadır. 2021'de 'Ölümcül Teatrallik: Jean Genet Tiyatrosunda Rolün İnşası' isimli kitabı yayınlamıştır. Halen çeşitli dergilerde eleştiri yazıları yazmaya, uyarlama, dramaturji ve sahneleme çalışmalarına devam etmektedir.